

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1957

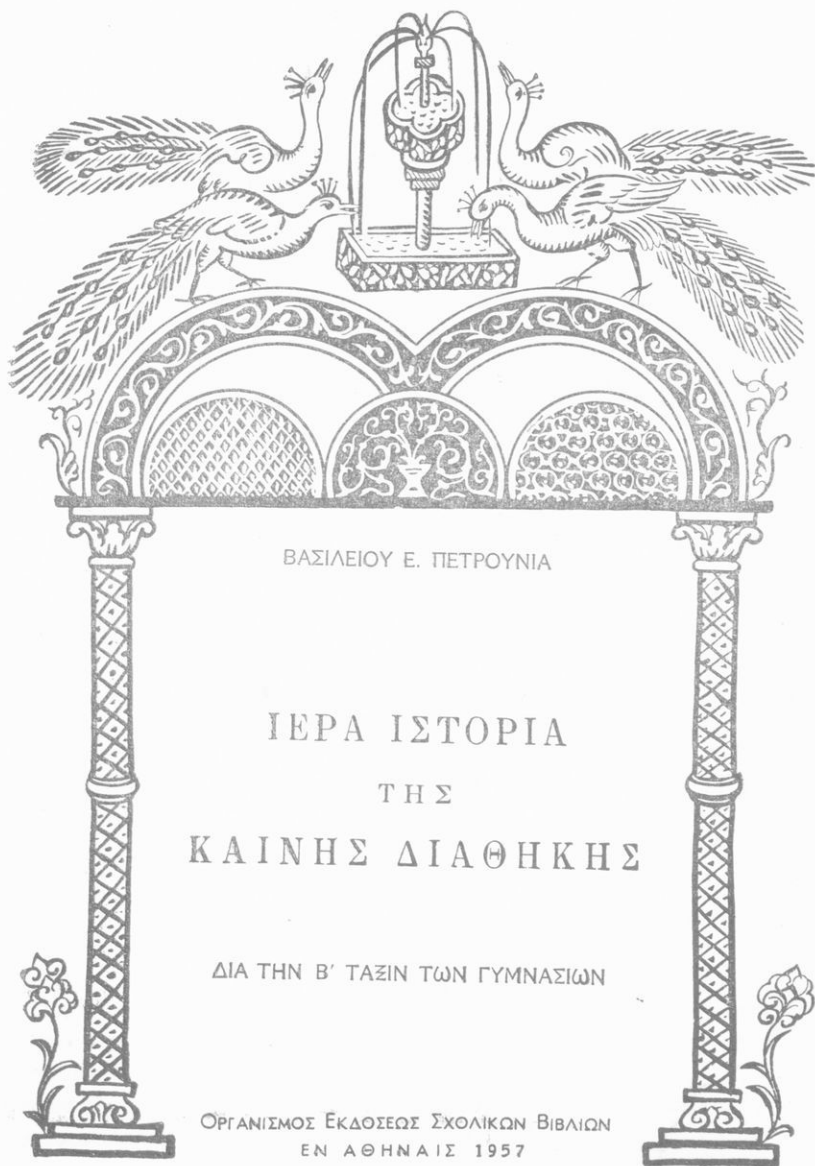
ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

18114

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

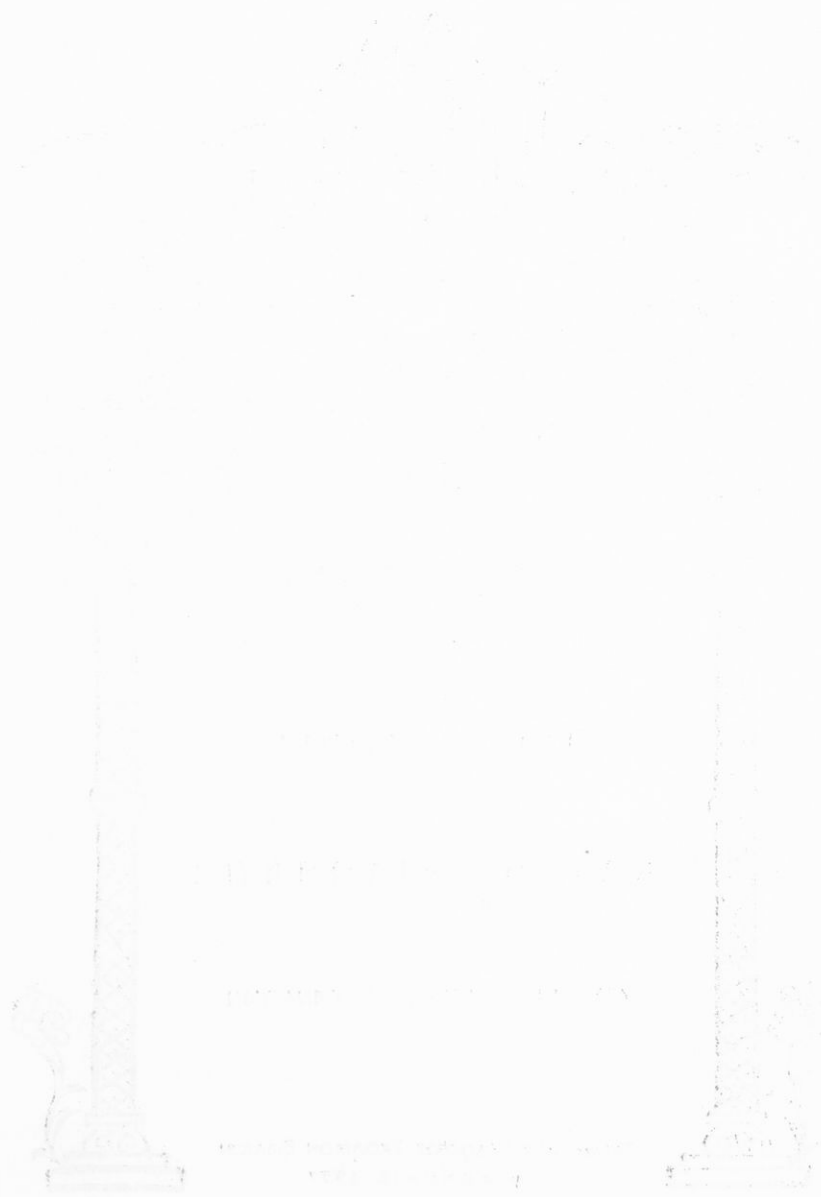

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1957

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α'. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΪΚΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΙΠΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ

ΚΑΤΑ τούς χρόνους τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὁ γνω-
στός τότε κόσμος διεκρίνετο ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως
εἰς δύο κατηγορίας: Εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπίστευον εἰς
ἓνα Θεόν, καὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπίστευον καὶ ἐλά-
τρευον πολλοὺς Θεούς. Μονοθεῖσται ἦσαν οἱ Ἰσρα-
ηλίται ἢ Ἰουδαῖοι, πολυθεῖσται δὲ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄλλοι
λαοὶ (Ἕλληνες, Ρωμαῖοι κλπ.), τοὺς ὁποίους ὠνόμαζον οἱ Ἰουδαῖοι
μὲν ἐν ὄνομα « ἔθνη » ἢ « ἔθνικούς ».

1. Θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ « ἐθνικοῦ » κόσμου.

α) Κυρίαρχοι ὄλων τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν χωρῶν
κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ἦσαν οἱ Ρωμαῖοι. Οἱ
κατοικοῦντες εἰς τὰς χώρας ταύτας λαοί, ὅπως καὶ οἱ Ρωμαῖοι,
ἦσαν ὅλοι, πλὴν τῶν Ἰουδαίων, πολυθεῖσται καὶ εἰδωλολάτραι. Ἐπί-
στευον εἰς πολλοὺς θεοὺς καὶ ἐλάτρευον τὰ εἰδωλα.

Εἶχον θεοποιήσει τὰς δυνάμεις ἢ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ὡς λ. χ. τὸν ἄνεμον, τὴν θάλασσαν, τὸ πῦρ, τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην κλπ. Ἄλλοι πάλιν ἐπίστευον καὶ ἐλάτρευον ὡς θεοὺς ζῶα, δένδρα καὶ διάφορα ἄψυχα ἀντικείμενα.

Εἰς τοὺς θεοὺς των ἔδιδον ἀνθρωπίνην συνήθως μορφήν (ἢ μορφήν ζῶων) καὶ κατεσκεύαζον ἐκ ξύλου, μαρμάρου, χαλκοῦ κλπ. ὁμοιώματα (εἶδωλα) αὐτῶν. Πρὸς τὰ εἶδωλα δὲ ταῦτα ἀπένεμον λατρείαν μὲ διαφόρους τελετάς, προσφορὰς καὶ θυσίας.

Οἱ θεοὶ τῶν Ἑθνικῶν εἶχον ὅλας τὰς ἀτελείας, τὰ ἑλαττώματα καὶ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς ἐφαντάζοντο νὰ φιλονεικοῦν μεταξύ των, νὰ ἐξαπατοῦν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, νὰ μισοῦν καὶ νὰ καταδιώκουν ἢ νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ προστατεύουν τοὺς ἀνθρώπους κλπ. Ἡ μόνη ιδιότης, κατὰ τὴν ὁποίαν διέφερον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἦτο ἡ ἀθανασία των.

Οἱ εἰδωλολάτραι ἐφαντάζοντο, ὅτι οἱ θεοὶ των τοὺς ἐπροστάτευον ἢ τοὺς κατεδίωκον, τοὺς ἐγέμιζον μὲ ὑλικά ἀγαθὰ ἢ τοὺς κατέστρεφον. Ἐπίστευον, ὅτι τὰ ἀτυχήματα καὶ αἱ συμφοραὶ των προήρχοντο ἀπὸ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν ἰδιοτροπίαν τῶν θεῶν. Ἐφοβοῦντο πολὺ τὴν ὀργὴν των, ἀλλὰ δὲν ἠσθάνοντο πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ σεβασμὸν. Διὰ τοῦτο ἔσπευδον νὰ τοὺς ἐξευμενίσουν μὲ πλουσίας προσφορὰς, πολυτελεῖς θυσίας καὶ μεγαλοπρεπεῖς τελετάς.

Ἡ λατρεία λοιπὸν τῶν εἰδωλολατρῶν πρὸς τοὺς θεοὺς των ἦτο καθαρῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ὑλική. Προσέφερον πλουσία καὶ πολυτιμα δῶρα εἰς τοὺς ναοὺς, ἔσφαζον ζῶα ἐπὶ τῶν βωμῶν πρὸς τιμῆν των καὶ ἐτέλουν μεγαλοπρεπεῖς πομπὰς καὶ τελετάς. Μερικοὶ λαοὶ ἔθυσιαζον καὶ ἀνθρώπους ἀκόμη, διὰ νὰ ἐξευμενίσουν τοὺς ἐξωργισμένους, ὅπως ἐνόμιζον, θεοὺς των.

β) Ἄνάλογος πρὸς τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας τῶν εἰδωλολατρῶν ἦτο καὶ ἡ ἠθικὴ κατάστασις αὐτῶν. Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ διαφορετικὰ, ἀφοῦ ὡς παράδειγμα ζωῆς εἶχον τὸν βίον τῶν θεῶν των, ὁ ὁποῖος ἦτο γεμᾶτος ἀπὸ ἑλαττώματα, κακίας καὶ πάθη.

Οἱ ἀνθρωποὶ ἦσαν ἐγώισταὶ καὶ σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἐφρόντιζον μόνον διὰ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ προσεπάθουν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ τὰ ἀποκτήσουν.

Τὸ μεγαλύτερον ἠθικὸν στίγμα τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου

ήτο ὁ θεσμός τῆς δουλείας. Οἱ δοῦλοι ἠγοράζοντο καὶ ἐπωλοῦντο ὅπως τὰ ζῶα καὶ τὰ κτήματα. Ἡ ζωὴ των ἦτο ἀθλία καὶ δὲν ἐλογαριάζετο καθόλου ἀπὸ τοὺς κυρίους των. Ἐρρίπτοντο χάριν διασκεδάσεως εἰς τὰ θηρία ἢ ὑπεχρεοῦντο νὰ μάχωνται μετὰ τῶν μέχρι θανάτου (μονομαχίαι καὶ θηριομαχίαι).

Εἶναι ἀληθὲς βέβαια ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον φθάσει εἰς ἀνώτερον θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν ἐπίπεδον ἐξ ὅλων τῶν εἰδωλολατρικῶν λαῶν. Μερικοὶ μάλιστα φιλόσοφοι (Πυθαγόρας, Σωκράτης, Πλάτων, Στωϊκοί) ἐπλησίασαν ἀρκετὰ πρὸς τὰς ὑγιεῖς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐζήσαν βίον ἠθικὸν καὶ ἐνάρετον. Ἄλλὰ ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν περιωρίσθη εἰς τὸν μικρὸν κύκλον τῶν μαθητῶν των καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἠθικοποιήσῃ τὴν ἀρχαίαν κοινωνίαν, ἡ ὁποία ἐξηκολούθει νὰ ζῆ ἐν ἀνηθικότητι καὶ διαφθορᾷ.

Ὅταν μάλιστα οἱ Ρωμαῖοι ἐγιναν κύριοι τοῦ μεγαλύτερου μέρους τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου, ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ διαφθορὰ ἐμεγάλωσαν. Οἱ Ρωμαῖοι συνεκέντρωσαν μέγαν πλοῦτον καὶ κατήντησαν ἐγωῖσταί, ἀκόλαστοι καὶ σκληροί. Οἱ αὐτοκράτορες εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ τοὺς λατρεύουν οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ ὑποταγαμένοι λαοὶ ὡς θεούς.

Ἡ ζωὴ λοιπὸν τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου ἦτο ἀθλία, διότι δὲν ἐστηρίζετο εἰς σταθερὰ θεμέλια, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν.

2. Θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.

Οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ὁ μόνος λαὸς τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος ἐλάτρευε τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

α) Οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευον εἰς ἓνα Θεόν. Δὲν κατεσκευάζον ὁμοιώματα (εἰδῶλα) τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἀπένεμον λατρείαν εἰς ἀγάλματα.

Οἱ Ἑβραῖοι ἠσθάνοντο τὸν Θεὸν τοῦτον πλησίον των καὶ ἠκούον τὴν φωνὴν του. Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐντολὰς διὰ τοῦ Μωυσέως καὶ ὑπεσχέθη νὰ διδῇ εἰς τοὺς Ἑβραίους ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν εὐτυχίαν, ἂν ἐτήρουν τὰς ἐντολὰς του. Τοῦτο ἦτο μία συμφωνία μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, ἐν εἶδος Διαθήκης. Παράβασις τῆς διαθήκης εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ἀτυχήματα καὶ συμ-

φοράς. Ἀνεγνώριζον δηλ. οἱ Ἑβραῖοι, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν τοὺς κατεδίωκεν ἀπὸ τυφλῆν ὀργὴν ἢ ἰδιοτροπίαν, ἀλλὰ ὅτι ἔπασχον ἐξ αἰτίας τῆς παρακοῆς των εἰς τὰς ἐντολάς Του. Ἐκαμνον τότε θυσίας πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ δείξουν τὴν μετάνοιάν των καὶ νὰ ζητήσουν συγχώρησιν διὰ τὴν ἁμαρτίαν τῆς ἀνυπακοῆς.

Ἡ ἑβραϊκὴ θρησκεία ἦτο βεβαίως ἀνωτέρα τῆς εἰδωλολατρικῆς, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ αὐτὴ τελεία. Αἱ ἀτέλειαι τῆς ἑβραϊκῆς θρησκείας ἦσαν αἱ ἑξῆς :

1. Οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευον ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦσαν ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι ὁ Θεὸς μόνον διὰ τὸ ἑβραϊκὸν Ἔθνος ἐνδιεφέρετο.

2. Ἐφαντάζοντο τὸν Θεὸν ὡς δεσπότην αὐστηρόν, δίκαιον βεβαίως, ἀλλὰ χωρὶς ἔλεος. Ὁ Θεὸς διὰ τοὺς Ἑβραίους ἐφέρετο πρὸς τὸν λαόν Του ὄχι ὡς φιλεύσπλαχνος πατὴρ πρὸς τὰ τέκνα του, ἀλλὰ ὡς Κύριος πρὸς δούλους.

3. Ἐπίστευον, ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο πανταχοῦ παρών, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ λατρεία Του ἔπρεπε νὰ γίνεταί μόνον εἰς ὠρισμένον τόπον καὶ εἰδικῶς εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι ἤ εἰς τὸ ὄρος Γαριζίν οἱ Σαμαρεῖται.

β) Ἡ ἠθικὴ ὁμως κατάστασις τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ δὲν ἦτο καλυτέρα τῆς καταστάσεως τῶν ἐθνικῶν λαῶν (δηλ. τῶν εἰδωλολατρικῶν) κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλευσεως τοῦ Σωτῆρος.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχον ὑποταχθῆ καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἐκυβερνῶντο μὲν ἀπὸ βασιλέα ἢ ἡγεμόνα ὁμόφυλόν των, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν ἐξουσίαν εἶχεν ὁ Ῥωμαῖος διοικητὴς καὶ ἀρχηγὸς τῆς ρωμαϊκῆς φρουρᾶς τῆς Παλαιστίνης.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχον διὰ τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς ὑποθέσεις των καὶ ἓν συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἀπὸ 71 μέλη καὶ ὀνομαζόμενον Μέγα Συνεδριον. Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου προήρχοντο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν τάξιν κυρίως καὶ εἶχον πρόεδρον τὸν ἐκάστοτε Ἀρχιερέα.

Ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς ὑπέστη τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐθνικῶν λαῶν καὶ μάλιστα τῶν κυριάρχων τοῦ Ῥωμαίων. Ὁ βίος του ἦτο ἠθικῶς ἀνώμαλος καὶ ἀκατάστατος. Ἦτο διηρημένος εἰς κόμματα θρησκευτικά, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνετέλει πολὺ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀναρχίαν, ἢ ὅποια ἐπεκράτει.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν θρησκευτικῶν κομμάτων ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι, οἱ Σαδδουκαῖοι καὶ οἱ Ἑσσαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν αὐστηροὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν μόνον

τῶν τύπων τῆς λατρείας, ὄχι ὁμως καὶ τῆς οὐσίας. Ἐμίσουν δὲ καὶ τοὺς ξένους. Ἐνόμιζον τοὺς ἑαυτοῦς των ἀγίους καὶ εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ εἶναι αὐτοὶ ὁδηγοὶ τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους.

Εἰς τὴν πραγματικότητα ὁμως ἦσαν ὑποκριταὶ καὶ ἔκρυπτον κάτω ἀπὸ φαινομενικὴν εὐσέβειαν ὅλας τὰς κακίας καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη: ἐγωϊσμόν, ἀλαζονείαν, σκληρότητα καὶ φιλοχρημασίαν. Βοηθούς των εἶχον οἱ Φαρισαῖοι τοὺς Γραμματεῖς καὶ Νομικοὺς, οἱ ὁποῖοι κατεγίνοντο νὰ ἐξηγοῦν τὸν Νόμον σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά των.

Οἱ Σαδδουκαῖοι ἦσαν μία τάξις πλουσιῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀντιζηλοὶ πρὸς τοὺς Φαρισαίους. Οἱ Σαδδουκαῖοι ἤρμηνευον τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον κατὰ τὰ ἰδικὰ των συμφέροντα ἤρνοῦντο δηλ. τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ὡς καὶ τὴν ὑπαρξιν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν πνευμάτων. Οὗτοι ἦσαν οἱ ὑλισταὶ τῆς ἐποχῆς των (Ματθ. κβ', 23).

Οἱ Ἑσσαῖοι τέλος ἦσαν ἐν εἶδος ἀσκητῶν, οἱ ὁποῖοι ἄφηνον τὰ ὑπάρχοντά των καὶ μετέβαινον εἰς τὴν ἔρημον. Ἐζῶν ἐκεῖ ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, πλουτοῦν δηλαδὴ καὶ ἀξιώματα.

Ἐν μέσῳ τῆς διαμάχης τῶν τριῶν τούτων τάξεων τῶν θρησκευτικῶν ὁδηγῶν των, οἱ Ἑβραῖοι ὠμοίαζον πρὸς πρόβατα χωρὶς ποιμένα. Ἐσύροντο ἄλλοτε πρὸς τοὺς μὲν, ἄλλοτε πρὸς τοὺς δὲ καὶ ἔζων διαρκῶς εἰς μίαν πραγματικὴν ἠθικὴν ἀναρχίαν.

Β'. ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἡ ἠθικὴ ἀναρχία, ἡ ὁποία ἐπεκράτει τότε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἔκαμε πολλοὺς, καὶ Ἑθνικοὺς καὶ Ἰσραηλίτας, νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου θὰ προήρχετο ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ὁ φιλόσοφος Σωκράτης διεκήρυξε κατὰ τὴν ἀπολογίαν του ἐνώπιον τῶν Ἀθηναίων, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται νὰ στείλῃ ἀπεσταλμένον του, διὰ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν (Ἄπολ. Κεφ. 18).

Οἱ Ἑβραῖοι περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς ἀνέμενον τὴν ἐκ Θεοῦ ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου ὡς σωτῆρος αὐτῶν.

Ἀλλὰ οἱ Ἑβραῖοι ἀνέμενον τὸν Μεσσίαν ὡς σωτῆρα τοῦ ἰδιοῦ

των μόνον ἔθνοους. Ἐφαντάζοντο δηλαδὴ ὅτι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας θὰ τοὺς ἠλευθέρωνεν ἀπὸ τὸν ρωμαϊκὸν ζυγὸν καὶ θὰ ἔκαμνε τὸ ἔθνος των ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσουν τὰς προφητείας τῶν προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διὰ τῶν ὁποίων ἐτονίζετο καθαρὰ ἡ πνευματικὴ ἀποστολὴ εἰς τὸν κόσμον τοῦ Μεσσίας. Ὅτι δηλαδὴ οὗτος θὰ ἤρχετο εἰς τὸν κόσμον, νὰ τοὺς σώσῃ διὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναγεννήσεως.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρίσκετο ὁ κόσμος, ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν γῆν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς Λυτρωτῆς καὶ Σωτῆρ αὐτοῦ. Ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς θείας ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς ὡς τέλειον πρότυπον ζωῆς τὸν ἰδικὸν Του ἐπὶ τῆς γῆς βίον.

Γ'. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ὁ βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος περιέχεται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 27 βιβλία.

Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τὰ 5 εἶναι ἱστορικά, τὰ 21 διδακτικὰ καὶ τὸ 1 προφητικόν.

α) Ἱστορικὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

1) Τὰ 4 Εὐαγγέλια. Ὀνομάζονται τοιοῦτοτρόπως, διότι περιέχουσι τὴν εὐχάριστον ἀγγελίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον Του καὶ τὴν διδασκαλίαν Του. Τὰ δύο Εὐαγγέλια ἐγράφησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Ματθαῖον καὶ Ἰωάννην, τὰ ἕτερα δὲ δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀποστόλων Μάρκον καὶ Λουκᾶν. Οἱ συγγραφεῖς τῶν Εὐαγγελίων ὀνομάζονται καὶ Εὐαγγελισταί.

2) Αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ περιέχει τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον ἐν γένει τῶν Ἀποστόλων, ὡς καὶ τὴν ἰδρυσιν καὶ ζωὴν τῶν πρώτων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν.

β) Διδακτικὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

1) Αἱ 14 Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ Ἐπιστολαὶ ἀπευθύνονται πρὸς ὠρισμένα πρόσωπα ἢ πρὸς τοὺς χριστιανούς ὠρισμένων ἐκκλησιῶν. Δι' αὐτῶν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δίδει

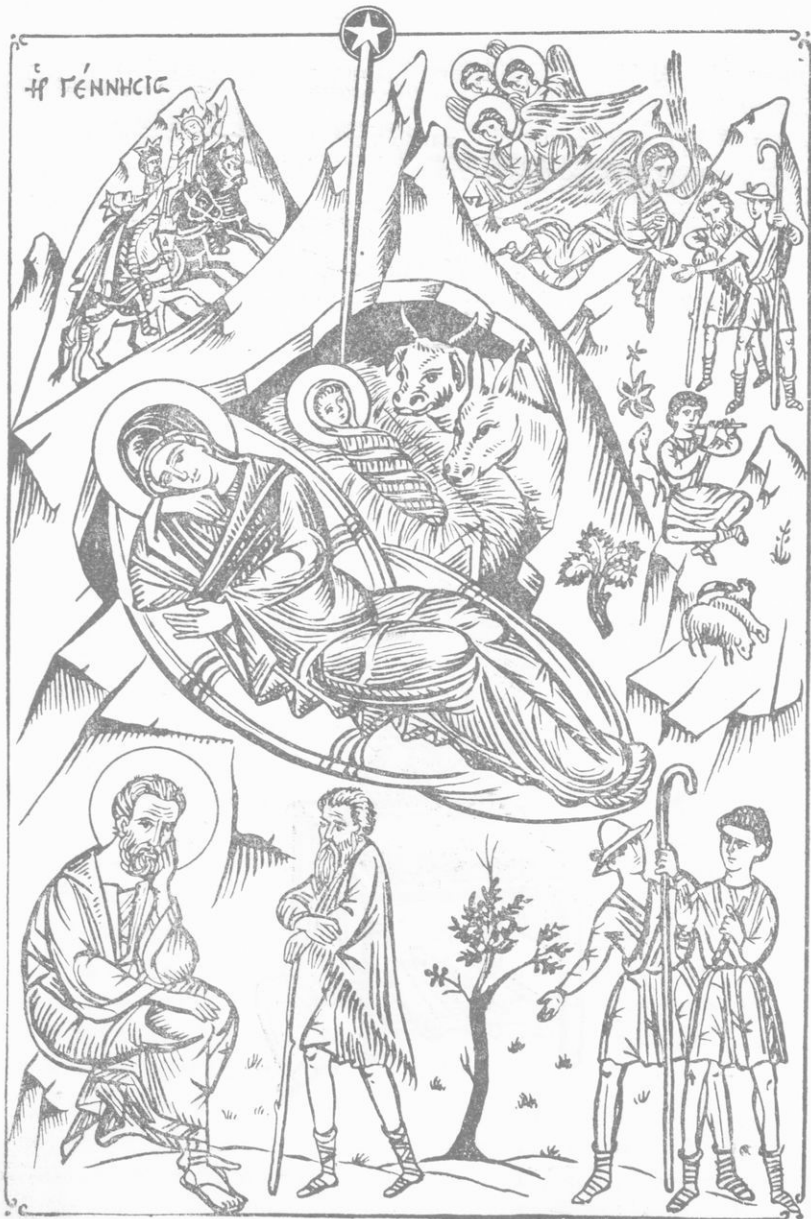

συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας ἢ διδάσκει ἢ ἐρμηνεύει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου.

2) Αἱ 7 Καθολικαὶ Ἐπιστολαί. Αὗται ἀπευθύνονται πρὸς ὅλους γενικῶς τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων· μία ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου, δύο ὑπὸ τοῦ Πέτρου, τρεῖς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ μία ὑπὸ τοῦ Ἰούδα.

γ) Προφητικὸν τέλος βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ἡ Ἀποκάλυψις, ἡ ὁποία ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Ζαχαρίας και Ἐλισάβετ.

(Λουκ. α', 5 - 25 καὶ Ματθ. ια', 10)

ΑΤΑ τούς χρόνους τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὡς ὑποτελής τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης Ὁκταβιανοῦ Αὐγούστου (29 π. Χ.—14 μ. Χ.) ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας.

Ἐζη τότε εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Χεβρών, πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ ἱερεὺς Ζαχαρίας μετὰ τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ. Ἀπὸ τούτους ἐμελλε νὰ γεννηθῆ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος θὰ προετοιμαζε τὸν δρόμον τοῦ Κυρίου ὡς Πρόδρομος Αὐτοῦ.

Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἦσαν δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ζωὴ των ἦτο ἡσυχος καὶ εἰρηνικὴ. Ἐλυποῦντο μόνον, διότι ἦσαν γέροντες καὶ δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα.

Ἡ ἀτεκνία ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τούς Ἰουδαίους ὡς προσβολή. Ἐκτὸς τούτου αἱ οἰκογένειαι, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον τέκνα, δὲν εἶχον οὐδεμίαν ἐλπίδα ὅτι ἀπὸ αὐτὰς θὰ προήρχετο ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας.

Κατὰ τούς ἑβραϊκοὺς νόμους τῆς Ἱερουσαλῆμ, ὁ Ζαχαρίας ἤρχετο δύο φορὰς τὸ ἔτος εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἱερατεύσῃ ἐν τῷ Ναῶ, ὅπως

καί πλείστοι ἄλλοι ἱερεῖς. Ἐνῶ ἱεράτευε κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἡμερίας του, ἔπασεν εἰς αὐτὸν ὁ κληρὸς, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ θυμιάμα¹. Ὁ Ζαχαρίας εἰσηλθεν εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ θυμιᾷ. Ἐξαφνα ἐφανερώθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐστάθη δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη καταληφθεὶς ὑπὸ μεγάλου φόβου, ἀλλὰ ὁ ἄγγελος τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Μὴ φοβῆσαι, Ζαχαρία. Ἡ δέησίς σου εἰσηκούσθη καὶ θὰ ἀποκτήσης υἷόν, τὸν ὁποῖον θὰ ὀνομάσης Ἰωάννην. Ὁ υἱός σου οὗτος θὰ εἶναι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, θὰ λάβῃ πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸν λαὸν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ μέλλοντος νὰ ἔλθῃ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου.

Ὁ Ζαχαρίας ἔμεινε ἐκπληκτος καὶ δὲν ἐπίστευσε ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου.

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ τοῦτο, εἶπεν, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ εἶμαι γέρον καὶ ἡ σύζυγός μου Ἐλισάβητ εἶναι μεγάλης ἡλικίας;

Τότε ὁ ἄγγελος ἀπήντησεν:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Ὁ Θεὸς μὲ ἔστειλε, διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω ταῦτα, τὰ ὁποῖα θὰ πραγματοποιηθοῦν. Σὺ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευες, θὰ μείνης ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἄφωνος μέχρι τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ γεννηθῇ ὁ υἱός σου.

Ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ ὁ ἄγγελος, ἐγένετο ἄφαντος.

Ὅλος ὁ λαὸς ἐθαύμαζε, διότι ἐβράδυνε τόσον πολὺ νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ζαχαρίας ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Ὄταν οὗτος ἐξῆλθε διὰ νὰ δώσῃ τὴν συνήθη εὐλογία, δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ, διότι εἶχε καταστῆ πράγματι ἄφωνος. (Λουκᾶ α', 22).

Ὄταν ὁ Ζαχαρίας συνεπλήρωσε τὰς ἡμέρας τῆς ὑπηρεσίας του ἐν τῷ Ναῷ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Χεβρών, ἔδωσε μὲ νοήματα εἰς τὴν Ἐλισάβητ νὰ ἐννοήσῃ τί εἶχεν ἴδει καὶ ἀκούσει εἰς τὸ ἱερόν. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ λαληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου, ἔχει ἤδη ἐκπληρωθῆ. Ἡ Ἐλισάβητ συνέλαβεν υἷον καὶ πλήρης χαρᾶς δὲν ἔπαυε νὰ δοξολογῇ καὶ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν διὰ τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν Του, ἀπέκρυπτεν ὅμως τὸ γεγονός ἐπὶ πέντε μῆνας.

1. Ἡ προσφορά τοῦ θυμιάματος ἔθεωρεῖτο μεγίστη τιμῆ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων ἦτο μέγας, οὐδέποτε συνέβαινε εἰς τὸν ἴδιον ἱερέα νὰ θυμιάσῃ δύο φορές καθ' ὅλον τὸν βίον του (Λουκᾶ α', 9).

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

(Λουκ. α', 26 - 38)

Εἰς μίαν μικράν καὶ ἄσημον κώμην τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, ἔζη ἐπίσης κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὁ εὐσεβὴς Ἰωακείμ μετὰ τῆς συζύγου του Ἄννης. Ἦσαν πτωχοί, ἀλλὰ κατήγοντο ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαβίδ. Δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα καὶ ἐλυποῦντο διὰ τοῦτο πολὺ. Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἐκπληρῶνει αὐτάς, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς τέκνον. Πράγματι ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα ἀπέκτησαν κόρην, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Μαρίαν. Ταύτην ἀφιέρωσαν οἱ γονεῖς τῆς ἀπὸ εὐλάβειαν εἰς τὸν Ναόν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου. Τὴν ἡμέραν τῆς εἰσόδου τῆς εἰς τὸν ναόν, τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 21ην Νοεμβρίου.

Ἡ Μαρία (ἢ Μαριάμ) ὑπηρέτησε δώδεκα ἔτη εἰς τὸν Ναόν καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ. Οἱ ἀναλαβόντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν των ἱερεῖς τὴν ἐμνήστευσαν μὲ τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἦτο πτωχὸς ξυλουργός, ἀλλὰ κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ γένος τοῦ βασιλέως Δαβίδ.

Μετὰ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως εἰς τὸν Ζαχαριάν τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἀπεστάλη αὐτὸς πάλιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς παρθένον ἀγνὴν, ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν Μαρίαν, ἵνα εὐαγγελισθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου.

Ὁ ἄγγελος, ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν εὐσεβῆ καὶ σεμνὴν Παρθένον, ἐχαίρετίσεν αὐτὴν μὲ τοὺς ἑξῆς λόγους:

— Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

Ἡ Παρθένος ἐταράχθη πολὺ ἐκ τῆς ἐμφανίσεως καὶ διελογίζετο τί ἄρα γε ἐσήμαινον οἱ μυστηριώδεις λόγοι. Τότε ὁ ἄγγελος λέγει πάλιν πρὸς αὐτὴν:

— Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Ἴδού, συνεχίζει, θὰ γεννήσῃς υἱόν, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ δώσῃς τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Οὗτος θὰ κληθῇ Υἱὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας, τῆς δὲ βασιλείας Αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

Ἡ Μαρία, συνελθοῦσα ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκπληξιν καὶ ταραχὴν, ἠρώτησε τὸν ἄγγελον:

- Πώς ἔσται τοῦτο ;
 Ὁ ἄγγελος ἀπεκρίθη :
- Πνεῦμα Ἅγιον καὶ Δύναμις Ὑψίστου θὰ ἔλθῃ ἐπὶ σέ. Τὸ τέκνον σου θὰ ὀνομασθῆ Ἰδὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τῆν ἁμαρτίαν.
- Πρὸς διαπίστωσιν δὲ τῶν λόγων τοῦ ὁ ἄγγελος προσέθεσεν, ὅτι

καὶ ἡ συγγενὴς τῆς Ἑλισάβετ θὰ ἀποκτήσῃ υἱὸν κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἡ Μαριάμ ἀπήντησε μὲ ταπεινώσιν :

— Ἴδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρημά σου.

Ὁ ἄγγελος ἔγινεν ἄφαντος.

Ἡ χαρμόσυτος αὕτη ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν Παρθέρον Μαρίαν ὀνομάζεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Ἐορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν 25ην Μαρτίου.

3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπεται τὴν Ἐλισάβετ.

(Λουκ. α', 39 - 56)

Ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ ὁποία εἶχε μείνει ὄρφανὴ γονέων, ἀφοῦ ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀγγέλου, ὅτι καὶ ἡ συγγενὴς τῆς Ἐλισάβετ θὰ ἀπέκτα τέκνον, ἠὺχαριστήθη πολὺ καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ. Ἔσπευσε λοιπὸν νὰ μεταβῆ πλησίον τῆς, ὁδοιπορήσασα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ εἰς Χεβρών.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἐλισάβετ καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν, ἔχαιρέτισεν αὐτὴν κατὰ τὸν συνηθισμένον εἰς τοὺς Ἰουδαίους τρόπον μὲ τὰς λέξεις: «Εἰρήνη σοι».

Ἡ Ἐλισάβετ, εὐθύς ὡς ἤκουσε τὸν χαιρετισμὸν τῆς Παρθένου, ἐφωτίσθη ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου καὶ προσεφώνησεν αὐτὴν ὡς ἑξῆς: — Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πῶς συνέβη, συνέχισεν ἡ Ἐλισάβετ, νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου; Λέγω δὲ τοῦτο, διότι, εὐθύς ὡς ἤκουσα τὸν χαιρετισμὸν σου, «ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλίσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου».

Ἡ Ἐλισάβετ εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν, ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἱδικοῦ των τέκνου θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ Λυτρωτὴς αὐτοῦ, ὁ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων προσδοκώμενος Μεσσίας. Φωτισθεῖσα λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία ἠὺλογήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν Λυτρωτὴν του. Σημεῖον δὲ τῆς ἀναγνωρίσεως ἦτο τὸ σκίρτημα τοῦ ἱδικοῦ τῆς τέκνου ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς.

Ἡ Παρθένος Μαρία ἠὺχαριστήθη πολὺ, ὅταν ἤκουσε τοὺς προφητικούς λόγους τῆς Ἐλισάβετ, καὶ ἀπήντησε μὲ ἐμπνευσμένους λόγους δοξολογίας τοῦ Θεοῦ:

— Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι (=διότι) ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινωσὶν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί...

Ἡ Παρθένος ἔμεινε πλησίον τῆς Ἐλισάβετ τρεῖς μῆνας. Πιθανώτατα μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Προδρόμου. Ἐπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν τῆς εἰς Ναζαρέτ, ἀναμένουσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ.

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ.

(Λουκ. α', 57 - 80)

Ὅταν ἔφθασεν ὁ ὠρισμένος χρόνος, ἡ Ἐλισάβητ ἐγέννησεν υἱόν, ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες τῆς οἰκογενείας, ὅταν ἔμαθον τὸ γεγονός, ἔσπευσαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου καὶ συνέχαιρον τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς.

Κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως, συνηθροίσθησαν πάλιν οἱ συγγενεῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου, διὰ νὰ δώσωσι τὸ ὄνομα εἰς τὸ νεογέννητον, συμφώνως πρὸς τὰ ἑβραϊκὰ ἔθιμα. Ἡ ἑορτὴ αὕτη προεκάλει μεγάλην χαρὰν εἰς τὰς Ἰουδαϊκὰς οἰκογενείας. Εἰς τὴν περίπτωσιν μάλιστα αὐτὴν ἡ συγκέντρωσις τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν ἦτο πολὺ μεγάλη, ἀφοῦ τὸ παιδίον εἶχε γεννηθῆ ὑπὸ τόσον παραδόξους συνθήκας. Ὁ Ζαχαρίας παρίστατο καὶ αὐτός, ἄλλως, κατὰ τὴν ἑορτὴν.

Ὅλοι ἔλεγον, ὅτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, νὰ ὀνομασθῆ δηλ. Ζαχαρίας. Ἡ μήτηρ του ὁμως ἐπέμενεν, ὅπως τὸ τέκνον τῆς ὀνομασθῆ Ἰωάννης. Οἱ παριστάμενοι εἶπον τότε, ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν των δὲν ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο. Διὰ νὰ δοθῆ δὲ τέλος εἰς τὴν διαφορὰν, ἐζήτησαν μὲ νεύματα ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν νὰ ὀρίσῃ ἐκεῖνος τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου.

Ὁ Ζαχαρίας ἔλαβεν ἐν πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ: « Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ». Τὴν ἰδίαν δὲ στιγμήν « ἐλύθη » ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισεν οὗτος νὰ ὀμιλῆ προφητικῶς διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου. Ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἔμειναν ἐκπληκτοὶ διὰ τὸ θαῦμα καὶ ἤκουον μὲ θαυμασμόν τὸν προφητικὸν ὕμνον τοῦ Ζαχαρίου:

— Εὐλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ἔλεγεν ὁ Ζαχαρίας, διότι ἐπεσεκέφθη καὶ ἐλύτρωσε τὸν λαὸν Αὐτοῦ διὰ τῆς σωτηρίου δυνάμεως τοῦ Μεσσίου, ὅστις μέλλει νὰ γεννηθῆ ἐκ τοῦ οἴκου Δαβίδ.

— Καὶ σύ, παιδίον (πρὸς τὸν Ἰωάννην), θὰ ἀναδειχθῆς προφήτης τοῦ Ἐπίστου Θεοῦ, διότι θὰ προπορευθῆς τοῦ Κυρίου, ἵνα ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς Αὐτοῦ· ἵνα δώσῃς εἰς τὸν λαὸν τὴν γνῶσιν τῆς σωτηρίας...

Τὸ παιδίον, ὁ Ἰωάννης, ἐμεγάλωνε πλησίον τῶν γονέων του καὶ τὸ πνεῦμά του ἐνεδυναμοῦτο μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 24ην Ἰουνίου.

Ἡ *Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*

(Λουκ. β', 1 - 21)

Ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἦρχετο εἰς τὸν κόσμον ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ὁ Λυτρωτὴς αὐτοῦ. Ἄγγελος Κυρίου εἶχε παρουσιασθῆ εἰς τὸν Ἰωσήφ καθ' ὕπνους καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὸ μέγα μυστήριον τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καθ' ὅσον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου ἐγένετο. Οὗτος θὰ ἐκαλεῖτο Ἰησοῦς καὶ θὰ ἔσωζε τὸν λαόν Του ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν (Ματθ. α', 21). Διὰ τοῦτο, εἶχεν εἶπει ὁ ἄγγελος, ὁ Ἰωσήφ ἔπρεπε νὰ μείνῃ πλησίον τῆς καὶ νὰ τὴν προστατεύῃ.

Ἐβασίλευε τότε, ὡς εἴπομεν, τῆς Ἰουδαίας, ὡς ὑποτελῆς τῶν Ρωμαίων, ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας. Ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Ὁκταβιανὸς Αὐγούστος ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν κατοίκων ἐκάστης χώρας τῆς ἀπερράντου αὐτοκρατορίας. Ἐξέδωσε λοιπὸν τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς. Συμφώνως πρὸς αὐτό, ἔπρεπε ὅλοι οἱ ὑπήκοοι τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας νὰ εὐρεθῶσιν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, διὰ νὰ ἀπογραφῇ ἐκεῖ.

Εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ἔπρεπε φυσικὰ νὰ ὑπακούσωσι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης. Ὁ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Δαβίδ, ἔπρεπε νὰ μεταβῇ πρὸς ἀπογραφὴν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Ἰουδαίας Βηθλεέμ, ἡ ὁποία ἦτο ἡ γενέτειρα τοῦ Δαβίδ. Ἀνεχώρησε λοιπὸν μετὰ τῆς Μαρίας ἐκ Ναζαρέτ καὶ μετὰ κοπιώδη ὁδοιπορίαν ἐφθασαν εἰς Βηθλεέμ, ἡ ὁποία ἀπέχει 10 περίπου χιλιόμετρα τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ αἱ οἰκίαι τῆς μικρᾶς πόλεως εἶχον καταληφθῆ, λόγῳ τῆς μεγάλης συρροῆς λαοῦ ἐξ αἰτίας τῆς ἀπογραφῆς. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἠναγκάσθησαν, ὅπως καὶ ἄλλοι πολλοί, νὰ καταλύσωσιν εἰς ἓν σπήλαιον πλησίον τῆς Βηθλεέμ, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν

ὡς καταφύγιον ποιμένων ἢ ὄδοιπόρων καὶ ὡς σταῦλος ζώων¹.

Ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ἐγενήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐσπαργανώθη προχείρως τὸ Θεῖον Βρέφος καὶ ὡς λίκνον του ἐχρησιμοποιήθη ἡ ὑπάρχουσα ἐκεῖ φάτνη τῶν ἀλόγων.

Εἰς τοὺς πλησίον τοῦ σπηλαίου ὠραίους λόφους καὶ ἀγρούς, ὅπου ὁ Ἰακώβ ἐβοσκεν ἄλλοτὲ ποτε τὰ πρόβατά του καὶ ὁ Δαβὶδ διήλθε τὰ ἔτη τῆς νεότητός του, ἠγρύπνουν μερικοὶ ποιμένες, φυλάσσοντες τὰ ποιμνία των. Πρὸς τοὺς ἀπλοϊκοὺς τούτους ποιμένας ἀνήγειλεν ἄγγελος Κυρίου τὸ μέγα γεγονός, ἐμφανισθεὶς εἰς αὐτοὺς ἐν μέσῳ ἕξαισιίου φωτός. Οἱ ποιμένες κατελήφθησαν ὑπὸ φόβου, ἀλλὰ ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ἀγγέλου:

— Μὴ φοβεῖσθε. Ἰδοῦ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. Σήμερον ἐγενήθη ἐν πόλει Δαβὶδ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, « ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος ». Δύνασθε καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἴδετε τὸν Γεννηθέντα, « βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ ».

Ἐνῶ δὲ ἀκόμη ὠμίλει πρὸς τοὺς ποιμένας ὁ ἄγγελος, μία οὐράνιος ἀγγελικὴ ἀρμονία ἠκούσθη δοξολογοῦσα τὸν Θεὸν καὶ λέγουσα:

— Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὅταν ἡ ἀγγελικὴ ὑμνωδία ἔπαυσε καὶ ὁ ἄγγελος ἐξηφανίσθη, οἱ ποιμένες, συνελθόντες ἀπὸ τὸ θάμβος, ἔσπευσαν πρὸς τὸ σπήλαιον. Εὔρον ἐκεῖ τὴν Θεοτόκον μὲ τὸν Ἰωσήφ πλησίον εἰς τὴν φάτνην, ὅπου ἔκειτο τὸ Θεῖον Βρέφος, ὅπως ἀκριβῶς εἶχεν εἶπει εἰς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος. Οἱ ποιμένες προσκύνησαν τὸν Χριστὸν Κυρίου πλήρεις πίστεως. Διηγῆθησαν δὲ εἰς τοὺς ἐν τῷ σπηλαίῳ πρῶτον καὶ ἔπειτα διελάλησαν εἰς ὅλους ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν καὶ ἐδοξολόγουν τὸν Θεόν. Τοιοῦτοτρόπως οἱ ἀπλοϊκοὶ ποιμένες ἔγιναν οἱ πρῶτοι κήρυκες τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἐκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν ἐδόθη εἰς Αὐτόν, κατὰ τὴν καθι-

1. Ἐπὶ τοῦ Σπηλαίου ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς Ἀγ. Ἐλένης περικαλλῆς ναὸς ρυθμοῦ παλαιᾶς Βασιλικῆς, ὁ ὁποῖος σώζεται μέχρι σήμερον. Ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ δύο κλίμακες 15 βαθμίδων ὀδηγοῦσι κάτω εἰς τὸ Σπήλαιον, τοῦ ὁποίου τὰ τοιχώματα ἔχουν ἐπενδυθῆ διὰ πολυτελῶν μαρμαρίνων πλακῶν. Τὸ Σπήλαιον φωτίζεται διὰ κανδηλῶν. Εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ὑπάρχει ἡ Ἁγία Φάτνη. Τὸ Σπήλαιον ἀνήκει σήμερον εἰς τὴν κυριότητα τῶν Ὁρθοδόξων.

ερωμένην έορτήν, τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, δηλ. Σωτήρ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀγγέλου.

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν 25ην Δεκεμβρίου, εἶναι δὲ ἡ ἡμέρα αὕτη μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας ἐορτὰς τῆς Χριστιανοσύνης.

6 Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

(Λουκ. β', 22 - 40)

Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, οἱ γονεῖς τοῦ νεογεννήτου πρωτοτόκου ἄρρενος ἔπρεπε τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν νὰ παρουσιάσωσι τοῦτο εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναόν, ἵνα ἀφιερωθῇ εἰς τὸν Θεόν. Ἐπρεπεν ἀκόμη νὰ προσφέρωσιν οἱ γονεῖς διὰ τὴν καθιερωμένην θυσίαν ἕνα ἀμνόν, ὁ ὅποιος ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐνιαύσιος, ἄμωμος καὶ ἀρτιμελής, καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα, ἂν ἦσαν πλούσιοι, ζευγὸς δὲ τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν, ἂν ἦσαν πτωχοί (Λευϊτ. ιβ', 6-8)

Τεσσαράκοντα λοιπὸν ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἀνῆλθον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔφεραν τὸ παιδίον εἰς τὸν Ναόν.

Ἐξῆ τότε εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς δίκαιος εὐλαβῆς πρεσβύτης, ὀνομαζόμενος Σ υ μ ε ὶ ν, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐσέβοντο καὶ ἐτίμων. Εἰς αὐτὸν εἶχεν ἀποκαλυφθῆ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅτι, πρὶν ἀποθάνη, θὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίον.

Ὁ γέρων Συμεὼν εἰσηλθεν εἰς τὸν Ναόν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰωσήφ προσέφερον τὸ παιδίον, καὶ ἀμέσως ἐφωτίσθη ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἐλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐν ψυχικῇ ἀγαλλιάσει ἀνεφώνησε :

—«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι (=διότι) εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἤτοιμάσας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ¹».

1. Ὁ ὕμνος οὗτος δὲν ἐκφράζει μόνον τὴν χαρὰν τοῦ εὐσεβοῦς πρεσβύτου, διότι τὸν ἠξίωσεν ὁ Θεὸς νὰ ἴδῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ προλέγει τὴν προσέλευσιν τῶν ἔθνικῶν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Εἰς τὰς Ἐκκλησίας μας ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑσπερινοῦ.

Ἐνῶς δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ Ἰωσήφ ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ τοὺς ἀποκαλυπτικούς τούτους λόγους, ὁ γέρων ἠλόγησεν αὐτοὺς καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Θεοτόκον εἶπε πρὸς αὐτήν, ὅτι τὸ τέκνον τῆς, ὁ Ἰησοῦς, διὰ τῆς ὡς Θεανθρώπου εἰς τὸν κόσμον ἐμφανισῶς Του (διδασκαλίας καὶ θαυμάτων του) θὰ ἐγίνετο εἰς πολλοὺς ἀφορμὴ ἠθικῆς πτώσεως καὶ εἰς ἄλλους ἠθικῆς ἀνυψώσεως.

Εἰς τὸν Ναὸν εὐρίσκετο τότε καὶ μία γραῖα ὀγδοήκοντα ἐτῶν, ὀνομαζομένη Ἄννα. Αὕτη εἶχεν ἀφιερωθῆ εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐλάτρευε τὸν Θεὸν νυκθήμερον ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία. Ὅταν εἶδε καὶ ἡ Ἄννα τὸ βρέφος Ἰησοῦν, ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ περὶ Αὐτοῦ προφητικῶς, ὅπως ὁ Συμεὼν, καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν

Ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὸ ὑπὸ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ὀριζόμενον καθήκον, ἐπέστρεψαν μετὰ τοῦ Παιδίου εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Ἡ παράστασις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν ναὸν εἶναι ἓν ἐκ τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας. Ὠνομάσθη Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου, διότι ὁ πρεσβύτες Συμεὼν ὑπήντησε (ὑπαπήντησε), δηλ. ὑπεδέχθη καὶ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Κύριον. Ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας εορτάζεται τὴν 2αν Φεβρουαρίου.

7. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

(Ματθ. β', 1 - 12)

Ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἐγένεν ἡ προσκύνησις τοῦ νηπίου Ἰησοῦ ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀνατολῆς Μάγων. Ὅπως οἶ

ἀπλοῖκοι ποιμένες ἐφωτίσθησαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου καὶ τῆς οὐρανίας ὕμνωδίας καὶ ἔσπευσαν νὰ προσκυνήσωσι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοτρόπως ἐφωτίσθησαν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς σοφοὶ ἄνδρες, τοὺς ὁποίους ὠνόμαζον Μάγους. Τρεῖς τοιοῦτοι σοφοὶ ἄνδρες εἶδον νέον λαμπρὸν ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐβεβαίωθησαν ἐκ τοῦ σημείου τούτου, ὅτι ἐγεννήθη τὸ φῶς τοῦ κόσμου (ὁ Σωτήρ).

Οἱ τρεῖς μάγοι ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος ἔφθασαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἤρχισαν νὰ ἐρωτοῦν :

— Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.

Ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, ὅταν ἤκουσεν ὅτι οἱ τρεῖς Μάγοι τῆς Ἀνατολῆς ἐζήτησαν κάποιον νεογέννητον βασιλέα, κατεταράχθη. Ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκοσμίου βασιλέως, ὁ ὁποῖος θὰ ἤρπαζε τὴν ἰδικὴν του βασιλείαν.

Ἐκάλεσε λοιπὸν ἀμέσως τοὺς εἰδικοὺς εἰς τὰς Γραφὰς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτῶν νὰ τοῦ εἰπουν ποῦ λέγουν αἱ Γραφαί, ὅτι «ὁ Χριστὸς γεννᾶται». Οὗτοι ἀπήντησαν εἰς τὸν Ἡρώδη, ὅτι κατὰ τὰς Γραφὰς ὁ Μεσσίας θὰ ἐγεννᾶτο εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἄσημον Βηθλεέμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς Μάγους καί, ἀφοῦ ἐπληροφόρηθη παρ' αὐτῶν πότε εἶδον τὸν ἀστέρα, τοὺς εἶπεν ὅτι τὸ παιδίον ἐγεννήθη εἰς τὴν Βηθλεέμ. Τοὺς παρεκάλεσε δέ, ὅταν τὸ εὔρουν, νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ εἰδοποιήσουν καὶ αὐτὸν ποῦ ἀκριβῶς εἶναι, διὰ νὰ μεταβῇ νὰ τὸ προσκυνήσῃ.

Ὁ Ἡρώδης ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοὺς Μάγους, μὲ τὴν δικαιολογίαν αὐτὴν, τοὺς δολίους κατὰ τοῦ παιδίου σκοποὺς του.

Εὐθύς ὡς οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν Βηθλεέμ, ἰδοὺ πάλιν ἐφάνη ὁ ἀστήρ καὶ τοὺς ὠδήγει. Ἡ ἐκ νέου ἐμφάνισις τοῦ ἀστέρος ἐχαροποίησε πολὺ αὐτούς. Ὁ ἀστήρ ἐστάθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον Ἰησοῦς μετὰ τῆς μητρὸς Αὐτοῦ. Οἱ Μάγοι εἰσῆλθον, ἔπεσαν εἰς τὰ γόνατα, προσεκύνησαν Αὐτὸ καὶ προσέφεραν εἰς τὸν « νέον Βασιλέα » ὡς δῶρα χρυσοὺν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

Οἱ Μάγοι ἐξεπλήρωσαν τὸν σκοπὸν των καὶ ἤτοιμάσθησαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ὑπόσχεσιν ποὺ εἶχον δώσει εἰς τὸν Ἡρώδη. Ἀλλὰ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον των ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς ἐπληροφόρησε περὶ τῶν δολίων σκοπῶν τοῦ Ἡρώδου. Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλεέμ καὶ ἀκολουθήσαντες ἄλλην ὁδὸν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν των.

8. Ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγή τῆς ἱερᾶς οικογενείας.

(Ματθ. β', 13-23)

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Μάγων ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη καθ' ὕπνου εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν:

—Ἰωσήφ, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς τὴν Αἴγυπτον. Θὰ παραμείνης ἐκεῖ, ἕως ὅτου σοῦ εἶπω νὰ ἐπιστρέψῃς, διότι τώρα ὁ Ἡρώδης ζητεῖ νὰ εὑρῇ τὸ παιδίον, διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Ὁ Ἰωσήφ ὑπήκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν ἐντολὴν ταύτην τοῦ Θεοῦ. Παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ κρυφίως, ἐν καιρῷ νυκτός, ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. Εἰς τὴν χώραν ταύτην κατέφευγον ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ὅλοι οἱ καταδιωκόμενοι Ἰουδαῖοι τῆς Παλαιστίνης. Καὶ ἡ χώρα αὕτη ὑπήγετο εἰς τοὺς Ρωμαίους, ἀλλὰ τὴν ἐκυβέρνηα ἄλλος διοικητὴς καὶ δὲν ἔφθανεν ἕως ἐκεῖ ἡ ἐξουσία τοῦ τυραννικοῦ Ἡρώδου. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ Αἴγυπτος ἐφιλοξενεῖ περὶ τὸ ἑν ἑκατομμύριον Ἰουδαίων.

Ὁ Ἡρώδης ματαίως ἐπερίμενον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ ἐπιστρέψουν οἱ Μάγοι. Ὄταν ἐπληροφορήθη, ὅτι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλεὲμ κατ' εὐθείαν διὰ τὴν πατρίδα των, ἐξαπατήσαντες αὐτόν, κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης ὀργῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν νεογέννητον βασιλέα, διέταξε νὰ σφαγῶσιν ὅλα τὰ νήπια τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων, ὅσα εἶχον ἡλικίαν ἕως δύο ἐτῶν. Διὰ τοῦ ἀπαισίου τούτου μέτρου ἐπίστευεν ὁ θηριώδης Ἡρώδης, ὅτι θὰ ἐφρονεῦετο καὶ ὁ μέλλων νὰ ἐγείρῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Τὰ ἀθῶα ταῦτα θύματα τῆς θηριωδίας τοῦ Ἡρώδου ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι μάρτυρες ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις βραδύτερον ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπὲρ τοῦ κόσμου.

Ὄταν μετ' ὀλίγους μῆνας ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, πάλιν ἐνεφανίσθη εἰς τὸν Ἰωσήφ ἄγγελος καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ παιδίου, διότι ὁ Ἡρώδης εἶχεν ἀποθάνει.

Ὁ Ἰωσήφ ὑπήκουσε καὶ ἡ ἱερὰ οἰκογένεια ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Παλαιστίνην.

Δὲν ἐγκατεστάθησαν ὅμως τώρα εἰς τὴν Βηθλεὲμ, διότι τῆς Ἰουδαίας ἐβασίλευεν ὁ εἰς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἡρώδου, ὁ τυραννικὸς Ἀρχέλαος. Ὁ Ἰωσήφ προτίμησε νὰ κατοικήσῃ μονίμως πλέον μετὰ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ παιδίου εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐκυβέρνα ἕτερος υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ μετριοπαθὴς Ἡρώδης Ἀντίπας.

Τοιοιουτρόπως ἐξεπληρώθη καὶ ἡ περὶ τοῦ Ἰησοῦ προφητεία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς θὰ ὠνομάζετο καὶ Ναζωραῖος.

9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ ἱερῷ.

(Λουκ. β', 40 - 52)

Ὁ Ἰησοῦς ἐμεγάλωνεν ἐν τῇ πτωχικῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῆς μητρὸς Του πλήρης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Περὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας Του γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὰ ἑξῆς: « Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥα καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας. Καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτῷ ».

Ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε τοιοιουτρόπως εἰς τὴν κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἡλικίαν τῶν 12 ἐτῶν. Ἡ ἡλικία αὕτη εἶχε μεγάλην σημασίαν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις. Κατ' αὐτὴν ὁ παῖς καθίστατο « τέκνον τοῦ Νό-

μου», ήρχιζε δηλ. νά εἶναι ὑπεύθυνος ὁ ἴδιος διὰ τὴν ζωὴν του, ἡ ὁποία ἔπρεπε νά εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Τότε ἀκριβῶς διὰ πρώτην φοράν παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου μετέβαινον τακτικὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα.

Τὸ Πάσχα ἦτο ἡ ἐπισημοτέρα ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Μυριάδες εὐσεβῶν προσκυνητῶν συνέρρεον κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην εἰς τὰ

Ἱεροσόλυμα καὶ λαμπρόταται τελεταὶ ἐγίνοντο εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναόν. Ἡ ἑορτὴ διήρκει ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία μαζί μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητὰς ἐκ Γαλιλαίας ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς Ναζαρέτ, καθὼς περὶ αὐτοῦ ἀναγράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς. Δὲν ἐπρόσεξαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μαζί των, ὅταν δὲ τὸ ἀντελήφθησαν, ἐνόμισαν ὅτι μὲ τὰ ἄλλα παιδιά ἐπροχώρει ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν συνοδείαν. Κατὰ τὴν ἑσπέραν, ὅτε ἐτελείωσεν ἡ ὁδοιπορία τῆς πρώτης

ἡμέρας καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν εὔρουν μεταξύ τῶν συνοδοιπορούντων, ἐνόησαν ὅτι εἶχε μείνει εἰς Ἱεροσόλυμα· ἐπέστρεψαν ἐκεῖ ἀναζητοῦντες Αὐτὸν πλήρεις ἀνησυχίας. Ἐπὶ τέλους μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔρουν τὸν δωδεκαετῆ Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναὸν καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν ἱερέων καὶ τῶν διδασκάλων καὶ συνομιλοῦντα μετ' αὐτῶν. Ὅλοι ἐθαύμαζον τὸν δωδεκαετῆ παῖδα διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἐπιτυχεῖς ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις Του.

Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἠπόρησαν, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συνομιλῇ ἤσυχος μὲ τοὺς διδασκάλους τοῦ Νόμου.

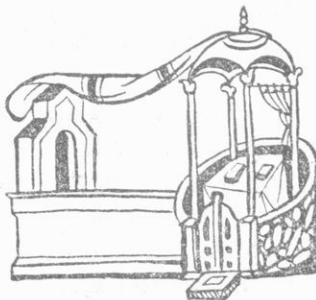
— Τέκνον μου, εἶπεν ἡ μήτηρ Του, διατὶ μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό; Δὲν βλέπεις μὲ πόσῃ ἀγωνίᾳ σὲ ἀνεζητούσαμεν ὁ πατήρ σου καὶ ἐγώ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως τότε τοὺς ἠκολούθησεν, εἰς δὲ τοὺς λόγους τῆς μητρὸς Του ἀπεκρίθη:

— Διατὶ μὲ ἐζητούσατε; Δὲν γνωρίζετε, ὅτι ἐγὼ πρέπει νὰ μένω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου;

Τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐνόησαν τότε ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Θεοτόκος. Αὕτη ὅμως ἐφύλασσε πάντοτε τοὺς λόγους Του ἐν τῇ καρδίᾳ της.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπέστρεψε μαζί των εἰς Ναζαρέτ καί, ἐφ' ὅσον παρήρχοντο τὰ ἔτη, « προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεῶν καὶ ἀνθρώπων ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ

10. Τὸ κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ
(Μαθ. γ', 1 - 12 καὶ Λουκ. γ', 1 - 20)

ΠΙΝ ὁ Ἰησοῦς ἐφανεύθη καὶ ἀναλάβη τὸ ἔργον Του τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, ἦτο ἀνάγκη νὰ προετοιμασθῆ ἡ ὁδὸς διὰ προφήτου τινός, ὅστις θὰ ἦτο καὶ ὁ τελευταῖος. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν, ἐκλεγείς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ὁ υἱὸς τοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς Ἐλισάβετ.

Ὁ Ἰωάννης λίαν ἐνωρίς ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκεῖ, κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων προφητῶν, ἔζη βίον ἀσκητικὸν καὶ πλήρη στερησέων, ἀφωσιωμένος εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην τῶν Θείων Γραφῶν. Ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια καὶ ἐν γένει ἡ ἀρετὴ του προεκάλει τὸν θαυμασμόν. Ἡ λιτὴ τροφή του ἐξ ἀγρίου μέλιτος καὶ ἀκρίδων, τὸ πεινυχρὸν ἔνδυμα ἐκ τριχῶν καμήλου καὶ ἡ δερματίνη ζώνη, ἡ περισφιγυρῶσα τὸ ἰσχνὸν σῶμά του, ἀπεδείκνυν ὅτι ὁ Ἰωάννης περιεφρόνει βαθύτατα ὅλα τὰ ὑλικά ἀγαθά.

Κατὰ τὸ 15ον ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορος Τιβερίου (14-37 μ. Χ.), ἦτοι κατὰ τὸ 29-30 ἔτος μ. Χ., ὁ Ἰωάννης ἤρχισε νὰ

κηρύττη δημοσίᾳ καὶ τὸ κήρυγμά του ἠκούσθη εἰς ὅλην τὴν χώραν. Ἡ φήμη του ἦτο ἤδη πολὺ μεγάλη. Πανταχόθεν συνέρρεον πάσης τάξεως ἄνθρωποι ἐκ τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἵνα ἀκούσωσι τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ ἐξομολογηθῶσι τὰς ἁμαρτίας των.

Ὁ Ἰωάννης ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν του μεθ' ἑαυτὸν κήρυγμα μετανοίας διὰ τὰς ἁμαρτίας.

— Μετανοεῖτε, ἔλεγεν· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἰλικρινῶς μετενόουν διὰ τὰς ἁμαρτίας των, ὁ Ἰωάννης τοὺς ἐβάπτισεν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Εἰς τοὺς τελώνας ἔλεγε νὰ μὴ εἰσπράττωσι, παρὰ μόνον ὅσα προστάσσει ὁ νόμος, εἰς δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ μὴ κάμνουν καταπιέσεις.

Ὅταν κάποτε εἶδε μεταξὺ τῶν προσερχομένων Φαρισαίους καὶ Σαδδουκαίους¹ καὶ ἀντελήφθη, ὅτι ἤλθον ἀπὸ ἀπλήν περιέργειαν καὶ διὰ νὰ ἐλέγξουν τὸ ἔργον του, τοὺς ἐπέπληξε μετὰ αὐστηρότατα λόγια καὶ τοὺς ὠνόμασε «γεννήματα ἐχιδνῶν». Τοὺς συνέστησε δὲ νὰ μετανοήσουν εἰλικρινῶς καί, μεταβάλλοντες τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, νὰ πράττουν ἀγαθὰ ἔργα. Ἄλλως, τοὺς ἔλεγε, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀπολύωσι τὴν θεῖαν ὀργὴν καὶ τιμωρίαν.

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἐκήρυττε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐβάπτισε τοὺς προσερχομένους εἰς αὐτὸν καὶ εἰλικρινῶς μετανοοῦντας διὰ τὰς ἁμαρτίας των. Τὸ βάπτισμα εἰς τὸ ὕδωρ ἐσυμβόλιζε τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν κάθαρσιν τῶν πιστῶν.

Τὸ πολὺ πλῆθος τῶν προσερχομένων ἐπίστευεν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦτο ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ὁ Ἰωάννης ὁμως ἔλεγεν εἰς αὐτούς :

— Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, διὰ τὸν ὅποιον ὁ προφῆτης Ἡσαΐας εἶπε : «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου». Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μετὰ ὕδωρ εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι πολὺ ἰσχυρότερός μου καὶ τούτου δὲν εἶμαι ἰκανὸς ἐγὼ νὰ λύσω τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

1. Οὗτοι ἐκαυχῶντο, ὅτι ἐγνώριζον καλύτερον παντὸς ἄλλου τὰς Θείας Γραφὰς καὶ ὑπερηφανεύοντο διὰ τὴν ἐκ τοῦ Ἀβραάμ καταγωγὴν των. Περιωρίζοντο ὁμως οἱ περισσότεροι εἰς τὸ νὰ τηροῦν μόνον τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς θρησκείας, ὁ δὲ βίος των ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλήρης ὑποκρισίας καὶ ἐστερημένος ἀγνότητος.

Ὁ Ἰωάννης λοιπὸν ὑπῆρξεν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος προητοίμασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχθοῦν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Πρόδρομος. Διὰ τὸ βάπτισμα ἐπίσης τῶν μετανοούντων ὠνομάσθη Βαπτιστής· ἀλλὰ, ὅπως ὁ ἴδιος ἐξήγησε, τὸ μὲν ἰδικόν του βάπτισμα ἦτο βάπτισμα μετανοίας, τὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἦτο βάπτισμα σωτηρίας.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ τὴν 7ην Ἰανουαρίου.

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.

(Μαθ. γ', 13-17 καὶ Λουκ. γ', 21-22)

Κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας Του, κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκπληρωθῇ τὸ μέγα ἔργον Του, τῆς δι' Ἐαυτοῦ ἀπολυτρώσεως τοῦ κόσμου, ἦλθε πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἵνα βαπτισθῇ.

Ὁ Ἰωάννης ἐξεπλάγη ἀπὸ τὸ θεῖον μεγαλεῖον τοῦ ἐρχομένου πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦ καὶ αἰσθανόμενος τὸν ἑαυτὸν του ἀνίκανον νὰ βαπτίσῃ τὸν μόνον ἅγιον καὶ ἁθῶνον εἶπεν:

— Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;

Ἄλλὰ ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤρχετο ὡς ἁμαρτωλὸς διὰ νὰ μετανοήσῃ καὶ βαπτισθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ διὰ τοῦ βαπτίσματος ὁ θεῖος προορισμὸς Του, ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἰωάννην:

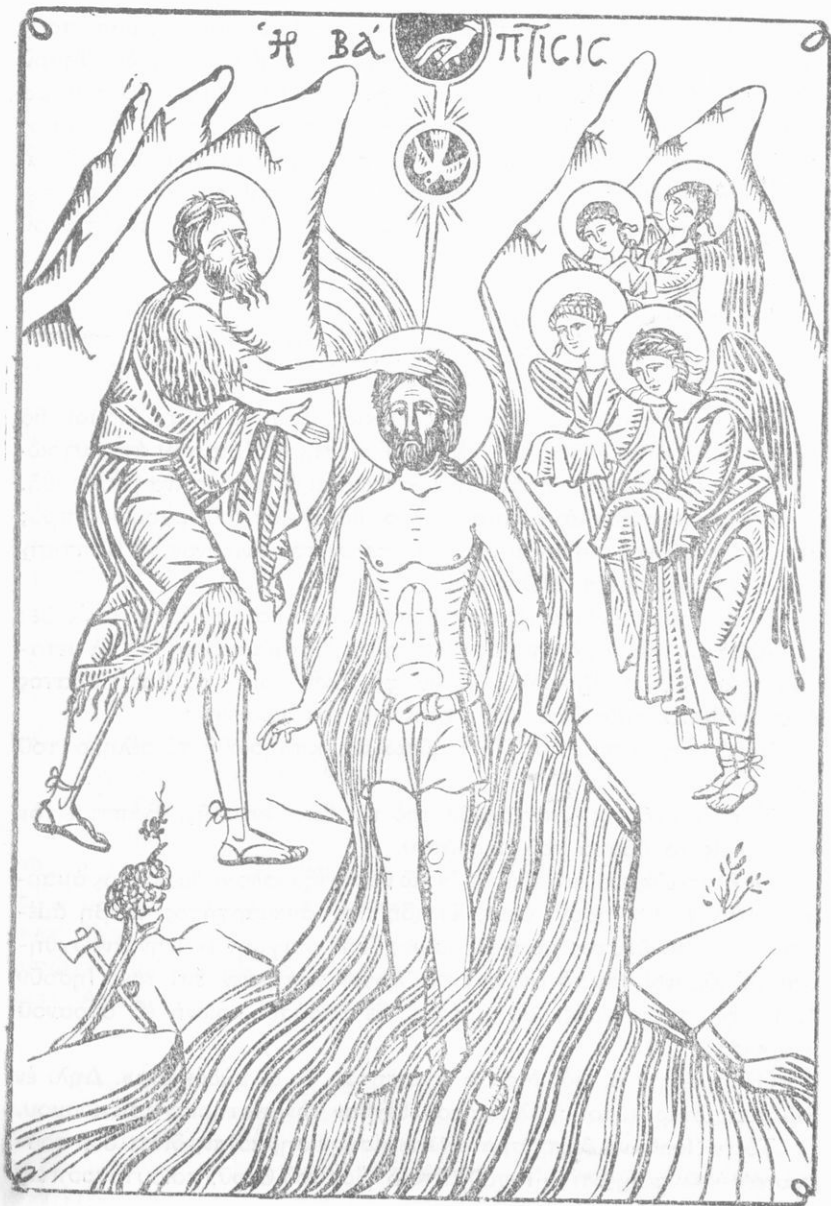
— Πρέπει νὰ βαπτισθῶ, διότι οὕτω θὰ ἐκπληρωθῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τότε ὁ Ἰωάννης, ὑποχωρῶν πρὸ τῆς θείας ἐντολῆς, ἐβάπτισε τὸν Κύριον εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου.

Οἱ βαπτιζόμενοι παρέμενον ἐν τῷ ὕδατι ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ Ἰησοῦς ὁμως, ἐπειδὴ ἦτο ἀναμάρτητος, ἀνέβη ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ὕδατος προσευχόμενος. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνεώχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατήλθεν ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν μορφῇ περιστερᾶς, συγχρόνως δὲ ἠκούσθη φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ λέγουσα:

— «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς Μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδόκησα». Δηλ. ἐν τῷ προσώπῳ Αὐτοῦ ἠθέλησα καὶ ἐδέχθην τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου.

Τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα εἶχε μεγίστην σημασίαν, διότι διὰ τούτου ἀπεκαλύφθη, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοιοιτοτρόπως

δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν δημόσιον βίον, ἤρχισε δηλ. τὴν ἀποκάλυψιν τῆς διδασκαλίας Του πλήρης αἴγλης καὶ τιμῆς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν βάπτισιν τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν ἡμέραν Ἰανουαρίου. Ἡ ἑορτὴ αὕτη λέγεται καὶ Θεοφάνεια, διότι κατὰ τὴν βάπτισιν ἐφάνη ὁ Θεός. Λέγεται ἐπίσης καὶ ἑορτὴ τῶν Φώτων, διότι κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους πολλοὶ νέοι πιστοὶ ἐβαπτίζοντο, δηλ. ἐφωτίζοντο κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν.

12. Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἀποκτᾷ τοὺς πρώτους μαθητάς.

(Ἰω. α', 26-52)

Ἀμέσως μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Ἰησοῦς ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐκεῖ ἔζησεν ἐπὶ 40 ἡμέρας ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ. Σκοπὸς Του ἦτο ν' ἀφήσῃ εἰς τὸν κόσμον παράδειγμα, ὅτι πάντες ὀφείλουσαν πρὸ παντὸς μεγάλου ἔργου τῆς ζωῆς των νὰ προετοιμάζωνται διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς.

Ἐπιστρέψας ἐκ τῆς ἐρήμου εἰς τὴν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου χώραν τῆς Ἰουδαίας, εὔρεν ἐκεῖ τὸν Ἰωάννην διδάσκοντα καὶ ἀκολουθούμενον ἀπὸ πολλοὺς μαθητάς. Εἶχον ἔλθει τότε πρὸς αὐτὸν ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου Φαρισαῖοι, ἵνα ἐξετάσωσι καὶ σχηματίσωσι γνώμην περὶ τοῦ ἔργου του. Ἐζήτησαν οἱ Φαρισαῖοι νὰ μάθουν, ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ὁ Ἰωάννης ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» καὶ ὅτι ἐβάπτιζεν ἐν ὕδατι, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐρχομένου Μεσσία.

Τὴν ἐπομένην τῆς συνομιλίας του μετὰ τοὺς Φαρισαίους ὁ Ἰωάννης εἶδε διὰ πρώτην φοράν μετὰ τὸ βάπτισμα τὸν ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἐρήμου Ἰησοῦν. Τότε, ἀνακηρύττων Αὐτὸν δημοσίᾳ ὡς τὸν Σωτῆρα, εἶπεν: «Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου».

Ἡ προφητικὴ αὕτη προσφώνησις τοῦ Ἰωάννου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς παρισταμένους. Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν του ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς στραφείς εἶπεν εἰς

αυτοὺς «τί ζητεῖτε;» ἐκεῖνοι ἠρώτησαν· «Ῥαββί, δηλ. Διδάσκαλε τοῦ μένεις;». «Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε», ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὁ Ἄνδρέας, ὁ ὀνομασθεὶς διὰ τοῦτο Πρωτόκλητος, καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ μετὰ ταῦτα ἐπιστήσιος καὶ μᾶλλον ἠγαπημένος μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διηγεῖται ἐν λεπτομερείᾳ πῶς μετὰ τοὺς δύο πρῶτους ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἄλλοι μαθηταί: ὁ Πέτρος δηλ. ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀνδρέου, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Σίμων καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Σὺ εἶ Σίμων, ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος)», ὁ Φίλιππος καὶ διὰ τούτου ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος καὶ ἄλλοι.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ἀπλοὶ ἀλίεις τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸ γεγονός τοῦτο μαρτυρεῖ περὶ τοῦ θεοῦ χαρακτήρος, τὸν ὁποῖον ἔχει ὁ Χριστιανισμὸς. Μὲ τοιούτους ταπεινοὺς καὶ ἀπλοῦς ἀνθρώπους ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν Του ὁ Ἰησοῦς.

13. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας.

(Ἰω. β', 1-11)

Ὁ Ἰησοῦς, ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Ἰουδαίας μαζὶ μὲ τοὺς πρῶτους μαθητάς Του, ἔφθασε τὴν τρίτην ἡμέραν εἰς τὴν κωμόπολιν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ἡ ὁποία ἀπέχει τρεῖς ὥρας ἐκ τῆς Ναζαρέτ.

Εἰς τὴν Κανὰ ἐτελεῖτο τότε εἰς γάμος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσκληθῆ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, ὡς καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐγένετο ἐκ καιρῶ νυκτός, αἱ δὲ γαμήλιοι ἑορταὶ διήρκουν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συμποσίου παρετηρήθη ἔλλειψις οἴνου, ὀφειλομένη εἰς τὸ πλῆθος τῶν προσκεκλημένων καὶ τὴν παράτασιν τῆς διασκεδάσεως. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀντελήφθη ἀμέσως ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ. Τὸν ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως καὶ Τοῦ εἶπε χαμηλῆ φωνῆ:

— Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

Ἡ Θεοτόκος ἐνόμισεν, ὅτι ἦτο μία εὐκαιρία, διὰ νὰ δεῖξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴν θεῖαν δύναμιν Του ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντῶν εἰς τὴν Θεοτόκον εἶπεν εἰς αὐτήν, ὅτι δὲν εἶ-

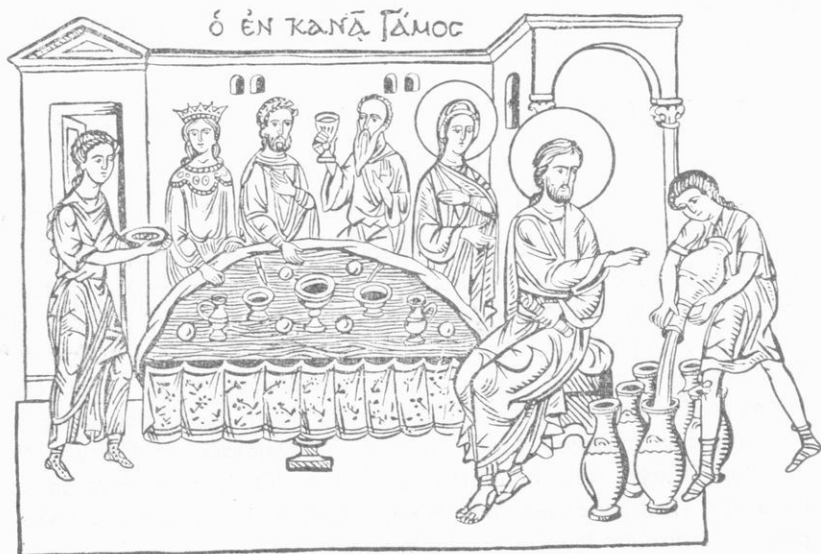

χεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ θαύματα («οὐπω ἦκει ἡ ὥρα μου»).

Ἡ Θεοτόκος τότε εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας· «Ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε».

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας ὑπῆρχον ἕξ ὑδρίαί λίθιναι, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐχώρει 20—30 ὀκάδας ὕδατος. Τὸ ἐν ταῖς ὑδρίαῖς ὕδωρ ἐχρησίμευε, διὰ νὰ πλύνωσι τὰς χεῖρας πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητόν, καθὼς καὶ διὰ τὸ πλύσιμον τῶν ποδῶν.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκρινεν ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἐκάλεσε τοὺς ὑπη-

ρέτας παρουσίᾳ τῶν μαθητῶν Του μόνον καὶ τοὺς διέταξε νὰ γεμίσωσι τὰς ὑδρίας μὲ καθαρὸν ὕδωρ «ἕως ἄνω».

Ὅταν δὲ ἐκεῖνοι ἐξετέλεσαν τὴν διαταγὴν Του, ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπεν:

—«Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ».

Ὁ ἀρχιτρικλίνος ἐδοκίμασε τὸν οἶνον ποῦ τοῦ ἔφερον οἱ ὑπηρέται ἀπὸ τὰς ὑδρίας καὶ τὸν εὔρεν ἐξαιρετόν. Ἐκάλεσε τὸν γαμβρόν καὶ τοῦ εἶπε:

—Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν συνήθως πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον

καί, ὅταν οἱ προσκεκλημένοι πίουν πολύ, τότε προσφέρουν τὸν κατώτερον. Σὺ ἔκαμες τὸ ἀντίθετον, ἐκράτησες διὰ τὸ τέλος τὸν καλὸν οἶνον.

Ἐκεῖνος ὁμως δὲν ἐγνώριζεν ἀπὸ ποῦ προήρχετο ὁ καλὸς οἶνος καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ ἀπαντήσῃ.

Τέλος οἱ ὑπηρέται διεκήρυξαν τοῦτο καὶ τοιουτοτρόπως ἔγινε γνωστὸν εἰς ὅλους τὸ θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὅλοι κατεπλάγησαν κατ' ἀρχὰς καὶ ἔπειτα ἤρχισαν νὰ ὀμιλοῦν διὰ τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν, ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας.

Διὰ τοῦ πρώτου τούτου ἐν Κανᾶ θαύματος ὁ Ἰησοῦς « ἐφανέρωσε τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Αὐτοῦ », γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

14. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος.

(Ἰω. β', 12 - 23)

Μετὰ τὸ ἐν Κανᾶ θαῦμα ὁ Ἰησοῦς κατέβη μετὰ τῶν μαθητῶν Του, τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν Του εἰς τὴν ὠραία πόλιν Καπερναοῦμ, ἡ ὁποία ἔκειτο παρὰ τὴν ὄχθην τῆς λίμνης Τιβεριάδος. Ἡ πόλις αὕτη ἔγινε βραδύτερον τὸ κέντρον τῆς δράσεως τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ. Ἡ πρώτη ὁμως αὕτη ἐν Καπερναοῦμ διαμονὴ Του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἐπισημότερον κέντρον νὰ κάμῃ τὴν δημοσίαν ἐμφάνισίν Του. Ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα, τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἀναβῆ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ κάμῃ ἐκεῖ, εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἐπίσημον ἔναρξιν τῆς διδασκαλίας Του.

Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος, συμπληρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου, ἦτο λαμπρότατος καὶ ἐπιβλητικώτατος. Εἰς τὰς εὐρείας αὐλὰς καὶ τὰς ὠραίας στοὰς του ἐδημιουργεῖτο μεγάλη κίνησις κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς. Ὁ Ναὸς ἦτο τὸ κέντρον τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς τῶν Ἰουδαίων.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν αὐλῶν τοῦ Ναοῦ ὑπῆρχον πρὸς πώλησιν πλήθη πτηνῶν, προβάτων καὶ βοῶν διὰ τὰς θυσίας. Ταῦτα ἠγόραζον οἱ ἐκ μακρινῶν χωρῶν ἐρχόμενοι διὰ τὸ Πάσχα προσκυνηταί. Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ ἄλλοι διάφοροι ἔμποροι, ὡς καὶ πλήθος κολλυ-

βιστών (ἀργυραμοιβῶν) διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν νομισμάτων. Ὁ ἱερός τοῦ Ναοῦ χῶρος μετεβάλλετο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς πολυθόρυβον ἀγοράν.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του προσεκύνησεν εἰς τὸν Ναὸν ὡς εἰς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκυνητῶν. Εἶδεν ἀμέσως τὴν βεβήλωσιν τοῦ ἱεροῦ χώρου καὶ κατελήφθη ἀπὸ ἱερὰν ἀγανάκτησιν. Ἔλαβεν εἰς χεῖράς Του μαστίγιον ἐκ σχοινίων («φραγ-γέλιον»), ἐξεδίωξε δι' αὐτοῦ τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα ζῶα, καθὼς καὶ τοὺς ὀδηγοῦντας αὐτά· ἀνέτρεψεν ἔπειτα τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ κατόπιν, ἔλθων πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς, ἐφώναξε πρὸς αὐτούς :

— «Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν καὶ μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου».

Οἱ ἐκδιωχθέντες ἔμποροι καὶ κολλυβισταὶ ἀπεμακρύνθησαν σιωπηλοί, διότι ἠσθάνοντο εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς των, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δικαίως τοὺς ἀπέπεμψεν ἀπὸ τὸν ἱερόν χῶρον τοῦ Ναοῦ. Οἱ ἱερεῖς ὁμῶς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν καὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ καταδικάσωσι τὴν πράξιν ταύτην τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἐπλησίασαν καὶ Τοῦ εἶπον :

— Μὲ τί δικαίωμα τὸ ἔκαμες αὐτό; Δώσέ μας ἀπόδειξιν, ὅτι ἔχεις τὴν ἐξουσίαν αὐτήν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς :

— «Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν».

Ἐκεῖνοι τότε εἶπον πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— Τεσσαράκοντα ἕξ ἔτη ἐχρειάσθησαν, διὰ νὰ κτισθῇ ὁ Ναός, καὶ σὺ λέγεις ὅτι θὰ τὸν κτίσῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας;

Καὶ ἀπεμακρύνθησαν πλήρεις ὀργῆς καὶ μίσους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Δὲν κατενόησαν βεβαίως οἱ Φαρισαῖοι τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος Ναὸν ὠνόμαζε τὸ σῶμά Του· μὲ τὴν κατάλυσιν δὲ καὶ ἐγερσιν αὐτοῦ ἤθελε νὰ δηλώσῃ τὴν τριήμερον ταφήν καὶ ἀνάστασίν Του.

Κατὰ τὴν βραχείαν εἰς Ἱεροσόλυμα διαμονὴν Του ὁ Ἰησοῦς, τοῦ ὁποίου ἡ διδασκαλία καὶ ὁ βίος ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἀπέκτησε πολλοὺς ὁπαδοὺς καὶ μαθητὰς καὶ μεταξὺ τῶν ἐπισήμων Ἰουδαίων. Εἰς ἐκ τούτων ἦτο καὶ ὁ Νικόδημος, ἀνὴρ πλούσιος καὶ μέλος τοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον διηύθυνε τὰς θρησκευτικὰς ὑπο-

θέσεις τῶν Ἰουδαίων. Ἦτο ὁμως ἄνθρωπος δειλὸς καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ διακηρύξη φανερά τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Μέχρι τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ παρέμεινεν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐν κρυπτῶ μαθητὰς τοῦ Κυρίου.

15. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ μετὸν Νικόδημον.

Ἡ περὶ ἀναγεννήσεως διδασκαλία Του.

(Ἰω. γ', 1 - 21)

Ὁ Νικόδημος ἐπίστευσεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ ὕστερα ἀπὸ μίαν συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε μετ' Αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενε. Ἡ συνομιλία αὕτη εἶχε μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν, διότι κατ' αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἀνέπτυξεν εἰς τὸν Νικόδημον τὴν περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλίαν Του.

Διὰ νὰ μὴ ἐκτεθῆ ἔναντι τῶν ἄλλων ἐπιστήμων Ἰουδαίων ὁ Νικόδημος, ἦλθεν ἐν καιρῶ νυκτὸς εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμεινεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Τὸν προσεφώνησε «Ραββί», δηλ. Διδάσκαλε, καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ἦλθε νὰ ἰδρῦσῃ.

— Διδάσκαλε, τοῦ εἶπε, βλέπομεν ὅτι πράγματι εἶσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ κάμῃ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα Σὺ κάμνεις, ἂν δὲν εἶναι μαζί του ὁ Θεός.

Ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως ἀπήντησε:

— Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν «γεννηθῆ ἄνωθεν».

Τοῦτο ἐσήμαινεν, ὅτι κανεὶς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, ἂν δὲν ἦτο ἀφωσιωμένος ψυχῇ καὶ σώματι εἰς Αὐτόν.

Ὁ Νικόδημος δὲν ἀντελήφθη τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε:

— Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γεννηθῆ πάλιν εἰς ἄνθρωπος, καὶ μάλιστα ἂν εἶναι γέρον; Δύο φορές δύναται νὰ γεννηθῆ ἄνθρωπος;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξήγησεν εἰς τὸν Νικόδημον τὰ τοῦ μυστηρίου τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

— Ἄν δὲν ἀναγεννηθῆ ὁ ἄνθρωπος πνευματικῶς, δὲν δύναται

να εισέλθη εις την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ὅ,τι ἐγεννήθη ἀπὸ σάρκα εἶναι σὰρξ καὶ ὅ,τι ἐγεννήθη ἀπὸ πνεῦμα εἶναι πνεῦμα.

Τόσον πολὺ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, λέγει ὁ Ἰησοῦς, ὥστε ἔστειλε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς αἰωνίου ζωῆς εἰς ἐκείνους πού θά πιστεύσουν. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν Του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ δικάσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσῃ. Διότι ἐκεῖνος μὲν πού πιστεύει εἰς Αὐτὸν δὲν δικάζεται· ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὅποιος δὲν πιστεύει ἔχει ἤδη κριθῆ καὶ δικασθῆ, ἀφοῦ δὲν ἐπίστευσεν.

Ὅσοι ἄνθρωποι τιμωροῦν, θά τιμωρηθοῦν ἐξ αἰτίας των, διότι, ἐνῶ τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, αὐτοὶ ἠγάπησαν τὸ σκότος περισσότερο ἀπὸ τὸ φῶς, ἀφοῦ ἔκαμαν ἔργα πονηρά. Πράγματι, ἐκεῖνος ὁ ὅποιος κάμνει πονηρὰ ἔργα μισεῖ τὸ φῶς καὶ δὲν ἔρχεται πρὸς αὐτό, διὰ νὰ μὴ φανοῦν τὰ ἔργα του. Ἀντιθέτως ὁ πρᾶττων τὸ ἀγαθὸν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῆ ὅτι τὰ ἔργα του ἐξετελέσθησαν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

16. Σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ἀποκεφάλισις αὐτοῦ.

(Μαθ. ιδ'. 3 - 12)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἔγινεν ἡ σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ὁ Ἰωάννης ἐξηκολούθει τὸ κήρυγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν του. Ἦλ:γχε δὲ μὲ αὐστηροὺς καὶ θαρραλέους λόγους ὄλους τοὺς ἀμαρτάνοντας. Μεταξὺ τούτων συμπεριελάμβανε καὶ τὸν ἠγεμόνα Ἡρώδη Ἀντίπαν διὰ τὸν ἄτακτον καὶ ἀνήθικον βίον του.

Ὁ Ἡρώδης ἐδίσταζε νὰ διατάξῃ τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰωάννου, διότι ὁ λαὸς εἶχε μεγάλην ἐκτίμησιν πρὸς αὐτόν. Ἐπὶ τέλους ἐπέισθη ἀπὸ τὴν γυναῖκά του Ἡρωδιάδα καὶ ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ συλληφθῆ καὶ νὰ φυλακισθῆ, ἐδίσταζεν ὅμως νὰ διατάξῃ τὴν θανάτωσίν του. Ἡ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου διήρκεσε πολλοὺς μῆνας.

Βραδύτερον, εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων του, ὁ Ἡρώδης ἐνεθουσιάσθη ἀπὸ τὸν χορὸν τῆς νεαρᾶς θυγατρὸς τῆς συζύγου του Σαλώμης καὶ ὑποσχέθη εἰς αὐτὴν μεθ' ὄρκου, ὅτι θά τῆς δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ.

Ἡ Σαλώμη κατὰ συμβουλήν τῆς μητρὸς τῆς Ἑρωδιάδος ἐζήτησε «τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐπὶ πίνακι».

Ὁ Ἑρώδης ἐστενοχωρήθη, ἀλλὰ διέταξε νὰ ἀποκεφαλίσθῃ ὁ Ἰωάννης, διὰ νὰ φανῆ συνεπὴς εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ εἰς τοὺς δοθέντας ὑπ' αὐτοῦ ὄρκους.

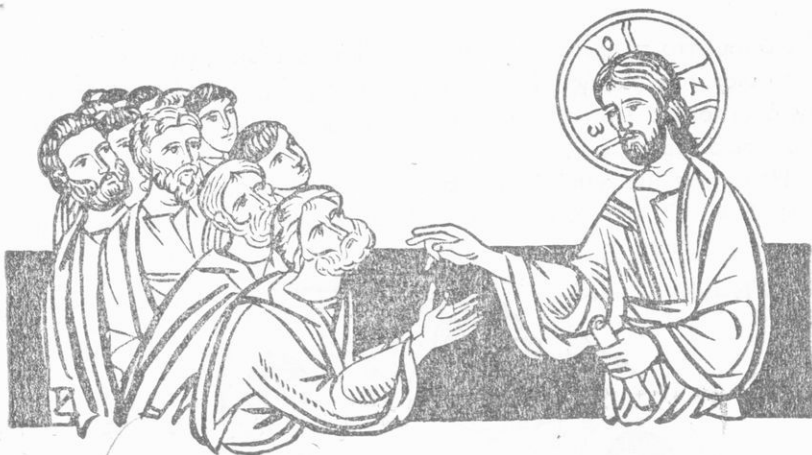
Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου παρέλαβον τὸ σῶμά του καὶ τὸ ἔθαψαν, ἔσπευσαν δὲ νὰ ἀναγγείλουν τὸ γεγονός εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀποκεφαλίσεως τοῦ Ἰωάννου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 29ην Αὐγούστου.

Ἐπειδὴ ἀποτέλεσμα τῆς κραιπάλης καὶ τῆς μέθης ἐκείνης ὑπῆρξεν ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου, ἡ Ἐκκλησία μας ὥρισε τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς ἡμέραν νηστείας, εἰς ἐκδήλωσιν πένθους πνευματικοῦ καὶ πρὸς προφύλαξιν τῶν πιστῶν ἐκ τῆς κραιπάλης καὶ τῆς μέθης.

Ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ
Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

17. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Σαμαρεῖται.

(Ἰω. δ', 4 - 42)

ΑΤΑ τὴν ἐπιστροφὴν Του ἐξ Ἰουδαίας εἰς Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διῆλθεν ἐκ τῆς χώρας Σαμαρείας, ἣ ὅποια ἔκειτο βορείως τῆς Ἰουδαίας καὶ νοτιῶς τῆς Γαλιλαίας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρείας ἦσαν καὶ αὐτοὶ παλαιότερον Ἰουδαῖοι, ἀλλ' ἤδη πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἶχον ἀναμειχθῆ μεῖ ἄλλα ξένα στοιχεῖα. Οἱ Σαμαρεῖται, ἂν καὶ ἔκαυχώοντο διὰ τὴν ἐξ Ἰουδαίων καταγωγὴν των, ἐν τούτοις εἶχον μεταβάλει εἰς πολλὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν.

Μία διαφορὰ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν ἦτο, ὅτι οἱ τελευταῖοι ὑπεστήριζον ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ γίνεται ὄχι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ εἰς τὸ ὄρος τῆς Σαμαρείας Γαριζίν, ὅπου ὁ Ἀβραάμ ἐδέχθη νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του εἰς τὸν Θεόν.

Μεγάλῃ ἔχθρα ὑπῆρχεν ἀκόμη καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του διέβη τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας καὶ ἔφθασε πλησίον μιᾶς πόλεως τῆς Σαμαρείας, εἰς τὴν θέσιν ἀκρι-

βῶς ὅπου ἦτο τὸ φρέαρ, τὸ ὁποῖον ὁ Ἰακώβ ἔδωσε, εἰς τὸν εὐνοούμενον υἱόν του Ἰωσήφ. Ἐκεῖ ἐκάθισεν ὁ Ἰησοῦς, ἵνα ἀναπαυθῆ ἔκ τῆς ὁδοπορίας, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ Του μετέβησαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἀγοράσωσι τροφίμα.

Ἦλθε τότε μία γυνὴ Σαμαρεῖτις, διὰ νὰ ἀντλήσῃ ἔκ τοῦ φρέατος ὕδωρ. Ὁ Ἰησοῦς ἐζήτησε παρ' αὐτῆς νὰ Τοῦ δώσῃ νὰ πῆν

ὑδωρ. Ἡ Σαμαρεῖτις ὅμως, ἣ ὁποία εἶδεν ἔκ τῆς ἐνδυμασίας Του ὅτι ἦτο Ἰουδαῖος, εἶπεν εἰς Αὐτόν:

— «Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὄν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὕσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις».

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε πρὸς αὐτήν:

— Ἐὰν ἐγνώριζες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ ζητῶν παρὰ σοῦ ὕδωρ, σὺ θὰ ἐζήτησες παρ' αὐτοῦ καὶ θὰ ἐλάμβανες ὕδωρ ζῶν.

Ἡ Σαμαρεῖτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ τὴν ἀλληγορικὴν σημασίαν τοῦ «ὕδατος ζωῆς», περὶ τοῦ ὁποίου τῆς ὠμίλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ Τὸν παρεκάλεσε νὰ τῆς ἐξηγήσῃ. Ὁ Ἰησοῦς, θέλων νὰ φανερώσῃ τὴν θεῖαν δύναμίν Του, ἀπέδειξεν εἰς τὴν Σαμαρεῖτιν ὅτι ἐγνώριζεν ὅλον τὸν ἕως τότε βίον της, ἐκείνη δὲ τότε πλήρης θαυμασμοῦ ἀνεφώνησε :

— « Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ Σὺ ».

Καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἐν συνεχείᾳ νὰ τῆς εἴπῃ, ποῖος εἶναι καταλληλότερος τόπος λατρείας τοῦ Θεοῦ, ὁ Ναὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπως ἔλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἢ τὸ ὄρος Γαριζίν, ὅπως ὑπεστήριζον οἱ Σαμαρεῖται. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδωσε τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς λατρείας Αὐτοῦ διδασκαλίας Του μὲ τοὺς ὀλίγους τούτους θεῖους λόγους Του :

— « Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν ».

Ὅταν δὲ ἡ Σαμαρεῖτις, γοητευθεῖσα ἐκ τῶν ὑψηλῶν τούτων λόγων, εἶπε :

— Γνωρίζω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ, θὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσῃ ὅλα.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως :

— « Ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι ».

Ἡ ἀ π ο κ α λ υ ψ ι ς τῆς θείας ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο. Ὁ Χριστὸς ἀναλαμβάνει τὸ θεῖον ἔργον Του. Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἐπανελθόντας ἐν τῷ μεταξύ μαθητάς Του, οἱ ὅποιοι Τὸν προέτρεπον νὰ φάγῃ, εἶπεν :

— « Ἐμὸν βρῶμά (= τροφή) ἐστίν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός Με καὶ τελειώσω Αὐτοῦ τὸ ἔργον ».

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Σαμαρείται, πληροφορηθέντες ὑπὸ τῆς γυναικὸς τὰ διατρέξαντα, ἔσπευσαν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ τὴν διδασκαλίαν Του. Πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν καὶ διεκήρυσσον ὅτι δὲν ἦτο ἀπλοῦς προφήτης, ἀλλ' ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου, ὁ Χριστός.

Δύο μόνον ἡμέρας ἔμεινεν ὁ Ἰησοῦς μεταξύ τῶν Σαμαρειτῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

18. Ἡ διὰ λόγου θεραπεία τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐλικοῦ.

(Ἰω. δ', 46-53. Μάρκ. στ', 1-6. Λουκ. δ', 14-30)

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὁ Ἰησοῦς, μετέβη πρῶτον εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσεν. Ἦρχισεν ἀμέσως νὰ διδάσκη εἰς τὴν Συναγωγὴν, ἀλλὰ οἱ Ναζαρηνοὶ δὲν ἐδέχθησαν τὴν διδασκαλίαν Του καὶ Τὸν ἠνάγκασαν νὰ φύγη.

Κατευθυνόμενος πρὸς τὴν Καπερναοὺμ, διήλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς μικρᾶς πόλεως Κανᾶ, ὅπου εἶχε κάμει τὸ πρῶτον θαῦμα. Ἐκεῖ ἔσπευσε νὰ Τὸν συναντήσῃ εἰς ἀξιωματικός, ἀνήκων εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα, ὁ ὁποῖος διέμενεν εἰς τὴν Καπερναοὺμ. Ὁ αὐλικὸς οὗτος εἶχε τὸν υἱὸν του κατὰκοιτον καὶ ἐτοιμοθάνατον. Εἶχεν ἀκούσει πολλὰ περὶ τῆς θεϊκῆς δυνάμεως τοῦ Ἰησοῦ, ἔσπευσε πρὸς Αὐτὸν καὶ Τὸν παρεκάλεισε θερμῶς νὰ θεραπεύσῃ τὸ τέκνον του.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Πρέπει νὰ ἰδῆτε θαύματα, διὰ νὰ πιστεύσετε ;

Ὁ αὐλικὸς πάλιν Τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— Κύριε, κατέβα εἰς τὴν Καπερναοὺμ γρήγορα, πρὶν ἀποθάνῃ τὸ τέκνον μου.

Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν :

— Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῆ.

Ὁ αὐλικὸς ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον τοῦ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐνῶ ἀκόμη εὐρίσκετο καθ' ὁδόν, συνήντησε τοὺς ὑπηρέτας τῆς οἰκίας του, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο νὰ τοῦ ἀναγγείλουν, ὅτι ὁ υἱός του εἶναι πλέον καλά.

Αὐτὸς τότε τοὺς ἠρώτησε κατὰ ποίαν ὥραν παρετήρησαν, ὅτι εἶχε καλυτερευσεῖ. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπήντησαν, ὅτι κατὰ τὴν ἐβδόμην ὥραν ἔφησεν ὁ πυρετός τὸν ἀσθενῆ.

Ὁ αὐλικὸς ἀνεγνώρισεν ἀμέσως καὶ διεκήρυξεν, ὅτι τοῦτο εἶχε γίνεαι ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν «πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῆ».

Καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ σὺγγενεία του ἐπίστευσαν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰς τὸν Κύριον.

19. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ.

Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἄλλων ἀσθενῶν.

(Λουκ. δ', 31 - 41)

Ὁ Ἰησοῦς μετέβη κατόπιν εἰς τὴν πόλιν Καπερναοῦμ, ἡ ὁποία ἦτο τότε κέντρον μεγάλης ἐμπορικῆς κινήσεως. Ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ καὶ ἤρχισεν ἐπισημότερον τὸ θεϊκὸν ἔργον Του τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, ἀποκαλύπτων τὴν θείαν ἀποστολὴν Του.

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις καὶ διδασκαλία Του ἐν τῇ Συναγωγῇ τῆς Καπερναοῦμ ἔκαμεν ἀμέσως μεγάλην ἐντύπωσιν. Ἐνῶ δὲ ὅλοι καταπεπληγμένοι ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν λόγων Του ἐκρέμαντο ἐκ τῶν χειλέων Του, ἠκούσθησαν ἑξαφνα ἄγρια κραυγαί. Εἷς ἐκ τῶν παρισταμένων, δαιμονιζόμενος ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος, ἐξέβαλεν ἀγρίας κραυγὰς καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐφώνασε:

— Παῦσε· τί τὸ κοινὸν μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἥλθες νὰ μᾶς καταστρέψης; Γνωρίζω ποῖος εἶσαι· εἶσαι «ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Ἰησοῦς τότε «ἐπετίμησε» τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα καὶ τὸ διέταξε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μὲ τοὺς λόγους:

— «Φιμώθητι (=σιώπα) καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ».

Ἡ δύναμις τῆς θείας φωνῆς Του εἶχεν ἄμεσον ἀποτέλεσμα. Ὁ δαιμονιζόμενος ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν· ἐντὸς ὀλίγου ὁμως, ἀπαλλαγεῖς τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ἀνηγέρθη ἥρεμος καὶ ὑγιής.

Ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἐκ τοῦ θαύματος καὶ τὸ διελάλουν εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὰ περίχωρα.

Ἐξελθὼν ἐκ τῆς Συναγωγῆς ὁ Ἰησοῦς μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος (Πέτρου). Ἐκεῖ τὸν ἐπληροφόρησαν, ὅτι ἡ πενθερὰ τοῦ Πέτρου ὑπέφερον ἀπὸ ὑψηλὸν πυρετόν. Ὁ Ἰησοῦς μετέβη πλησίον τῆς κλίνης καὶ ἐθεράπευσεν ἀμέσως αὐτήν. Ἡ πρὸ ὀλίγου ἀσθενὴς ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης καὶ «διηκόνει αὐτοῖς».

Ἐφερον τότε πολλοὺς ἀσθενεῖς πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρακαλοῦντες Αὐτὸν νὰ τοὺς θεραπεύσῃ. Πλήρης ἐλέους καὶ συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσεν αὐτούς, θέτων ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖράς Του.

Ἡ φήμη τοῦ Χριστοῦ ὡς μεγάλου διδασκάλου καὶ θαυματουρ-

γοῦ ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, μέχρι Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ μέχρι τῶν περάτων τῆς Συρίας. Πλήθος κόσμου προσέτρεχον, ἵνα ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν Του.

20. Ἡ ἐκλογή τῶν δώδεκα Ἀποστόλων.

(Μαρκ. γ', 13 - 19. Λουκ. στ', 12 - 16 κ. ἄ.)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξη μεταξύ τῶν μαθητῶν Του δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ἐκάλεσεν Ἀποστόλους. Ἡ ἐκλογή τῶν δώδεκα ἐγίνε κατόπιν ὀλονυκτίου ἀγρυπνίας καὶ προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ παρά τὴν Καπερναοὺμ ὄρος. Οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀλιεῖς τῆς λίμνης Τιβεριάδος (Γεννησαρέτ). Σκοπὸς δὲ τῆς ἐκλογῆς των ἦτο, ἵνα οὗτοι διδασκόμενοι καὶ φωτιζόμενοι γίνωσι μάρτυρες τῶν ἔργων Του καὶ κήρυκες τῆς διδασκαλίας Του.

Οἱ ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ δώδεκα Ἀπόστολοι εἶναι οἱ ἑξῆς :

Σίμων ὁ ἀποκληθεὶς Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Ἰωάν· Ἰάκωβος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστῆς, υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου· Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ, ὁ καλούμενος καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς (ὁ καὶ Δίδυμος) καὶ Ματθαῖος, ὁ ἕως τότε τελώνης· Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος ἢ Λεβαῖος· Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ Ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ προδώσας τὸν Κύριον.

Ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου κατήγοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας, πλὴν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς πόλεως Καριώθ τῆς νοτίου Ἰουδαίας καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζετο καὶ Ἰσκαριώτης.

Πλὴν τῶν δώδεκα τούτων ἐπισήμων μαθητῶν, οἱ ὅποιοι «ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν Αὐτῷ», ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι πιστοὶ μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ Του, οἱ ὅποιοι δὲν ἐφανερόνουντο ἐπισήμως. Εἰς πολλὰς ὁμως περιστάσεις, ἰδίως μετὰ τὴν Σταύρωσιν, ἔδειξαν καὶ φανερά τὴν ἀγάπην καὶ πίστιν των πρὸς τὸν Χριστόν. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Νικόδημος (βλ. σελ. 41), ὁ Ἰωσήφ, βουλευτῆς ἐξ Ἀριμαθαίας, καὶ πολλοὶ ἄλλοι περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα.

Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ μαθήτραι τοῦ Χριστοῦ πολλαὶ γυναῖκες, ἀπὸ τὰς ὁποίας μερικαὶ ἠκολούθουν τὸν Ἰησοῦν. Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία ἡ συγγενὴς τῆς Θεοτόκου, ἡ Σαλώμη, ἡ Μα-

ρία ἢ Μαγδαληνὴ, ἢ Μάρθα καὶ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου κ. ἄ. (Λουκ. ι, 1. 8, 1-3 κλπ.).

21. Ἡ « ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὀμιλία ».

(Ματθ. κεφ. ε' - ζ' καὶ Λουκᾶ - στ', 17 κ. ἑ.)

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν δώδεκα μαθητῶν Του, ὁ Ἰησοῦς κατήλθε μετ' αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ. Πλήθος λαοῦ ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος ἀνέμενον Αὐτόν, ἵνα ἀκούσωσι τὴν διδασκαλίαν Του καὶ θεραπευθῶσιν ἐκ τῶν νόσων.

Ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ Τὸν ἀκούη καλύτερον ὄλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ἀνέβη καὶ ἐκάθησεν εἰς ὑψηλὴν τινα θέσιν (ὄρος) καὶ προσεκάλεσε τοὺς ἀκροατὰς Του νὰ καθίσουν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς χλόης.

Ἦρχισε τότε τὴν διδασκαλίαν Του, ἡ ὁποία λέγεται συνήθως « ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὀμιλία ».

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξίαν, διότι εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται δι' ὀλίγων ὅλα ὅσα ἐδίδαξε καὶ ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς Του. Ἀποτελεῖ αὕτη τὸν ἡ θ ι κ ὸ ν κ ὠ δ ι κ α τοῦ χριστιανισμοῦ.

Κεντρικὸν σημεῖον τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἶναι ἡ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν διδασκαλία Του. Τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν θὰ κερδίσουν—καὶ θὰ εἶναι οὗτοι μακάριοι, δηλ. εὐτυχεῖς—ὅσοι ἀκολουθήσουν τὰς θείας ἐντολάς, αἱ ὁποῖαι ἀποκαλύπτονται τώρα εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἶναι συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία περιέχει :

Α') Τοὺς λεγομένους Μακαρισμούς· (λέγονται οὕτω, διότι ἐκάστη πρότασις ἀρχίζει διὰ τῆς λέξεως «μακάριοι»).

Β') Τὰς πρὸς τοὺς μαθητὰς Του συστάσεις τοῦ Ἰησοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των· καὶ

Γ') Τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου διὰ τῆς νέας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ περὶ φόνου, περὶ ὄρκου, περὶ ἀγάπης, ἐλεημοσύνης, προσευχῆς κλπ.

22. Οἱ Μακαρισμοί.

(Ματθ. ε', 3-12)

Ἀρχόμενος τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίας Του ὁ Κύριος ὀνομάζει εὐτυχεῖς (μακαρίους) ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ κληρονομήσωσι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, δηλ. τὸν Παράδεισον. Ἀποκαλύπτει ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς, ὅτι δὲν ἐξαρτᾶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν εἰρήνην τοῦ πνεύματος καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀνέμενον τὸν Μεσσίαν, διὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἐγκόσμιον βασιλείαν, νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ δηλ. ἀπὸ τὸν ρωμαϊκὸν ζυγόν. Ὁ Ἰησοῦς ἐπαγγέλλεται τὴν οὐράνιον βασιλείαν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐναρέτους ἀνθρώπους.

Κηρύσσει :

— Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι (=διότι) αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Εὐτυχεῖς, λέγει, εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι συναισθάνονται τὴν ἀτέλειαν τῶν καὶ τὴν μικρότητα καὶ πτωχείαν τοῦ πνεύματός των ἔναντι τῆς πανσοφίας καὶ μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ταπεινοί. Μόνον αὐτοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθῶσι καὶ νὰ γίνουν καλύτεροι, ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ.

Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι φέρονται πρὸς τοὺς ἄλλους μὲ ἐπιείκειαν καὶ πρὸς τὰ καὶ δικαιοσύνην. Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι ποτὲ δὲν θὰ ἐνοχλήσωσι τοὺς συνανθρώπους των, ἀλλὰ τούναντίον θὰ ἐλεῶσιν αὐτοὺς καὶ θὰ συμπάσχωσι μετ' αὐτῶν. Ἐπίσης ὅσοι θὰ ἔχωσι καθαρὰν τὴν καρδίαν των ἀπὸ πονηρὰς ἐπιθυμίας.

Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διότι αὐτοὶ ἐκπληροῦσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι ἄξια τέκνα Αὐτοῦ.

Εὐτυχεῖς εἶναι καὶ ὅσοι κακολογηθῶσι καὶ ὑβρισθῶσιν ἢ καὶ καταδιωχθῶσι, διότι ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἢ διὰ τὴν ἀφοσίωσιν των εἰς τὸν Χριστόν.

23. Σύστασις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς Του διὰ τὴν καλὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των.

(Ματθ. ε', 13-16)

Ἀφοῦ καθώρισεν ὁ Ἰησοῦς ποῖοι ἀνθρωποὶ θὰ κριθοῦν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, στρέφεται κατόπιν πρὸς τοὺς μαθητὰς

Του. Πρέπει να αποδειχθούν άξιοι τῆς μεγάλης τιμῆς νὰ εἶναι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀναλάβουν μὲ ζῆλον καὶ μεγάλην προσοχὴν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Σεῖς εἶσθε τὸ ἄλλας τῆς γῆς.

Ἡ παρομοίωσις αὕτη τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ ἄλλας εἶναι πολὺ ἐπιτυχής. Τὸ ἄλλας διατηρεῖ καὶ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν σῆψιν τὰς τροφάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Ἄλλὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον σῶμα· ἔχει καὶ ψυχὴν, ἡ ὁποία καταστρέφεται ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἀμαρτίας. Τὴν ψυχὴν λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων πρόκειται νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν καὶ νὰ βελτιώσῃ ἢ διδασκαλία τῶν μαθητῶν. Διὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ καὶ ἡ διδασκαλία των ἀποτελοῦν τὸ ἄλλας, μὲ τὸ ὅποιον θὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἀμαρτίας ἢ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πάλιν πρὸς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς. Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς. Ὅπως τὸ φῶς φωτίζει τὸν κόσμον, οὕτω καὶ σεῖς θὰ φωτίσετε τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, διὰ νὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀλήθειαν καὶ ὀδηγηθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως τὴν λυχνίαν τῆς οἰκίας μας τοποθετοῦμεν ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ φέγγῃ εἰς ὅλους, ἔτσι καὶ τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας πρέπει νὰ τὸ βλέπουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

— Προσέχετε λοιπὸν πολὺ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὰς πράξεις σας. Διότι σεῖς θὰ ὁμοιάζετε πρὸς πόλιν, ἡ ὁποία εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς ὄρος καὶ τὴν ὁποίαν βλέπουν καὶ παρακολουθοῦν τὴν ζωὴν τῆς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Τοιοῦτοτρόπως καὶ τὰς πράξεις σας θὰ βλέπουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ τοὺς λόγους σας θὰ ἀκούουν. Ἄς λάμπῃ λοιπὸν τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας καὶ τῶν καλῶν σας ἔργων ἔμπροσθεν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ὀδηγηθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον καὶ δοξάζωσι τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα σας, τὸν Θεόν.

24. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

(Ματθ. ε', 17 - ζ', 27)

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τονίζει ἀμέσως ὅτι ἡ διδασκαλία Του δὲν τὸν καταργεῖ, ὅπως ἔλεγον ὅσοι ἤθελον νὰ τὸν κατηγορήσουν, ἀλλὰ τὸν συμπληρῶνει καὶ τὸν βελτιώνει. Ὁ παλαιὸς νόμος ἦτο πρόσκαιρος καὶ παροδικός· ὁ νέος νόμος, ὁ καθιερούμενος διὰ τῆς διδασκαλίας Του, εἶναι ἀπόλυτος, διαρκῆς καὶ τέλειος. Δὲν ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποφεύγη ἀπλῶς τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα, ὅπως ὁ παλαιὸς νόμος· ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὸν ὄχι μόνον νὰ ἀποφεύγη τὸ παραμικρὸν κακόν, ἀλλὰ καὶ νὰ πράττῃ πάντοτε τὸ ἀγαθόν.

Διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον καθιερώνει διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ὁμιλεῖ λεπτομερῶς περὶ διαφόρων ἐντολῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, τὰς ὁποίας συγχρόνως συμπληρῶνει καὶ τελειοποιεῖ.

α') Περὶ φόνου

(Ματθ. ε', 21 - 26)

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος μὲ τὴν ἐντολὴν «οὐ φονεύσεις» ἀπηγόρευεν ἀπλῶς τὸν φόνον. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, παραβαίνων τὴν ἐντολὴν, θὰ ἐφόνευε, θὰ ἐδικάζετο καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο. Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος δηλ. δὲν ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, ἦτοι τὰς ἀφορμὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας συνήθως προέρχεται τὸ φοβερὸν ἔγκλημα τοῦ φόνου. Ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ φονεύσῃ καί, ἂν φονεύσῃ, τὸν τιμωρεῖ.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ συμπληρῶσῃ καὶ τελειοποιήσῃ τὸν παλαιὸν νόμον, προχωρεῖ εἰς τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ φόνου. Τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ εὐρίσκει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Βλέπει ὅτι τὸ κακόν αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν ὀργήν, ἡ ὁποία εἰσέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὡς σπόρος, καλλιεργεῖται καὶ βλαστάνει ἐκεῖ ὡς δένδρον καὶ καρποφορεῖ τὸν φόνον.

Ἡ ὄργη λοιπὸν εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ φόνου. Ἀπὸ τὴν ὄργην ἀφορμᾶται (ἀρχίζει) ἡ ἁμαρτία καὶ τὸ ἔγκλημα. Πρῶτον θὰ ὀργισθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἔπειτα θὰ ὑβρίσῃ, θὰ βλασφημήσῃ, θὰ μι-

σῆση καὶ τέλος θὰ φονεύσῃ. Ἰδοὺ ἡ διαφορὰ μεταξύ τοῦ Μωσαϊκοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου καὶ ἡ συμπλήρωσις καὶ τελειοποιήσις αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς θέλει νὰ ἐξαλείψῃ καὶ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου, τὴν ὄργην δηλ., τὴν ὕβριν καὶ τὸ μῖσος.

—Ἄν ἔχη κανεὶς μῖσος εἰς τὴν ψυχὴν του ἐναντίον ἑνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Ναόν καὶ νὰ προσευχηθῇ εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει πρῶτον νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ τὸν ἀνθρώπον, τὸν ὁποῖον μισεῖ ἢ ἔχει ἀδικήσῃ, νὰ συμφιλιωθῇ μαζί του καὶ τότε μόνον, μὲ ἀγάπην πλέον εἰς τὴν καρδίαν καὶ ὄχι μὲ μῖσος, νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν Ναόν. Τότε ἡ προσευχή του θὰ εἶναι εὐ-πρόσδεκτος ἀπὸ τὸν Θεόν.

✓ β') Περὶ ὄρκου
(Ματθ. ε', 33 - 37)

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἐπέτρεπε τὸν ὄρκον. «Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἔλεγεν, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου». Ἀπηγόρευε δηλ. εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ παραβαίνουν ὅ,τι μὲ ὄρκον ὑποσχέθησαν ὅτι θὰ ἐκτελέσουν. Ὅσοι παρέβαινον τὰς μεθ' ὄρκου ὑποσχέσεις των θὰ ἐτιμωροῦντο.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, συμπληρῶν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ἀπαγορεύει τελείως τὸν ὄρκον:

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως».

Οἱ ἄνθρωποι, τονίζει, πρέπει νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἀρκοῦνται εἰς ἓν ναὶ ἢ εἰς ἓν ὄχι. Δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ λαμβάνουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στόμα των κατὰ τὰς συναλλαγὰς των. Τοῦτο εἶναι μεγάλη ἀσέβεια καὶ δὲν ἐπιτρέπεται.

—Ἄν θέλῃ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἄλλον δι' ὅ,τι δήποτε, ἀρκεῖ ἓν ναὶ καὶ τίποτε περισσότερον. Ἄν πάλιν θέλῃ νὰ ἀρνηθῇ κάτι, ὅσονδήποτε καὶ ἂν δὲν τὸν πιστεύουν, αὐτὸς πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ εἰς ἓν ἀπλοῦν ὄχι καὶ ποτὲ νὰ μὴ καταφεύγῃ εἰς τὸν ὄρκον, διὰ νὰ γίνῃ τάχα πιστευτός.

Ἐν ναὶ λοιπὸν ἢ ἐν ὄχι εἶναι ἀρκετά, διὰ νὰ βεβαιώσουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τὰ λεγόμενά των ἢ τὰς ὑποσχέσεις των. Ὁ ὄρκος εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Καί εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπως βλέπομεν, ὁ Ἰησοῦς συμπληρώνει καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον ¹.

✓ γ') *Περὶ ἀνεξικακίας*
(Ματθ. ε', 38 - 42)

Συμπληρώνει ἐπίσης καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον ὁ Ἰησοῦς διὰ τῆς νέας διδασκαλίας Του περὶ ἀνεξικακίας.

Ὁ ἑβραϊκὸς νόμος ἀνεγνώριζε τὴν ἐκδίκησιν ὡς νόμιμον πράξιν, διότι ἔλεγε: «Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος». Δηλ. ὅ,τι κακὸν σοῦ κάμουν νὰ τὸ ἀνταποδώσης, νὰ κάμης καὶ σὺ τὸ ἴδιον.

Ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει:

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σὲ ραπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγὸνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην»· δηλ. δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναντιώσεαι εἰς τὸν πονηρὸν καὶ νὰ τοῦ ἀνταποδίδῃς τὰ ἴσα, ἤτοι νὰ τοῦ κάμης ὅ,τι κακὸν σοῦ ἔκαμεν αὐτός.

Ἡ ἀντεκδίκησις δὲν φέρει ποτὲ καλὸν ἀποτέλεσμα. Ὁ ἐκδικούμενος προκαλεῖ νέαν ἐκδίκησιν ἀπὸ ἐκείνου ποὺ τὸ πρῶτον τὸν ἠδίκησε· καὶ οὗτος πάλιν νέαν, ὥστε τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ποτέ, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ μέχρι τελείας καταστροφῆς.

Ὅχι, λοιπόν· ἐκδίκησις δὲν ἐπιτρέπεται· ὅταν ἀδικηθῇ κανεὶς, εἶναι προτιμότερον νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἔξη ὑπομονὴν καὶ ἀνεξικακίαν.

✓ δ') *Περὶ ἀγάπης*
(Ματθ. ε', 43 - 48)

Ἡ πληρεστέρα καὶ τελειότερα συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου γίνεται διὰ τῆς περὶ ἀγάπης διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ. Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἠθικοῦ νόμου.

1. Ὁ ὄρκος, ὁ ἐπιβαλλόμενος καὶ σήμερον ὑπὸ τῆς πολιτείας εἰς τὰ δικαστήρια κυρίως, δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸ εὐαγγελικὸν «μὴ ὁμόσαι ὄλωσ». Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται πρωτίστως εἰς τοὺς ἐπιπολαίους καὶ ἀνευ ἀνάγκης ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἄλλως τε καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν του (στ', 16) ὅτι ὁ ὄρκος δύναται ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκη νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πέρασ πάσης ἀντιλογίας.

Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸ « Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου » τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, προσέθετον· « καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου ». Νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου, δηλ. τὸν ὁμόφυλόν σου, καὶ νὰ μισῆς τὸν ἐχθρόν σου, δηλ. κάθε ξένον.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, συμπληρώνων τὸν παλαιὸν νόμον, ἐπεκτείνει τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἀκόμη :

« Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε (=εὐεργετεῖτε) τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς ».

Διότι, λέγει ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς, ἂν ἀγαπᾶτε αὐτοὺς μόνον οἱ ὅποιοι σᾶς ἀγαποῦν, τί τὸ ὄφελος; μήπως καὶ οἱ ἄδικοι ἄνθρωποι αὐτὸ δὲν κάμνουν, δὲν ἀγαποῦν τοὺς συντρόφους των;

Τὰ ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ κάμνουν τὸ καλὸν καὶ εἰς ἐκεῖνους ἀκόμη, οἱ ὅποιοι τοὺς καταρῶνται καὶ τοὺς μισοῦν. Θεωροῦν δηλ. ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπομένως ἀδελφούς των. Ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς « ἀνατέλλει τὸν ἥλιον ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους ».

ε') Περὶ ἐλεημοσύνης

(Ματθ. στ', 1 - 4)

Οἱ Ἑβραῖοι ἐξετέλουν τὴν περὶ ἐλεημοσύνης ἐντολὴν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου πρὸς ἐπίδειξιν καὶ ὄχι ἀπὸ πραγματικὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας. Ἦθελον καὶ ἐπεδίωκον νὰ ἴδουν τὴν ἐλεήμονα πράξιν των οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ὁμιλήσουν δι' αὐτήν.

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐλεημοσύνη, ἡ ὀφειλομένη εἰς διάθεσιν ἀπλήξ ἐπιδείξεως, εἶναι πράξις καθαρῶς ἐγωϊστικῆ· δὲν προέρχεται ἀπὸ εὐσέβειαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν δυστυχοῦντα πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὅποιος θέλει νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον, διδάσκει ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ γίνεταί κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ τὸ γνωρίζουν οὔτε καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς μας :

« Σοῦ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου ».

σ') Περὶ προσευχῆς
(Ματθ. στ', 5 - 15)

Ὁχι μόνον τὴν ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ καὶ τὴν προσευχὴν ἔκαμνον οἱ ὑποκριταὶ Ἰουδαῖοι, καὶ μάλιστα οἱ Φαρισαῖοι, πρὸς ἀπλήν ἐπίδειξιν. Ὅταν προσηύχοντο, ἐφρόντιζον νὰ εἶναι εἰς τὸ μέσον πολλῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ τοὺς βλέπη ὁ κόσμος καὶ νὰ τοὺς ἀκούη.

Ἐλεγον δὲ οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὰς συχνὰς καὶ μακροτάτας προσευχὰς των φλυαρίας καὶ «βαττολογήματα», ὅπως οἱ ἔθνηκοί, δηλ. ἀνόητους παρακλήσεις καὶ αἰτήσεις πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει, ὅτι ὁ ἐπιδεικτικὸς τρόπος τῆς προσευχῆς μας τὴν κάμει νὰ μὴ ἔχη ἀξίαν.

Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν πράγματα παράλογα καὶ ἀνόητα, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τὰ ὁποῖα γνωρίζει ἄλλως τε ὁ Θεὸς ὡς Παντογνώστης. Πρέπει δὲ νὰ κάμνωμεν τὴν ἀτομικὴν προσευχὴν μας ὄχι ἐπιδεικτικῶς εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς συναγωγὰς, ἀλλὰ εἰς τὸ πλέον κρυφὸν μέρος τῆς οἰκίας μας, διότι ὁ Θεὸς τὰ ἀκούει καὶ τὰ βλέπει ὅλα. Ἡ προσευχὴ εἶναι ἀνάγκη τῆς ψυχῆς μας.

Θέλων δὲ ὁ Ἰησοῦς νὰ δείξη τὴν ἀνάγκη νὰ περιέχη ἡ πρὸς τὸν Θεὸν προσευχὴ τῶν ἀνθρώπων, ἔδωκεν ὁ ἴδιος ἕνα τύπον προσευχῆς, ἡ ὁποία ὠνομάσθη βραδύτερον κυριακὴ προσευχή, διότι τὴν ὠρίσεν ὁ Κύριος.

Ἡ κυριακὴ προσευχὴ εἶναι ἡ ἑξῆς:

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά Σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

Εἰς τὴν κυριακὴν προσευχὴν ὀνομάζομεν τὸν Θεὸν Πατέρα,

διότι είναι ὁ κοινὸς Πατὴρ πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ Αὐτὸς παρέχει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Λέγομεν ἐπίσης ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ὄχι μεταξύ τῶν ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ δεῖξωμεν τὸ μεγαλεῖόν Του.

Μετὰ τὴν προσφώνησίν μας πρὸς τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα, διατυπώνομεν μὲ πολὺ ὀλίγας λέξεις τὰ πρὸς Αὐτὸν αἰτήματά μας :

1) Ἀγιασθῆτω τὸ ὄνομά Σου. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιον, ἀλλὰ παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀγιασθῆ ἐν τῇ γῆ, δηλ. νὰ ἀγιασθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, νὰ μᾶς φωτίσει ὅλους νὰ τὸ ἀγιάζωμεν μὲ τὴν πίστιν μας καὶ τὴν ὑπακοήν μας.

2) Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου. Παρακαλοῦμεν ἐπίσης νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν γῆν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, δηλ. νὰ μᾶς φωτίσει νὰ Τὸν δεχθῶμεν εἰς τὰς καρδίας μας ὡς Βασιλέα μας, διὰ νὰ μᾶς χάριση τὴν ἀλήθειάν Του καὶ τὴν δικαιοσύνην Του.

3) Γενηθῆτω τὸ θέλημά Σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Νὰ μᾶς δώση δύναμιν ψυχῆς, ὥστε νὰ ἐκτελῆται μὲ τὴν ἰδίαν προθυμίαν καὶ χαρὰν τὸ ἅγιον θέλημά Του εἰς τὴν γῆν ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως γίνεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

4) Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτον τὸν ἀπαραίτητον. Ὅταν ἔλθῃ ἡ μέλλουσα αἰωνία ζωὴ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τροφῆς ὁ ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ ἔλθῃ, διὰ τοῦτο πρέπει μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς νὰ ζήσῃ, νὰ διατηρήσῃ δηλ. τὸ σῶμά του διὰ τῆς τροφῆς. Τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἄρτος· μὲ ἐλπίδα λοιπὸν διὰ τὴν αὔριον, ζητοῦμεν νὰ μᾶς δώσῃ διὰ σήμερον ὁ Θεὸς ὅ,τι ὑλικὸν ἀγαθὸν μᾶς εἶναι ἀπαραίτητον.

5) Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Μὲ τὸ αἶτημα τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν κατὰ τὴν ἐντολήν Του τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων ποὺ μᾶς ἠδίκησαν. Κανεὶς δὲν δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν του ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἂν αὐτὸς πρῶτος δὲν συγχωρῇ τοὺς ἀμαρτήσαντας εἰς αὐτόν.

6) Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Παρακαλοῦμεν τέλος τὸν Θεὸν ὄχι μόνον νὰ μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς δοκιμασίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ἡμᾶς τὸν πειρασμὸν τοῦ πονηροῦ, δηλ. τὰς κακὰς ἐπιθυμίας. Τὸ κάμνομεν αὐτό, διότι δὲν ἔχομεν πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας καὶ φοβούμεθα, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀνθῆξωμεν εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ νὰ μὴ ἀμαρτήσωμεν.

Ὁ Θεὸς δοκιμάζει τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας μας διὰ δύο λόγους· ἢ διὰ νὰ στερεώσωμεν περισσότερον τὴν πίστιν μας ἢ διὰ νὰ γίνωμεν μὲ τὴν σταθερὰν πίστιν μας παράδειγμα πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Ἄβραάμ καὶ ὁ Ἰωβ.

7) Ἀ μ ἡ ν. Εἶθε νὰ γίνουσι αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ἡ προσευχὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὅπως τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, διὰ νὰ ζήσῃ, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ. Ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ τροφή τῆς ψυχῆς.

Ἡ κυριακὴ προσευχή, μὲ τὴν βραχυλογίαν της καὶ τὸ ὕψος τῶν ἐννοιῶν, εἶναι ὁ κλασσικὸς τύπος πάσης χριστιανικῆς προσευχῆς, θεῖον ἀληθῶς δῶρημα.

ζ') Περὶ νηστείας

(Ματθ. στ', 16 - 18)

Καὶ ὅταν ἐνήστευον οἱ Ἑβραῖοι, τὸ ἔκαμνον μὲ πολὺ ἐπιδεικτικὸν τρόπον. Περιεφέροντο σιωπηλοὶ καὶ σκυθρωποί, μὲ ὠχρὰ καὶ ἀδύνατα πρόσωπα, διὰ νὰ δείξουν εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἐνήστευον.

Ἡ νηστεία δὲν χρειάζεται, διὰ νὰ μᾶς προσέξουν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ νὰ ἐπαινέσουν αὐτὸν ποὺ νηστεύει. Μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν καθαρίζεται καὶ ἐξαγνίζεται τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεταί μὲ σεμνότητα καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξεν :

Ὅταν νηστεύετε, μὴ περιφέρεσθε σκυθρωποὶ καὶ ρυπαροί, διὰ νὰ ἐπιδειχθῆτε. Ἀντιθέτως μάλιστα νὰ πλύνετε καλὰ τὸ πρόσωπόν σας, διὰ νὰ μὴ φαίνεσθε ὅτι νηστεύετε. Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὰ πάντα, θὰ ἴδῃ ὅτι νηστεύετε καὶ θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ.

19-24 ν) Περὶ θείας Προνοίας

(Ματθ. στ', 25 - 34)

Ὁ Κύριος ἐδίδαξεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζονται πιστὲ διὰ τὰς τυχὲν ἀτυχίας τῆς ζωῆς, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν

ἐλπίδα των πρὸς τὸν Θεόν. Διότι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του.

Αὐτὸς φροντίζει δι' ὅλα τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ πλεον ταπεινά· δίδει τροφήν εἰς τὰ « πετεινά » τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὠραία ἄνθη καὶ φύλλωμα εἰς τὰ φυτά. Πολὺ περισσότερον βεβαίως θὰ φροντίσῃ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀφοῦ οὗτος εἶναι τὸ ἀγαπητότερον ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του.

Ὁ Θεὸς οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον. Ἡ θεία Πρόνοια, παρακολουθεῖ διαρκῶς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἐφοδιάζει μὲ ὅλα τὰ ὑλικά καὶ ἄλλα ἀγαθὰ, τῶν ὁποῖων ἔχει ἀνάγκην.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τὸν νοῦν του κυρίως εἰς τὸ νὰ πράττῃ καλὰ ἔργα. Τότε θὰ ἔχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν.

✓ θ') *Περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος*
(Ματθ. ζ', 19-24. η', 1-20)

Ἐδίδαξεν ἀκόμη ὁ Κύριος ἡμῶν, ὅτι καὶ ἄλλας ἀρετὰς πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος.

Πρέπει πρῶτον νὰ φροντίζῃ περισσότερον διὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ παρὰ διὰ τὰ ὑλικά. Πνευματικὰ ἀγαθὰ εἶναι αἱ καλαὶ πράξεις, αἱ πράξεις ἀγάπης πρὸς τοὺς ἄλλους. Αὗται εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον πραγματικός, οὐράνιος καὶ αἰώνιος θησαυρός, ὁ ὁποῖος δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τίποτε. Ἀντιθέτως τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ὅπως ὁ πλοῦτος, εἶναι φθαρτά, ἐφήμερα ἀγαθὰ καὶ κινδυνεύουν καὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἀκόμη.

Πρέπει νὰ μὴ βλέπωμεν μόνον τῶν ἄλλων τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ σφάλματα καὶ νὰ τοὺς κατακρίνωμεν δι' αὐτά. Εἶναι ἀνάγκη πρῶτον τὰ ἰδικὰ μας ἐλαττώματα καὶ τὰ τυχόν σφάλματα νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὰ διορθώσωμεν. Μόνον ἔτσι θὰ δυναθῶμεν νὰ ἐπιδράσωμεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ θὰ τοὺς κάμωμεν νὰ γίνουν καλύτεροι ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμά μας.

Ἢ Ὅλα τὰ ἀγαθὰ τὰ παρέχει ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς ἄνθρώπους καὶ πρέπει νὰ τὰ ζητῶμεν χωρὶς κανένα δισταγμόν. Ὅπως τὰ τέκνα ζητοῦσιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των τὴν ἀναγκαιοῦσαν εἰς αὐτὰ τροφήν,

ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ διστάζουν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα ὅ,τι χρειάζονται καὶ ἰδίως φωτισμὸν καὶ βοήθειαν πνευματικὴν· «Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγεται». Ἀφοῦ λοιπὸν ὅλα ὅσα μᾶς ἀναγκαιοῦν εἰς τὴν ζωὴν μᾶς τὰ παρέχει ὁ Θεός, διατὶ νὰ μὴ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς πάντοτε τὸ καλὸν πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους; Τὰς σχέσεις μας πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διδάσκει ὁ Κύριος, πρέπει νὰ κανονίζη ὁ ἐξῆς μέγας νόμος: «Πάντα ὅσα ἂν θέλητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς».

Ἡ ἀρετὴ ἢ ἡ κακία τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται ἀπὸ τὰ ἔργα του κυρίως, ὅπως τοῦ δένδρου ἢ καλὴ κατάστασις φαίνεται ἀπὸ τὴν καρποφορίαν του. Ὅπως δὲ τὸ δένδρον μόνον ἂν καρποφορῇ εἶναι χρήσιμον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ πράττη πάντοτε καλὰ ἔργα, νὰ ἀκολουθῇ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. Δὲν εἶναι βέβαια εὐκολον τοῦτο. Διότι τὸ νὰ πράττη κανεὶς πάντοτε τὸ καλὸν ὁμοιάζει μὲ τὸ νὰ εἰσέρχεται ἀπὸ στενὴν πύλην εἰς δρόμον δύσκολον καὶ ἀνηφορικόν. Ἀντιθέτως ὁ δρόμος τοῦ κακοῦ εἶναι εὐρύχωρος καὶ ὁμαλὸς καὶ μὲ εὐκολίαν εἰσέρχεται κανεὶς εἰς αὐτὸν ἀπὸ πλατεῖαν πύλην. Πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν εὐκολον δρόμον τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ μόνον ὁ δύσκολος δρόμος τῆς ἀρετῆς θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὸν Παράδεισον.

✓) *Περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως*
(Μαθ. η', 21 - 27)

Τελειώνων τὴν ὁμιλίαν Του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐτόνισεν ἰδιαίτερος τὴν μεγάλην ἀξίαν πού ἔχουν διὰ τὸν ἄνθρωπον τὰ καλὰ ἔργα.

— Μόνον ἂν κάμνετε πάντοτε τὸ καλόν, θὰ δείξετε ὅτι ἔχετε σταθερὰν πίστιν πρὸς Ἐμὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν Μου. «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀρκοῦμεθα εἰς τὸ νὰ ἀκούωμεν τὴν ὀρθὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν αὐτήν, ἀλλ' ὀφείλομεν καὶ νὰ πράττωμεν ὅ,τι αὐτὴ μᾶς ἐπιβάλλει.

Ὁ ἀρκούμενος μόνον εἰς τοὺς λόγους ὁμοιάζει μὲ τὸν μωρὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐθεμελίωσε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς ἄμμον· ἡ πρώτη θύελλα μὲ βροχὰς καὶ ἀνέμους θὰ τὴν καταρρίψῃ. Ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θεμελιώνει τὴν πίστιν του εἰς λόγους μόνον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὰ πρῶτα δυστυχήματα ἢ τὰς κακὰς συμβουλάς τῶν ἄλλων, ἀλλὰ θὰ χάσῃ τὴν πίστιν του.

Ἀντιθέτως ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος θεμελιώνει τὴν οἰκίαν του ἐπὶ τῆς πέτρας ἀνθεκτικὴν εἰς ὅλας τὰς θυέλλας καὶ τοὺς ἀνέμους.

Πέτρα λοιπόν, δηλαδὴ σταθερὸν θεμέλιον τῆς πίστεως, εἶναι κυρίως τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, τὰ ὁποῖα πάντοτε πρέπει νὰ πράττῃ ὁ ἄνθρωπος.

*25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει
διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἡ « ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὁμιλία ».*
(Ματθ. ζ', 28 - 29 κ. ἄ.)

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς ὅλον τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος τὴν παρακολούθησε μὲ θαυμασμόν. Ὅλοι ἀνεγνώριζον, ὅτι ὁ Κύριος δὲν ὠμίλησε ξηρῶς καὶ τυπικῶς, ὅπως ἔκαμνον οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἀλλὰ ἔδιδε ζωὴν εἰς τοὺς λόγους Του, ὡς νὰ εἶχεν ἐξουσίαν ἀνωτέραν. Ἦτο δηλαδὴ φανερὰ εἰς τοὺς λόγους Του ἡ θεία ἐξουσία τοῦ Κυρίου.

Ἰδιαιτέρως ἐπρόσεξαν ὅλοι τὴν περὶ βασιλείας τοῦ Θεοῦ διδασκαλίαν Του, ἡ ὁποία ἄλλως τε ἦτο τὸ κύριον σημεῖον τῆς ὁμιλίας Του.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅπου οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ δίκαιοι ζῶσιν ἕνα ἰδεώδη πνευματικὸν βίον, ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Πρὸς τὴν ἰδεώδη ταύτην πνευματικὴν ζωὴν πρέπει νὰ τείνη καὶ ὁμοίωσιν καὶ ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν ταύτην πρέπει νὰ ρυθμίζῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξύ των ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ. Τὸ θέλημα δὲ τοῦ Θεοῦ περιλαμβάνεται εἰς τοὺς θείους νόμους, οἱ ὁποῖοι ἀποκαλύπτονται εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅλοι ὅσοι ἀκολουθοῦν εἰς τὸν βίον των τοὺς θείους νόμους καὶ

ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἀ γ ά π η ς, θὰ γίνουν ἄξιοι τῆς ἐπὶ τῆς γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι λοιπὸν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία τοῦ Θεοῦ πνευματικὴ καὶ π α γ κ ό σ μ ι ο ς καὶ τείνει νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς βασιλείαν. Εἶναι ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν μας ἀρχὴ καὶ ἐν μέρει προαπόλαυσις τῆς μελλούσης, τῆς ὁποίας εἶθε νὰ ἀξιωθῶμεν. Διὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ πλησιάσῃ διαρκῶς πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν τελειότητα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχουν τὰ ἄξια τέκνα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

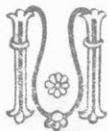

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΕΝ ΓΑΛΙΛΑΪΑ ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

26. Ἡ θεραπεία τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ παραλυτικοῦ δούλου
τοῦ Ἑκατοντάρχου τῆς Καρπεναοῦμ.

(Ματθ. η', 5-13)

ΕΤΑ τὴν ὁμιλίαν Του ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους πολλοῦ κατηυθύνθη πρὸς τὴν Καρπεναοῦμ.

Ἐνῶ εἰσῆρχετο εἰς μίαν παρακειμένην κώμην, ἐπλησίασε κάποιος ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος ἔπασχεν ἐκ λέπρας, καὶ γονυπετήσας ἰκέτευε τὸν Ἰησοῦν νὰ τὸν λυπηθῆ καὶ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον.

—Κύριε, τοῦ λέγει, ἂν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ θεραπεύσῃς.

Ὅπως βλέπομεν, ὁ λεπρὸς εἶναι τόσον πεπεισμένος διὰ τὴν θεϊὰν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε δὲν ἐκφράζει καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τούτου. Παρακαλεῖ μόνον νὰ θελήσῃ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ὁ Ἰησοῦς καί, ἂν θελήσῃ, τότε ἀσφαλῶς θὰ θεραπευθῆ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπρόσεξε τὴν σταθερὰν ταύτην πίστιν τοῦ λεπροῦ.
Ἐξέτεινε τὴν χεῖρά Του, ἤγγισε τὸν λεπρὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλω, καθαρίσθητι.

Ἀμέσως τὰ ἀπαίσια ἔλκη τῆς λέπρας ἐξηφανίσθησαν· ὁ λεπρὸς ἐθεραπεύθη.

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ λεπροῦ, ὁ Ἰησοῦς συνέχισε τὸν δρόμον Του πρὸς τὴν Καπερναοῦμ. Ἐκεῖ εἶχε τὴν ἔδραν του καὶ εἰς ἀξιωματικὸς τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ (Ἐκατόνταρχος), ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα. Ὁ Ἐκατόνταρχος ἦτο καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὅλοι τὸν ἐσέβοντο καὶ τὸν ἠγάπων.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοῦμ, ἔτρεξε πρὸς Αὐτὸν ὁ Ἐκατόνταρχος καὶ ἤρchiσε νὰ Τὸν παρακαλῆ νὰ θεραπεύσῃ τὸν δοῦλόν του, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἐκ παραλυσίας καὶ πολὺ ἐβασανίζετο.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως, ὅτι θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Ἄλλὰ τότε ὁ Ἐκατόνταρχος εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— Κύριε, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος, διὰ νὰ εἰσέλθῃς Σὺ εἰς τὸν οἶκόν μου. Ἄλλὰ, ὅπως ἐγὼ, ὅταν δώσω μίαν διαταγὴν εἰς τοὺς στρατιώτας μου, ἀμέσως ἐκτελεῖται, οὕτω καὶ Σὺ δύνασαι μὲ ἓνα λόγον Σου νὰ θεραπεύσῃς τὸν ὑπηρέτην μου.

Ὅταν ἴκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἐκατοντάρχου, ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητὰς Του καὶ εἶπε :

— Τοιαύτην πίστιν δὲν εὔρον μεταξύ τῶν Ἰουδαίων. Σὰς λέγω, ὅτι θὰ πιστεύσουν εἰς τὴν διδασκαλίαν μου πολλοὶ ἔθνη καὶ θὰ σωθοῦν, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι θὰ μείνουν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀπευθυνόμενος κατόπιν πρὸς τὸν Ἐκατόνταρχον τοῦ λέγει :

— Πήγαινε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τὴν πίστιν σου.

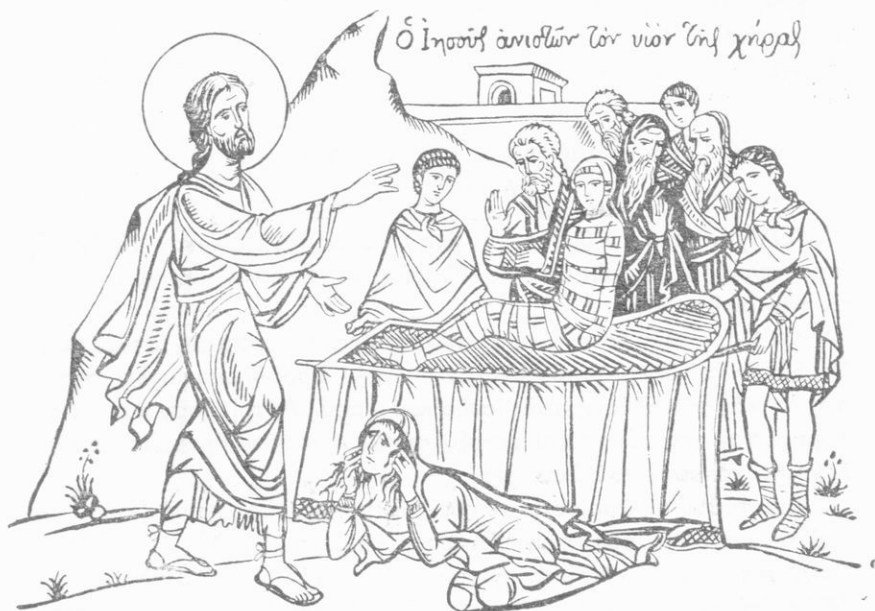
Καὶ πράγματι. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ δοῦλος τοῦ Ἐκατοντάρχου ἐθεραπεύθη καὶ ἔγινε τελείως ὑγιής.

27. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναΐν.

(Λουκ. ζ', 11 - 17)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ δούλου τοῦ Ἐκατοντάρχου, ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Καπερναοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν Του καὶ πολλοῦ πλήθους καὶ ἐπισκέπτετο τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Γαλιλαίας. Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν Ναΐν, ἡ ὁποία ἔκειτο 48 χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς Καπερναοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ ἀκολουθία Του ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν, ὅταν ἔφάνη ἐξερχομένη ἐκ τῆς πύλης τῆς πόλεως μία πένθιμος συνοδεία. Ἦτο κηδεῖα, τὴν ὁποίαν ἠκολούθει μέγα πλῆθος κόσμου. Ὁ νεκρὸς

ἦτο τὸ μονογενὲς τέκνον μιᾶς χήρας, ἡ ὁποία ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη πολὺ ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς θρηνοῦσης μητρός. Χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ ζητηθῇ ἡ βοήθειά Του, ἐπλησίασε τὴν συνοδείαν καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν χήραν μητέρα εἶπε :

— Μὴ κλαῖε.

Ὅλοι τότε ἐστράφησαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, οἱ δὲ βαστάζοντες

τὸν νεκρὸν ἐστάθησαν καὶ παρετήρουν ἐκπληκτοὶ τὸν πλησιάζοντα πρὸς τὸ φέρετρον Ἰησοῦν.

Ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς, ἡ ὁποία ἐπηκολούθησεν, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ λέγουσα :

— Νεανίσκε, εἰς σὲ τὸ λέγω, ἐγέρθητι !

Ἀμέσως ὁ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης νεκρὸς νέος « ἀνεκάθισε » καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὴν μητέρα του, τῆς ὁποίας ἡ λύπη μετετρέπη εἰς ἀπερίγραπτον ἀγαλλίασιν.

Ὅλοι κατελήφθησαν ὑπὸ θαυμασμοῦ. Ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγον, ὅτι πράγματι μέγας προφήτης διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Ἡ φήμη τοῦ θαύματος διεδόθη εἰς ὅλα τὰ περίχωρα καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

28. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας.

(Λουκ. ζ', 36-50)

Ὀλίγον μετὰ τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ νεανίσκου τῆς Ναὶν, προσεκλήθη ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος, ἵνα φιλοξενηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν οἱ πλουσιώτεροι καὶ ἰσχυρότεροι μεταξύ τῶν Ἰουδαίων καὶ διεκρίνοντο διὰ τὴν τυφλὴν προσήλωσίν των πρὸς τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Αὐτοὶ ἦσαν κυρίως οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ νόμου καὶ μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν Γραμματέων ἐξελέγοντο τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Διὰ τοῦτο οἱ Φαρισαῖοι εἶχον γίνεαι ἐγωῖσται καὶ ὑπερήφανοι καὶ περιεφρόνουσι τὸν λαόν. Ἐτήρουν ἐπιδεικτικῶς ὅλους τοὺς τύπους τῆς λατρείας, ἔκαμον μακρὰς προσευχὰς εἰς τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν, ἐνήστευον δις τῆς ἐβδομάδος κλπ. Ἡ εὐσέβεια ὁμως αὕτη τῶν Φαρισαίων ἦτο φαινομενική, διότι περιωρίζετο μόνον εἰς λόγους καὶ τύπους. Ἐνῶ δηλαδὴ ἐδίδασκον τοὺς ἄλλους τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν τήρησιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Νόμου, οἱ ἴδιοι ἦσαν ἄδικοι πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ παραβάται τῶν ἐντολῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὴν ὑποκρισίαν τῶν Φαρισαίων, τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἤλεγξεν αὐστηρότατα καὶ δριμύτατα.

Ἐν τούτοις ἐδέχθη τότε τὴν πρόσκλησιν τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὅταν ἔγινε τοῦτο γνωστὸν εἰς τὴν πόλιν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος μία γυνή, τῆς ὁποίας ὅλοι ἐγνώριζον τὸν ἄτακτον καὶ ἁμαρτωλὸν βίον. Ἐστάθη ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤρχισε νὰ κλαίη, συναισθανομένη τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν της. Κατόπιν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καταβρέχουσα τούτους μὲ τὰ δάκρυά της καὶ ἀλείφουσα αὐτούς μὲ πολῦτιμον μύρον, τὸ ὁποῖον ἔφερε μαζί της. Μὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἤθελε νὰ δείξη τὴν εἰλικρινῆ μετάνοιάν της.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς ταπεινότητος, τοῦ πόνου, τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς θυσίας τῆς μετανοούσης καὶ δὲν ἀπεμάκρυνεν αὐτήν. Ὁ Φαρισαῖος ὅμως Σίμων, ἀσυγκίνητος καὶ ἄκαμπτος, ἐφαίνετο νὰ ἀποδοκιμάζη ὅλην αὐτὴν τὴν σκηπὴν μὲ τὰ βλέμματά του.

Ὁ Ἰησοῦς ἀντελήφθη ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ Φαρισαίου. Τὸν ἐκάλεσε πλησίον Του καὶ τοῦ εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἐκίνησε ἀπέδειξεν ὅτι πολὺ ἐπόνεσε καὶ εἰλικρινῶς μετενόησε, διὰ τοῦτο δύναται νὰ συγχωρηθῆ. Στραφεῖς δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα εἶπεν :

— Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι.

Καί, διὰ νὰ τὴν βεβαιώσῃ ἀκόμη περισσότερο περὶ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν της, προσέθεσεν :

— Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Πορεύου εἰς εἰρήνην.

Οἱ παρευρισκόμενοι Φαρισαῖοι διελογίζοντο :

— Τίς εἶναι οὗτος, ὁ ὁποῖος συγχωρεῖ ἁμαρτίας;

Οἱ μαθηταὶ ὅμως τοῦ Ἰησοῦ καὶ πολὺς ἄλλος κόσμος, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον τὴν ἄπειρον συμπάθειαν καὶ ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, εἶχον ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν Του νὰ συγχωρῆ ἁμαρτίας.

29. Ὁ Ἰησοῦς συνεχίζει τὴν διδασκαλίαν Του εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Γαλιλαίας. Αἱ παραβολαὶ τοῦ Ἰησοῦ.

(Λουκ. η', 1-3. Ματθ. ιγ', 1-3)

Ὁ Ἰησοῦς ἐπισκέπτεται τώρα πολλὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Γαλιλαίας συνεχίζων τὴν διδασκαλίαν Του πρὸς τὰ πλήθη. Τὸ κήρυγμα καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ

ήκούετο παντοῦ μέ θαυμασμόν καί πολὺς λαός Τὸν ἠκολούθει.

Μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ, πλὴν τῶν μαθητῶν Του, ἦσαν καί γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι « διηκόνουν αὐτῷ ». Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Ἰωάννα ἡ γυνὴ Χουζᾶ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου Ἀντίπα, ἡ Σωσάνα καί ἄλλαι πολλαί.

Ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει τακτικά πρὸς τὸ πλῆθος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄκροαταὶ Του ἦσαν, οἱ περισσότεροι, ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι, ἤρχισε νὰ χρησιμοποιῆ εἰς τὰς ὁμιλίας Του παραδείγματα ἀπὸ τὴν ζωὴν καί παραβολάς.

Π α ρ α β ο λ α ί :

Ἡ παραβολὴ εἶναι μία πλαστὴ διήγησις, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει νὰ διδάξῃ μίαν θρησκευτικὴν καί ἠθικὴν διδασκαλίαν. Αἱ παραβολαὶ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς μύθους, διότι ἔχουν μὲν καί ἐκεῖνοι σκοπὸν τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ οἱ μὲν μῦθοι λέγουν πράγματα ἀπίθανα καί ἀπραγματοποίητα, διότι θέτουν φωνὴν εἰς τὰ ζῶα, πτηνὰ κλπ., αἱ δὲ παραβολαὶ γνωστὰ καί πιθανὰ παρμένα ἀπὸ τὴν φυσικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων ἢ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. Ἡ παραβολὴ καθιστᾷ τὸν λόγον ζωηρότερον καί εὐχαριστότερον καί οὕτως ὁ ἄκροατὴς προσέχει περισσότερο. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μετεχειρίσθη ὁ Χριστὸς τὰς παραβολὰς καί ἀκόμη διὰ νὰ κάμῃ αἰσθητὰς καί προσιτὰς εἰς τὸν λαὸν τὰς ὑψίστας θρησκευτικὰς καί ἠθικὰς διδασκαλίαις Του.

Αἱ εὐαγγελικαὶ παραβολαί, μέ τὴν χάριν, τὴν ἀπλότητα καί τὴν πρωτοτυπίαν των, ὁμοιάζουν πρὸς ζωγραφικοὺς πίνακας, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν ἐξαλείφονται ἀπὸ τὴν μνήμην μας.

Διὰ πρῶτην φοράν ἐχρησιμοποίησε παραβολὴν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως λαοῦ εἰς τὴν παραλίαν τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος ἦτο παρὰ πολὺ καί ὁ συνωστισμὸς μέγας, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἓν μικρὸν πλοῖον καί παρεκάλεσε τὸν λαὸν νὰ καθίσῃ εἰς τὴν παραλίαν.

Ἀπὸ τοῦ πλοίου, ὅπως ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἤρχισε διδάσκων τὰ πλήθη ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν. Ἡ πρῶτη δὲ παραβολὴ εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

(Ματθ. ιγ', 3-23. Μαρκ. δ', 1-20. Λουκ. η', 4-15)

Ὁ Ἰησοῦς διηγεῖται «ἐν παραβολῇ» μίαν πολὺ ἀπλῆν σκητὴν τοῦ ἀγροτικοῦ βίου.

—Ἐνας γεωργὸς ἐξῆλθεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἀγρὸν του, διὰ νὰ σπείρῃ. Ἀπὸ τὸν σπόρον, πού ἔσπειρεν, ἐν μέρος ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον, ὅπου τὸν κατεπάτησαν οἱ ἄνθρωποι ἢ κατέφαγον αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐν ἄλλο μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσεν εἰς πετρώδες ἔδαφος· ἐφύτρωσεν εἰς τὸ ὀλίγον χῶμα πού ὑπῆρχεν ἐκεῖ,

ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ μεγαλώσῃ καὶ ἐξηράνθῃ ἀμέσως. Ἄλλο πάλιν μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσεν εἰς ἔδαφος, ὅπου ὑπῆρχε καὶ σπόρος ἀκανθῶν· ἐκεῖ ἐφύτρωσεν ὁ σπόρος καὶ ἐμεγάλωσεν, ἀλλὰ ἐφύτρωσαν μαζί καὶ αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἀπέτνιξαν αὐτόν.

Ὁ σπόρος ὅμως, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς καθαρὸν καὶ εὐφορον ἔδα-

φος, ἐφύτρωσε κανονικά, ηὔξηθη καὶ ἐκαρποφόρησε τόσον πολὺ, ὥστε ἀπέδωσε καρπὸν ἐξηκονταπλάσιον καὶ ἑκατονταπλάσιον.

Οἱ ἀκροαταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἐνοήσουν τὴν παραβολὴν αὐτὴν. Καὶ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ Του ἠρώτων Αὐτόν:

— Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

Τότε ὁ Ἰησοῦς, ἐρμηνεύων τὴν παραβολὴν, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς Του τὰ ἑξῆς:

— Σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, γεωργὸς εἶναι πρῶτον ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς καὶ ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι ὅσοι θὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον αὐτῶν, γῆ δὲ εἶναι ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τώρα ἢ θὰ ἀκούσουν εἰς τὸ μέλλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὴν διδασκαλίαν μου, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, δύνανται νὰ χωρισθοῦν εἰς τέσσαρας κατηγορίας.

Οἱ πρῶτοι ὁμοιάζουν πρὸς τὸν δρόμον, ὅπου ὁ σπόρος δὲν ἐφύτρωσε καθόλου. Δὲν ἀκούουν καθόλου τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ καρδιά των εἶναι σκληρὰ ἀπὸ τὰ πάθη, τὰς κακίας καὶ τὴν φροντίδα διὰ τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις. Οἰαδήποτε πρὸς τούτους διδασκαλία λαμβάνει τὴν τύχην τοῦ σπόρου, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς τὴν ὁδόν.

Δευτέρα τάξις ἀνθρώπων εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουσι μὲν με προθυμίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ προθυμία των εἶναι στιγμιαία. Εὐθύς ὡς παρουσιασθῆ εἰς αὐτοὺς ὁ πρῶτος πειρασμὸς ἢ δοκιμασία, λησμονοῦσι τὰς θείας ἐντολὰς καὶ περιπίπτουσι πάλιν εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Ἡ πίστις των δὲν ἔχει σταθερότητα καὶ διὰ τοῦτο ὁ σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας δὲν ριζώνει καλὰ εἰς τὰς καρδίας των.

Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν κατατάσσονται ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, ἐνῶ εἶναι οἱ ἴδιοι καλοὶ, ζῶσιν ἐν μέσῳ κακῶν καὶ πονηρῶν φίλων. Εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ριζώνει ὁ σπόρος τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ, ἐνῶ ἔχει βλαστήσει καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀποδώσῃ καρπούς, δηλαδὴ καλὰ ἔργα, ἐπεμβαίνουν οἱ κακοὶ καὶ πονηροὶ σύντροφοι καὶ δὲν τοὺς ἀφήνουν νὰ γίνουν ἐνάρετοι ἄνθρωποι.

Πρὸς τὴν εὐφορον τέλος γῆν παραβάλλονται οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν μὲ καθαρὰν καρδίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διαφυλάττουσιν αὐτὸν καὶ τὸν ἐφαρμόζουσιν εἰς τὴν ζωὴν των. Οἱ τοιοῦτοι ὄχι μόνον τὸν ἑαυτὸν των σφάζουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους εἶναι ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι.

31. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

(Ματθ. ιγ', 24-30 καὶ 36-43)

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε εἰς ὄλον τὸν λαὸν καὶ τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων.

Εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὸν ἑαυτὸν Του πρὸς ἓνα γεωργόν, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τὸν ἀγρὸν του καὶ ἔσπειρε καθαρὸν σπóρον. Τὴν νύκτα ὁμως οἱ ἐχθροὶ τοῦ γεωργοῦ ἐπήγαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἀγρὸν του καὶ ἔσπειραν σπóρον ζιζανίων¹.

Ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς βλαστήσεως, ἐφύτρωσαν μαζί με τὸν σῖτον καὶ ἄφθονα ζιζάνια, τὰ ὁποῖα ἀνεπτύχθησαν καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πνίξουν τὸν σῖτον. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγροῦ, ὅταν εἶδον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ζιζανίων, ἦλθον πρὸς τὸν γεωργὸν καὶ τοῦ εἶπον:

— Κύριε, θέλεις νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια ;

Ἐκεῖνος ὁμως τοὺς ἀπεκρίθη :

— Ὅχι· διότι μαζί με τὰ ζιζάνια ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐκριζώσετε καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατέ τα καὶ ἄς αὐξάνουν. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, θὰ παραγγείλω εἰς τοὺς θεριστὰς νὰ συλλέξουν πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ κατόπιν τὸν σῖτον. Καὶ τὰ μὲν ζιζάνια νὰ τὰ καύσουν, τὸν δὲ σῖτον νὰ συναθροίσουν καὶ τοποθετήσουν εἰς τὴν σιταποθήκην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὅταν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁμιλίας Του ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον, παρεκάλεσαν Αὐτὸν νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ τὴν παραβολὴν ταύτην.

Ὁ Ἰησοῦς ἐξηγήσεν αὐτὴν ὡς ἐξῆς :

— Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους, ὁμοιάζει πρὸς τὸν γεωργόν, ὁ ὁποῖος σπείρει καθαρὸν σπóρον εἰς τὸν ἀγρὸν του, δηλαδὴ εἰς τὴν χριστιανικὴν κοινωνίαν.

Ὁ ἐχθρὸς τοῦ γεωργοῦ, ὁ ὁποῖος σπείρει τὰ ζιζάνια, εἶναι ὁ πονηρὸς δαίμων (διάβολος)· οὗτος ρίπτει εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων τὸν σπóρον τῆς ἀπιστίας καὶ τῶν κακῶν διαλογισμῶν.

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν καὶ φυλάττουν τὸν λό-

1. Ζιζάνια εἶναι χόρτα ἄγρια, τὰ ὁποῖα φύονται εἰς τοὺς ἀγρούς τοῦ σίτου καὶ ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τευ λέγονται κοινῶς ἤρα (ἀρχ. αἶρα).

γον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ὁ ἀναπτυχθεὶς κανονικῶς σῖτος, οἱ κακοὶ δὲ εἶναι τὰ ζιζάνια.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως οἱ μὲν πονηροὶ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸ πῦρ, διὰ τὰ νὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι καὶ ἀγαθοὶ θὰ ἀνταμειφθοῦν καὶ θὰ ζήσουν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης.

(Ματθ. ιγ', 31·33)

Δύο ἀκόμη παραβολὰς εἶπεν ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὴν λίμνην Γεννησαρέτ: τὴν παραβολὴν τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τὴν παραβολὴν τῆς ζύμης.

Τὴν διδασκαλίαν Του παρομοιάζει πρὸς κόκκον σινάπεως. Ὁ κόκκος οὗτος εἶναι ἐκ τῶν μικροτέρων σπόρων· ὅταν ὁμως ριζώσῃ, βλαστήσῃ καὶ αὐξηθῆῃ, γίνεται τότε τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ ὅλα τὰ λάχανα· γίνεται πολὺ μέγαλο, ὡς δένδρον, εἰς τοὺς κλάδους τοῦ ὁποίου ἔρχονται καὶ κάμνουν τὴν φωλεάν των τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ διδασκαλία Του ὡς σπόρος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, εὐρίσκει ὀλίγους κατ' ἀρχὰς ὁπαδοὺς καὶ κατόπιν ἐξαπλοῦνται καὶ διακλαδίζονται εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

Παρομοιάζει ἐπίσης τὴν διδασκαλίαν Του πρὸς τὴν ζύμην¹, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ μικρὰν ποσότητα ἀλεύρου καὶ ὕδατος. Ἡ μικρὰ αὕτη ποσότης ζύμης ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλλῃ πολὺ μεγάλην μᾶζαν ἀλεύρου καὶ ὕδατος εἰς ζύμην κατάλληλον διὰ τὴν παρασκευὴν ἄρτου. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὴν δύναμιν νὰ ριζώσῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ μεταβάλλῃ εἰς χριστιανούς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

33. Ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἄλλας παραβολὰς πρὸς τοὺς μαθητὰς Του.

(Ματθ. ιγ', 44·51)

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἀπὸ τοῦ πλοίου διδασκαλίαν Του πρὸς τὰ πλήθη ὁ Ἰησοῦς, ἐπανῆλθε κατόπιν μετὰ τῶν μαθητῶν Του εἰς

1. Ζύμη ἐδῶ ἐννοεῖται τὸ λεγόμενον κοινῶς προζύμι.

τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον. Ἡ οἰκία αὕτη ἦτο πιθανώτατα ἢ τοῦ μαθητοῦ Του Σίμωνος. Ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς ἠρμήνευσεν εἰς τοὺς μαθητάς Του τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων καὶ εἶπεν ἀκόμη πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰς ἐξῆς τρεῖς παραβολάς.

α') *Ἡ παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ.*

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία πρὸς θησαυρόν, ὁ ὁποῖος εἶναι κεκρυμμένος εἰς ἓνα ἀγρόν. Τὴν ὑπαρξιν τοῦ θησαυροῦ ἀνακαλύπτει εἰς ἄνθρωπος καὶ τρέχει γεμάτος χαράν, πωλεῖ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρόν μετὰ τὸν θησαυρόν. Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι, ἀπαρνούμενοι ὅλα τὰ ὑλικά ἀγαθά, ἀποκτήσουν τὸν θησαυρόν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

β') *Ἡ παραβολὴ τοῦ πολυτίμου μαργαρίτου.*

Ὅμοια ἐπίσης εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ πρὸς πολυτίμον μαργαρίτην. Τοῦτον τὸν μαργαρίτην εὐρίσκει ὁ ἔμπορος, πού ζητεῖ καλοὺς μαργαρίτας, πωλεῖ ὅλα ὅσα εἶχε καὶ ἀγοράζει αὐτόν. Εὐτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ διακρίνωσι τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τοῦ μαργαρίτου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

γ') *Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης.*

Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν πρὸς ἀλιευτικὸν δίκτυον (σαγήνην), τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένεμισεν ἀπὸ κάθε εἶδος ἰχθύων. Ἀφοῦ τὸ ἔσυραν οἱ ἀλιεῖς εἰς τὴν παραλίαν, ἐκάθισαν καὶ ἐδιάλεξαν τοὺς καλοὺς ἰχθύς καὶ τοὺς ἐναπέθεσαν εἰς τὰ καλάθια, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἐπέταξαν.

Ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Οἱ ἄγγελοι θὰ χωρίσουν τοὺς πονηροὺς ἀπὸ τοὺς δικαίους καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ βάλουν εἰς τὸν παράδεισον, τοὺς δὲ πονηροὺς θὰ ρίψουν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός.

34. Ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου.

(Λουκ. η', 19-21. Ματθ. η', 19-20. Λουκ. θ'. 57-62)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ Ἰησοῦς εὔρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσῃ τὴν μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἔργου Του καὶ τοῦ ἔργου τῆς

διαδόσεως τῆς διδασκαλίας Του εἰς τοὺς ἀνθρώπους, δηλαδὴ τοῦ ἔργου τῶν Ἀποστόλων.

Μίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν πολὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῆ ἔν τῇ οἰκίᾳ, ὅπου ἐδίδασκεν, ἦλθον ἔξω τῆς οἰκίας καὶ ἐζήτησαν νὰ Τὸν ἴδουν ἢ Μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Του. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύναντο νὰ πλησιάσωσι πρὸς Αὐτόν, ἀπέστειλαν κάποιον, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ. Ὁ Ἰησοῦς δὲν διέκοψε τὴν διδασχὴν Του. Ὁ ἀπεσταλμένος Τοῦ ἐπανάλαβεν, ὅτι Τὸν ζητοῦν ἡ Μήτηρ Του καὶ οἱ ἀδελφοὶ Του. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ Ἰησοῦς ἤθελε νὰ δείξῃ, ὅτι καὶ οἱ στενωτέροι καὶ ἱερώτεροι δεσμοὶ πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν ἀπέναντι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸν Θεὸν καθηκόντων μας.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἠτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ, Τὸν ἐπλησίασε πρῶτον εἰς Γραμματεῦς¹ καὶ Τὸν παρέκάλεσε νὰ τὸν προσλάβῃ μετὰ τῶν τακτικῶν μαθητῶν Του.

— Διδάσκαλε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς, Τοῦ εἶπεν.

Ὁ Ἰησοῦς θὰ ἐπεθύμει βεβαίως, νὰ ἀποκτήσῃ μαθητὴν καὶ ἓνα ἐκ τῶν ἐπισήμων Ἰουδαίων, ὅπως ἦσαν οἱ Γραμματεῖς. Ἐπειδὴ ὁμως ἐνόησεν ὅτι ἀπὸ φιλοδοξίαν καὶ ἐγωϊσμόν ἐζήτησεν ὁ Γραμματεὺς νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, ἀπήντησε πρὸς αὐτόν :

— Αἱ ἀλώπεκες ἔχουν φωλεὰς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὁμοίως, ἀλλὰ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου « οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει ».

Μὲ τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ὑπέδειξεν εἰς τὸν Γραμματέα ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ οἰκίαν καὶ πλοῦτη καὶ τιμάς.

Ὁ Γραμματεὺς ἀπεχώρησε, χωρὶς νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παράκλησίν του.

Καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη ζητήσαντας νὰ γίνωσι μαθηταὶ Του ὁ Ἰησοῦς ἐτόνισεν, ὅτι ὁ ἀναλαμβάνων τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον ὀφείλει

1. Γραμματεῖς ὠνομάζοντο οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Οὗτοι ἐφύλασσαν καὶ τὰ ἱερά χειρόγραφα τῆς Π. Δ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέδιδον μεγάλας τιμὰς εἰς αὐτοὺς καὶ ἐθεώρουν ἐπίζηλον τὸ ἀξίωμά των.

νά ἀφοσιωθῆ ἕξ ὀλοκλήρου εἰς αὐτό καὶ νά ἀπαλλαγῆ ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην φροντίδα.

35. Ὁ Ἰησοῦς σταματᾷ τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς ἀνέμους.

(Ματθ. η', 23-27. Μαρκ. δ', 35-41)

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἀπεφάσισε νά περάσῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Εἰσῆλθον λοιπὸν ὅλοι εἰς ἓν πλοῖον καὶ ἀπέπλευσαν, παρακολουθούμενοι καὶ ἀπὸ μικρὰ ἄλλα πλοιάρια.

Αἴφνης, ἐνῶ τὸ πλοῖον ἔπλεε μακρὰν τῆς ἀκτῆς εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης, ἤρχισαν νά πνέουν σφοδροὶ ἀνεμοὶ καὶ ἠγέρθη φοβερὰ τρικυμία. Τὰ κύματ' ἦσαν τόσον μεγάλα, ὥστε ἐσκέπαζον τὸ πλοῖον. Ὁ Ἰησοῦς ἀνεπαύετο εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου.

Οἱ μαθηταί, ἂν καὶ ἦσαν συνηθισμένοι εἰς τὴν τρικυμίαν, ἐν ταῦτοις τὴν φορὰν αὐτὴν ἐφοβήθησαν, διότι εἶδον ὅτι τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε νά βυθισθῆ. Ἔσπευσαν λοιπὸν καὶ ἐξύπνησαν τὸν Ἰησοῦν κραυγάζοντες :

— Κύριε, σῶσε μας, διότι χανόμεθα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτούς :

— Διατί εἰσθε τόσον δειλοί ; Πῶς δὲν ἔχετε πίστιν ;

Ἐσηκώθη ἔπειτα καὶ «ἐπετίμησε» τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, ἀμέσως δὲ οἱ ἀνεμοὶ ἐσταμάτησαν καὶ ἡ τρικυμία ἐκόπασεν.

Ἡ ἀπότομος κατάπαυσις τῆς τρικυμίας καὶ τῶν ἀνέμων ἐπροκάλεσε μεγάλην χαρὰν, ἀλλὰ καὶ φόβον εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ. Μὲ θαυμασμὸν ἔλεγον ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Τίς ἄραγε εἶναι οὗτος, ἀφοῦ καὶ ὁ ἀνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς Αὐτόν ;

Τὸ πλοῖον ἐφθασεν εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην, ὅπου ἦτο ἡ χώρα τῶν λεγομένων Γεργεσηνῶν ἢ Γαδαρηνῶν. Οὗτοι ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἔθνη καὶ ὄχι Ἰουδαῖοι.

36. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν.

Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου.

(Λουκ. η', 26-39)

Ὅταν ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ὄχθην ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του, ἐβάδισαν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Γεργεσηνῶν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο πολὺ μακρὰν τῆς παραλίας.

Εἰς τὸν δρόμον εἶδον ξαφνα ἓνα ἄνθρωπον δαιμονιζόμενον. Ἡ ὄψις του ἦτο ἀγρία καὶ τὰ ἐνδύματά του εἶχον καταντήσει ράκη. Ἔμενεν εἰς ἓν σπήλαιον καὶ εἶχε γίνει ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διήρχοντο ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ὅταν ὁ δαιμονιζόμενος ἀντίκρυσεν τὸν Ἰησοῦν, ἔσπευσε πρὸς Αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του καί, διότι ἠσθάνετο τὴν δύναμίν Του, ἀνέκραξε:

— Τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξύ ἐμοῦ καὶ Σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ἤλθες ἐδῶ πρὸ τῆς ὥρας τῆς κρίσεως διὰ νὰ με βασαιίσης;

Εἶπεν αὐτοὺς τοὺς λόγους τὸ ἀκάθαρτον καὶ πονηρὸν πνεῦμα, διότι ὁ Ἰησοῦς διέταξεν αὐτὸ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἠρώτησε:

— Τί σοί ἐστιν ὄνομα;

Τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχον, ἀπήντησε:

— Λεγεῶν.

Ἦθελε νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι πλῆθος ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου τούτου πονηρὰ πνεύματα, ὥστε ἀποτελοῦν μίαν στρατιάν, ὅπως τὴν ρωμαϊκὴν λεγεῶνα¹.

Ὅλοι οἱ δαίμονες ἤρχισαν τότε μὲ φωνὴν μεγάλην νὰ ἴκε τεύωσι τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν:

— Ἐὰν μᾶς ἐκδιώξης ἀπὸ ἐδῶ πού εἴμεθα, μὴ μᾶς ρίψῃς εἰς τὴν ἄβυσσον (τὴν κόλασιν): ἐπιτρέψόν μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς χοίρους.

Πράγματι μία ἀγέλη χοίρων ἔβασκεν ἐκεῖ πλησίον.

Ὁ Ἰησοῦς ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς χοίρους, λέγων:

— Πηγαίνετε.

1. Ἡ ρωμαϊκὴ λεγεῶν ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἑξ. περίπου χιλιάδας στρατιώτας.

Ἐξῆλθον τότε ὅλα τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους. Ὅλοι οἱ χοῖροι ὤρμησαν πρὸς τὸν κρημνόν, πού ἔβλεπε πρὸς τὴν λίμνην, καὶ ἔπεσαν ὅλοι μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἐπνίγησαν.

Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔφυγον κατατρομαγμένοι εἰς τὴν πόλιν καὶ διηγοῦντο μὲ φόβον καὶ θαυμασμόν τὸ θαῦμα τοῦτο. Τότε ὅλοι ἐξῆλθον, ἵνα ἴδουν τὸν Ἰησοῦν.

Ὅταν εἶδον τὸν ἄλλοτε γυμνὸν καὶ δαιμονιζόμενον τώρα «ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ», ἔντρομοι ὅλοι παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ φύγη ἀπὸ τὴν χώραν των. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν Του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Καπερναοῦμ.

37. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ.

(Ματθ. θ', 1-8. Μάρκ. β', 1-12)

Ἐπιστρέψας εἰς Καπερναοῦμ ὁ Ἰησοῦς, ἤρχισε πάλιν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Πλήθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἐδίδασκε. Μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶχον ἔλθει καὶ πολλοὶ Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι ἀπὸ ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἀκόμη. Ἡ οἰκία καὶ τὸ προαύλιον αὐτῆς εἶχον γεμίσει ἀπὸ κόσμον.

Ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ συνωστιζόμενον πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔφθασαν ἔξω τῆς οἰκίας μερικοὶ ἄνθρωποι, φέροντες ἐπὶ φορείου (κραββάτου) ἓνα παραλυτικόν, ἵνα τὸν θεραπεύσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ Ἰησοῦ, ἀνέβησαν εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας, ἤνοιξαν μεγάλην ὀπήν καὶ κατεβίβασαν διὰ σχοινίων τὸ φορεῖον μετὰ τοῦ παραλυτικοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς εἶδεν εἰς τὴν πράξιν ταύτην τὴν μεγάλην πίστιν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ τῶν συγγενῶν του καὶ συνεκινήθη. Εἶπε τότε εἰς τὸν παραλυτικόν.

— Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

Οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, οἱ ὅποιοι παρηκολούθουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, ἔσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται :

— Τί λέγει οὗτος; Βλασφημεῖ; Τίς ἄλλος δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, παρὰ μόνον ὁ Θεός;

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων καὶ λέγει εἰς αὐτούς :

— Διατί σκέπτεσθε πονηρά ἐναντίον μου; Τί θά ἦτο εὐκολώτερον νὰ εἶπω εἰς τὸν ἀσθενῆ «ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι ἢ ἔγειραι καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει;» Ἄλλὰ διὰ νὰ γνωρίσετε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, ἰδοῦ:

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν παραλυτικὸν λέγει:

— Εἰς σὲ λέγω: «ἔγειραι καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου».

Ἄμεσως δὲ ὁ παραλυτικὸς ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ φορεῖον, ἐπῆρεν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ ὅποιον ἐθαύμαζε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

38. Ἡ Ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαίρου.

(Ματθ. θ', 9-25. Μαρκ. ε', 22-43. Λουκ. η', 41-56)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ παραλυτικοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε τῆς οἰκίας καὶ συνέχισε τὴν διδασκαλίαν Του παρὰ τὴν παραλίαν εἰς τὸ ὕπαιθρον. Ὄταν ἐτελείωσεν, ὁ μαθητὴς Του Ματθαῖος, ὁ ὁποῖος ἦτο πρότερον τελώνης, ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν μετ' ἄλλους μαθητὰς εἰς τὸν οἶκόν του, ἵνα δειπνήσουν.

Εἰς τὸ δεῖπνον ἦσαν προσκεκλημένοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τελῶναι, ἡ δὲ θύρα τῆς οἰκίας ἔμενε ἀνοικτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ προσκεκλημένου.

Οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συντρώγη μετὰ τῶν τελωνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐθεωροῦντο ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι, ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ἐναντίον Του καὶ νὰ Τὸν κατηγοροῦν.

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησε τί ἔλεγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ εἶπεν:

— Οἱ ὑγιεῖς δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ ἀσθενεῖς. Ἐγὼ δὲ δὲν ἦλθον νὰ καλέσω εἰς μετάνοιαν τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλούς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ματθαίου ὁ ἄρχων τῆς Συναγωγῆς Ἰάειρος. Εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς Συναγωγῆς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄνθρωποι σεβαστοὶ εἰς ὅλους, ἀνέθετον οἱ Ἑβραῖοι τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας.

Ὁ Ἰάειρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐγένετο τὸ δεῖπνον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤρχισε νὰ Τὸν παρακαλῆ νὰ

σπεύση εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐτοιμοθάνατον δωδεκαετῆ θυγατέρα του.

—“Ἄν μόνον τὴν χεῖρά σου ἐπιθέσῃς ἐπ’ αὐτήν, ἔλεγεν ὁ Ἰαίερος, ἀμέσως θὰ θεραπευθῆ καὶ θὰ ζήσῃ.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τοῦ γονυπετοῦς πατρὸς καὶ ἐσηκώθη ἀμέσως, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου. Ἦκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ πολὺς λαός, ὁ ὁποῖος ἐπληροφόρηθη τὸ γεγονός.

Ἐνῶ ὅμως εὐρίσκοντο ἀκόμη καθ’ ὁδόν, ἐφάνησαν νὰ ἔρχωνται ἄνθρωποι τοῦ Ἰαείρου ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Ὅταν ἐπλησίασαν, ἀνήγγειλαν τὴν θλιβεράν εἶδησιν τοῦ θανάτου τῆς ἀσθενοῦς κόρης καὶ εἶπον πρὸς τὸν Ἰαίερον :

— Μὴ ἐνοχλῆς πλέον τὸν Διδάσκαλον.

Ὁ δυστυχὴς πατὴρ ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἄφρων, ἀλλὰ μὲ τὰ βλέμματα πλήρη ἐλπίδος πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Ἐκεῖνος τότε εἶπε πρὸς αὐτόν :

— Μὴ φοβῆσαι. Ἔχε πίστιν καὶ ἡ θυγάτηρ σου θὰ σωθῆ.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου, εὗρον ὅλους κλαίοντας καὶ θρηνοῦντας. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Μὴ κλαίετε. Δὲν ἔχει ἀποθάνει, ἀλλὰ κοιμᾶται.

Ἀκολουθούμενος δὲ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς κόρης καὶ παραλαβῶν ἐκ τῶν μαθητῶν Του μόνον τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, ὅπου ἔκειτο ἡ νεκρὰ κόρη.

Ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔλαβε τὴν παγωμένην πλέον χεῖρα τῆς παιδίσκης καὶ ἐφώνασεν :

— Ἡ παῖς, ἐγείρου !

Ἀμέσως ἡ μικρὰ κόρη ἀνεσηκώθη καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν κλίνην γεμάτη ζωῆν.

Οἱ γονεῖς τῆς κλαίοντες ἀπὸ χαρὰν ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν προσεκύνησαν ὡς εὐεργέτην καὶ Σωτῆρα.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς, παραλαβὼν ἀμέσως μετὰ ταῦτα τοὺς μαθητάς Του, ἔφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ἰαείρου, προτοῦ ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἔξωθι τῆς οἰκίας, πληροφορηθῆ τί συνέβη.

Τὸ θαῦμα ἔγινε γνωστὸν καὶ διεδόθη εἰς ὅλην τὴν χώραν.

39. Οἱ δώδεκα μαθηταὶ ἀναλαμβάνουν τὸ ἀποστολικὸν ἔργον. Ὁδηγία τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.

(Ματθ. ι', 5-43)

Μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ μόνος, ἄνευ τῶν μαθητῶν Του, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ παραστῆ εἰς μίαν μεγάλην Ἰουδαϊκὴν ἑορτὴν, ἣ ὅποια ἐτελεῖτο ἐκεῖ καὶ ὠνομάζετο ἑορτὴ τῶν Κλήρων (Πουρίμ) ¹.

Πρὶν ἀναχωρήσει, ἐκάλεσε τοὺς Δώδεκα μαθητάς Του νὰ ἀναλάβουν αὐτοὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν Του τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Ἀποστέλλων τούτους διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Σωτηρίας, ἔδωσε πρῶτον εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτα δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς πολλὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας, τὰς ὁποίας συνεπλήρωσεν εἰς ἄλλας περιστάσεις βραδύτερον.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— Νὰ διδάξετε πρῶτον εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ κατόπιν εἰς τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς ἄλλους λαούς.

Εἰς τὸ κήρυγμά σας νὰ λέγετε ὅτι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τοὺς ἀσθενεῖς θὰ θεραπεύετε δωρεάν. Ἐπίσης δωρεάν θὰ προσφέρετε ὅλας τὰς ὑπηρεσίας σας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. « Δωρεὰν ἔλαβετε, δωρεὰν δότε ».

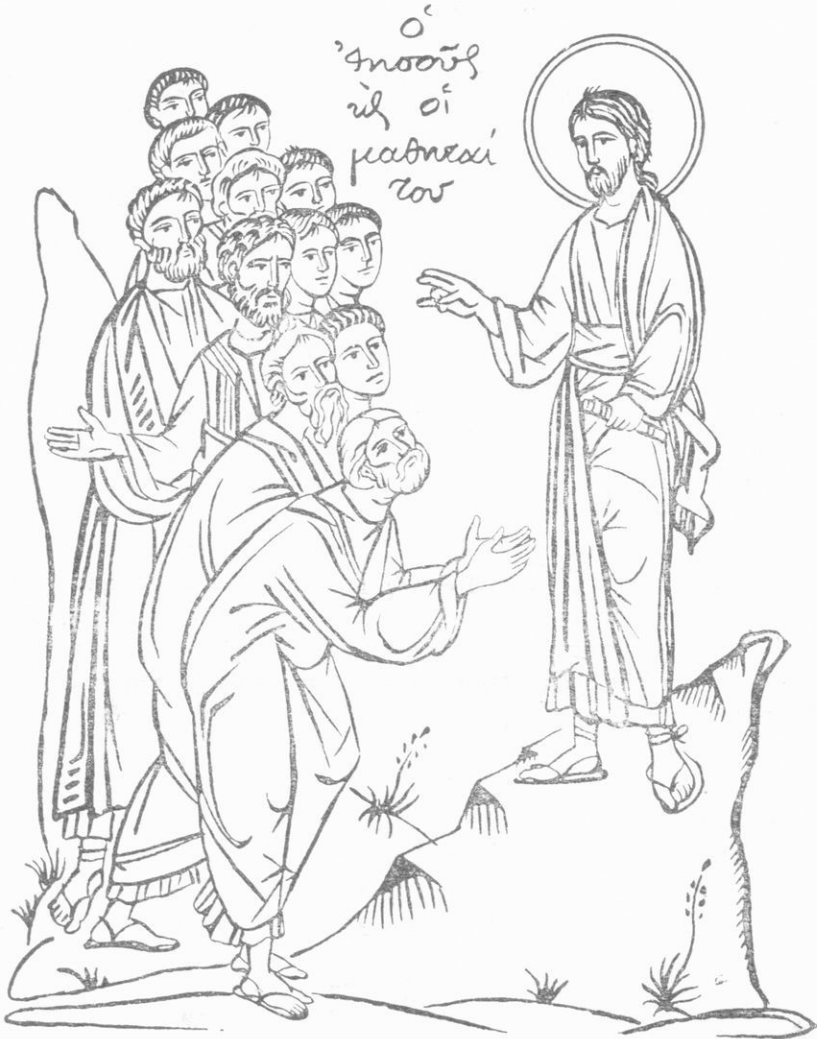
Νὰ μὴ φροντίζετε νὰ ἔχετε χρήματα, οὔτε σάκκον ὀδοιπορικὸν μὲ φορέματα ἢ ἄλλα ἐφόδια, οὔτε καν ράβδον διὰ προσωπικὴν φύλαξιν. Διὰ τὴν φιλοξενίαν σας καὶ τὴν διατροφήν σας θὰ φροντίσουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θὰ διδάσκετε.

Νὰ πηγαίνετε εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διακρίνονται διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν των. Ἄν υπάρξουν μερικοί, οἱ ὅποιοι δὲν θὰ σᾶς δεχθοῦν, νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν οἰκίαν των ἢ τὴν πόλιν των καὶ νὰ τινάξετε τὸν κονιορτὸν τῶν ὑποδημάτων σας. Μὲ

1. Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐτελεῖτο εἰς ἀνόμνησιν τῆς σωτηρίας τῶν ἐν Περσίᾳ Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν σφαγὴν τοῦ Ἀμάν. Οὗτος ἐκ δεισιδαιμονίας εἶχεν ἀποφασίσει νὰ ὀρισθῆ ἡ ἡμέρα τῆς σφαγῆς διὰ κλήρου (πουρίμ). Οἱ Ἰουδαῖοι ἐσώθησαν τότε χάρις εἰς τὴν φρόνησιν τοῦ Μαρδοχαίου καὶ τὴν βοήθειαν τῆς Ἐσθῆρ.

Ἡ ἑορτὴ διήρκει δύο ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὰς μεγάλα διασκεδάσεις καὶ συμπόσια.

τοῦτο θὰ δηλώνετε εἰς αὐτούς, ὅτι ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει ἡ τιμωρία τῶν θὰ εἶναι μεγαλύτερα τῆς τιμωρίας τῶν κατοίκων τῶν Σο-

δόμων καὶ Γομόρων, οἱ ὅποιοι ἀπέρριψαν τὰς καλὰς συμβουλὰς.
Ἰδοὺ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, «ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα

ἐν μέσῳ λύκων». Πρέπει νὰ εἴσθε φρόνιμοι καὶ προσεκτικοί...

Οἱ ἄνθρωποι θὰ σᾶς συλλάβουν, θὰ σᾶς παραδώσουν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ θὰ σᾶς μαστιγώσουν. Ἐξ αἰτίας μου θὰ σᾶς σύρουν ἔμπρὸς εἰς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, διὰ νὰ ἀπολογηθῆτε διὰ τὴν πίστιν σας. Κατὰ τὰς στιγμὰς ὅμως αὐτὰς τῆς δοκιμασίας σας θὰ σᾶς ἐνισχύη τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ θὰ σᾶς φωτίζη τί πρέπει νὰ κάμετε καὶ νὰ εἴπετε.

Δὲν πρέπει νὰ φοβηθῆτε τὰς διώξεις καὶ τὰ παθήματα, ὅπως δὲν πτοεῖται καὶ ὁ Διδάσκαλος ὑμῶν. Διότι οἱ διώκται σας μόνον τὸ σῶμα δύνανται νὰ βλάψουν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ψυχὴν. «Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος σωθήσεται».

Ἔχετε ἀκόμη ὑπ' ὄψιν σας, ὅτι αἱ ἀλήθειαι τῆς διδασκαλίας σας θὰ προκαλέσουν μεγάλην ἀναταραχὴν καὶ θὰ διχάσωσι καὶ πλησιεστάτους συγγενεῖς ἀκόμη. Ὁ μὴ πιστεύσας υἱὸς θὰ ἐξεγερθῆ κατὰ τοῦ πατρὸς του, ὁ ἀδελφὸς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὅστις δὲν εἶναι πρόθυμος νὰ ὑποστῆ καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου ἀκόμη ὑπὲρ τῆς πίστεως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἄξιος μαθητῆς Του.

Τελειῶνων δὲ τὰς ὁδηγίας Του ὁ Ἰησοῦς, λέγει:

— Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ σᾶς δεχθῆ καὶ θὰ σᾶς ἀναγνωρίσῃ ὡς μαθητὰς Μου εἶναι ὡς νὰ ἀποδέχεται Ἐμὲ καὶ ὁ ἀποδεχόμενος Ἐμὲ ἀποδέχεται τὸν ἀποστείλαντά Με Πατέρα Θεόν. Ὅσοι σᾶς δεχθοῦν καὶ ἔλθουν ἐπίκουροι εἰς τὸ ἔργον σας θὰ ἀνταμειφθοῦν. Καὶ ποτήριον ὕδατος ἂν σᾶς προσφέρουν, δὲν θὰ χάσουν τὴν ἀντιμισθίαν των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ
ΕΜΠΕΔΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ

40. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας
τοῦ παραλύτου. Αἱ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ κατηγορίαι
τῶν Φαρισαίων.

(Ἰω. ε', 1-17 καὶ 18-47)

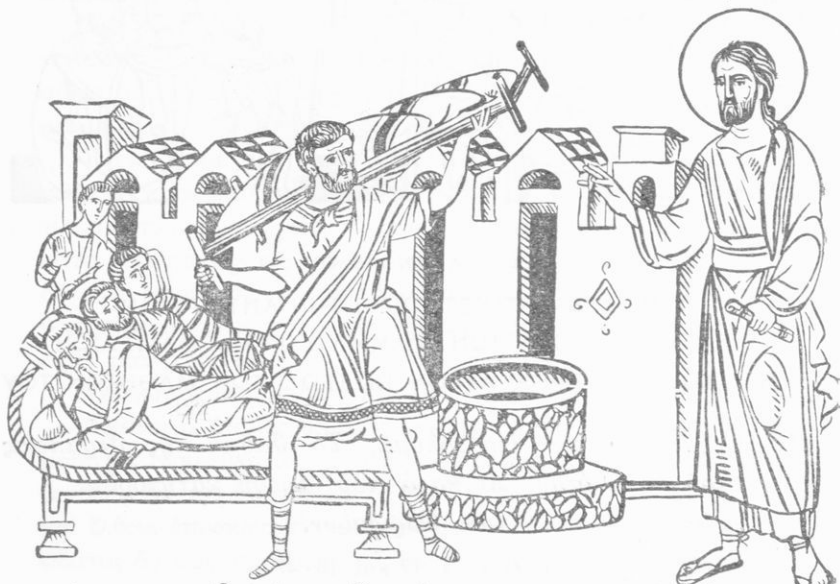

ΦΟΥ ἀπέστειλεν εἰς τὸ κήρυγμα ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν τοὺς μαθητάς Του, ὁ Ἰησοῦς, ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Κλήρων. Ἦτο ἡ δευτέρα φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεσκέπτετο τὴν Ἱερουσαλήμ. Πλήθος κόσμου εἶχε συγκεντρωθῆ περὶ τὸν Ναόν.

Μία ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ περιβόλου τοῦ Ναοῦ ὠνομάζετο Προβατική, διότι δι' αὐτῆς διήρχοντο τὰ πρὸς θυσίαν ζῶα. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε πηγὴ καὶ δεξαμενὴ ὕδατος, ὀνομαζομένη ἔβραϊστὶ Βηθεσδα, δηλαδὴ οἶκος ἐύσπλαχνίας. Γύρω ἀπὸ τὴν δεξαμενὴν (κολυμβήθραν) ὑπῆρχον πέντε στοαί, ὅπου κατέκειντο πλήθη ἀσθενῶν, τυφλοί, χωλοί, παραλύτοι κλπ.

Οὗτοι ἐπερίμεναν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄγγελος Κυρίου θὰ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ τῆς δεξαμενῆς, διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐπρόφθανε νὰ πέσῃ εἰς τὴν δεξαμενὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ἑθεραπεύετο ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του.

Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν ἐκείνων ὑπῆρχε καὶ ἓνας παράλυτος, ὁ ὁποῖος κατέκειτο ἐκεῖ εἰς μίαν στοᾶν καὶ ἦτο ἀσθενὴς ἐπὶ τριάκοντα

⊕ Ὁ Ἰησοῦς ἰώμενος τὸν παραλυτικόν ⊕

ὀκτῶ ἔτη. Ὅσακις ἐκινεῖτο τὸ ὕδωρ, ἄλλοι ἐπρολάμβανον καὶ ἐρρίπτοντο πρῶτοι εἰς τὴν δεξαμενὴν.

Ὁ Ἰησοῦς ἠϋσπλαγχνίσθη τὸν παραλυτικόν, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Θέλεις νὰ γίνῃς ὑγιής;

Ὁ ἀσθενὴς ἀπήντησεν ἀμέσως.

— ὦ! Κύριε, αὐτὸς εἶναι ὁ πόθος μου! Ἀλλὰ δὲν ἔχω κανένα, ὁ ὁποῖος νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, εὐθὺς ὡς ταραχθῇ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. Ἄλλοι ἀσθενεῖς μὲ προλαμβάνουν καὶ εἰσέρχονται πρὶν ἀπὸ ἐμέ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐκοίταξε μὲ συμπάθειαν τὸν παράλυτον καὶ τοῦ ἐφώνησεν :

—“Ἐγειραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει !

Ἡ θεία δύναμις τῶν λόγων τούτων διεπέρασε τὰ ἔως τότε νεκρὰ μέλη τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τοῦ ἔδωσε ζωὴν. Ὁ παράλυτος ἐσηκώθη, ἐπήρε τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν οἰκίαν του. Δὲν ἠδυνήθη μάλιστα οὔτε καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν εὐεργέτην του, διότι ὁ Ἰησοῦς, ἀποφεύγων τὴν ἐπίδοξιν, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ διὰ μέσου τοῦ πλήθους.

Ἡ ἡμέρα, καθ’ ἣν ἐγίνε τὸ θαῦμα, ἦτο Σάββατον, ἦτο δὲ κατ’ αὐτὸ ἀπηγορευμένη ἀπὸ τὸν Νόμον πᾶσα ἐργασία. Ὅταν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι εἶδον τὸν παράλυτον νὰ σηκῶνῃ τὸν κράββατόν του, τὸν ἐσταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληττον ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου. Ἐκεῖνος τότε ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐπικριτὰς του, ὅτι ὁ « ποιήσας με ὑγιῆ ἐκεῖνος μοὶ εἶπεν ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει ».

— Ποῖος εἶναι αὐτός; ἠρώτων οἱ Ἰουδαῖοι μὲ ἀγανάκτησιν.

Ἄλλὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐγνώριζεν.

Βραδύτερον ὁμως συνήνητησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἴδου τώρα εἶσαι ὑγιῆς. Πρόσεχε, εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ ἀμαρτήσῃς.

Ὁ ἄνθρωπος ἀνεγνώρισε τὸν θεραπεύσαντα αὐτὸν καὶ διεκήρυξεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ εὐεργέτης του.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων Ἀρχιερεῖς, Φαρισαῖοι καὶ Γραμματεῖς ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου καὶ διότι ἔλεγε τὸν ἑαυτὸν Τοῦ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ὠμίλησεν ἀπροκαλύπτως εἰς τὸν λαὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ἀκόμη διὰ τὴν ἐκ Θεοῦ ἀποστολήν Του. Ἐτόνισεν, ὅτι ὁ Υἱὸς ἔλαβε τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ Πατρὸς ὄχι μόνον τοὺς ἠθικῶς νεκροὺς νὰ ἐγειρῇ, ἀλλὰ καὶ τοὺς σωματικῶς νεκροὺς νὰ ἀναστήσῃ.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων ἐξεμάνησαν ἐναντίον Του καὶ ἐσκέπτοντο νὰ εὔρουν τρόπον νὰ Τὸν θανατώσουν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμη ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς δόξης Του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ περιμένη τὴν ἐγγίζουσαν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

41. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰησοῦ εἰς Γαλιλαίαν.

Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων.

(Ἰω. στ', 8-14)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐγνώσθη ἡ ἀποκεφάλις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ μέγας οὗτος προφήτης ἐπεσφράγισε μὲ τὸν μαρτυρικὸν τοῦ θάνατου τὸν ἀγνὸν καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως βίον του.

Εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐπέστρεψαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐκ τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν. Διηγῆθησαν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας των. Ἀπεφάσισαν τότε οἱ μαθηταὶ μετὰ τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς Καπερναοὺμ ἑρμηκὴν παραλίαν, ὅχι πολὺ μακρὰν τῆς μικρᾶς, ἀλλὰ ὠραίας πόλεως Βηθσαϊδᾶ¹. Εἰσῆλθον εἰς πλοῖον, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσωσι κανένα, καὶ ἐφθασαν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των.

Ἄλλὰ παρ' ὅλας τὰς προφυλάξεις των μερικοὶ ἄνθρωποι ἀντελήφθησαν τὴν ἀναχώρησιν των. Μετ' ὀλίγον δὲ πολὺ πλῆθος ἔσπευσε διὰ ξηρᾶς καὶ εὐρέθῃ γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην τοποθεσίαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἠσθάνθη μεγάλην συγκίνησιν, ὅταν εἶδε τὸ μέγα πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον ὠμοίαζε πρὸς ποίμνιον ἄνευ ποιμένος. Διὰ τοῦτο, λησμονήσας τὴν κούρασίν Του, ἤρχισε νὰ διδάσκη τὸ πλῆθος περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ θεραπεύῃ συγχρόνως τοὺς ἀσθενεῖς.

Ἡ διδασκαλία διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν του.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, βλέποντες ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ ἑσπέρα καὶ ὅτι ὁ λαὸς ὑπέφερεν ἐκ πείνης, ἐπλησίασαν καὶ εἶπον πρὸς Αὐτόν:

— Διδάσκαλε, ἡ ὥρα παρήλθεν, ὁ τόπος ἐδῶ εἶναι ἔρημος καὶ τροφαὶ δὲν ὑπάρχουν. Ἄφησε λοιπὸν τὰ πλήθη νὰ φύγουν καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, διὰ νὰ προμηθευθῶσι τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμως ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μαθητάς Του:

1. Βηθσαϊδᾶ = τόπος ἁλείας.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγη ὁ λαός. Δώσατε σεῖς εἰς αὐτούς νὰ φάγουν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχετε.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησάν, ὅτι δὲν εἶχον παρὰ πέντε μόνον ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς.

— Φέρετέ τα ἐδῶ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Ὅταν τὰ ἔφεραν, διέταξε νὰ εἶπουν εἰς τὰ πλήθη νὰ καθήσουν ὅλοι ἐπὶ τῆς χλόης καθ' ὀμίλους ἀνὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ὅπως εἰς τὰ μεγάλα συμπόσια.

Ἐκάθησαν ὅλοι καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς σταθεὶς εἰς τὸ μέσον ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς Του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἠλόγησε τὸν ἄρτον καὶ τοὺς ἰχθῦς. Ἐπειτα ἔκοψε τοὺς ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθῦς εἰς τεμάχια καὶ οἱ μαθηταὶ ἐμοίραζον εἰς τὰ πλήθη.

Ὅλοι ἔφαγον καὶ ἐχόρτασαν. Ἦσαν δὲ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἔκτος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγον ὅλοι, οἱ μαθηταὶ συνεκέντρωσαν τὴν περισσεύσασαν τροφήν καὶ ἐγέμισαν μὲ αὐτὴν δώδεκα κοφίνους.

Τὸ θαῦμα τοῦτο ἔκαμε τεραστίαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν λαόν. Ὅλοι ἔλεγον:

« Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον ».

42. Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

(Ματθ. ιδ', 22-34. Ἰω. στ', 15-71)

Ἀμέσως μετὰ τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων ὁ Ἰησοῦς, ἀντιληφθεὶς ὅτι τὸ πλήθος ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του ἤθελε νὰ Τὸν ἀνακηρύξη βασιλέα, παρεκάλεσε θερμῶς ὅλους νὰ φύγουν εἰς τὰ χωρία ἢ τὰς πόλεις των, πρᾶγμα τὸ ὅποῖον καὶ ἔγινεν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ εἰσῆλθον κατ' ἐντολήν Του εἰς τὸ πλοῖον, ἵνα μεταβοῦν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ὄχθην τῆς λίμνης. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἵνα διαυκτερεύσῃ ἐκεῖ ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρός Του.

Κατὰ τὴν νύκτα ἤρχισαν νὰ πνέουν σφοδροὶ ἄνεμοι καὶ μεγάλη τρικυμία ἐπεκράτει εἰς τὴν λίμνην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἠγωνίζοντο κωπηλατοῦντες κατὰ τῶν κυμάτων, ἀλλὰ τὸ μικρὸν πλοῖόν των ἐκλυδωνίζετο εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ.

Ὁ Ἰησοῦς προσευχόμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου δὲν λησμονεῖ τοὺς μαθητάς Του. Ἀντελήφθη τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διέτρεχον, καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν των. Πράγματι, οἱ ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς τρικυμίας μαθηταὶ εἶδον ἕξαφνα μίαν σκιάν νὰ περιπατῆ ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ πλοῖόν των.

— Φάντασμα εἶναι, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν.

Ἄλλὰ τότε ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ νὰ τοὺς λέγη:

— Θάρρος, ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε.

Ὅλοι ἀνεγνώρισαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ καὶ προσεπάθουν νὰ πλησιάσωσι, διὰ νὰ τὸν παραλάβουν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὁ Πέτρος ὅμως ἀνυπομονῶν καὶ θέλων νὰ βεβαιωθῆ ἐφώνασε:

— Κύριε, ἂν εἶσαι Σὺ, πρόσταξέ με νὰ περιπατήσω καὶ ἐγὼ ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα καὶ νὰ ἔλθω πρὸς Σέ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πέτρου καὶ τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς ἀλαζονικῆς πρωτοβουλίας του, εἶπεν:

— Ἐλθέ!

Ὁ Πέτρος κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῆ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πηγαίνει πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἔβλεπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ δὲν ἐσκέπτετο τίποτε ἄλλο, ἐβράδιζεν ἀσφαλῶς. Ὄταν ὅμως ἐσκέφθη πρὸς στιγμήν ὅτι ὁ ἄνεμος εἶναι δυνατὸς καὶ ἐφοβήθη, ἤρχισεν ἀμέσως νὰ καταποντίζεται καὶ μὲ ἀγωνίαν ἐφώνασε:

— Κύριε, σῶσόν με!

Ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς ἤπλωσε τὴν χεῖρα, τὸν συνεκράτησε καὶ τοῦ εἶπεν:

— Ὀλιγόπιστε, διατί ἐδίστασες;

Ἀνῆλθον ἔπειτα εἰς τὸ πλοῖον, ἡ τρικυμία κατέπαυσε καὶ ἔφθασαν αἰσίως εἰς τὴν ἀκτὴν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, στηριχθέντες σταθερῶς πλέον εἰς τὴν κλονιζομένην ἕως τότε ἀκόμη πίστιν των, προσεκύνουν τὸν Κύριον καὶ ἔλεγον:

— Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι!

Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ὁ Ἰησοῦς ὠμίλησε πάλιν εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐνώπιον πολλοῦ πλήθους καὶ ἀνέπτυξε τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν Του περὶ τῆς πνευματικῆς τροφῆς.

Τὴν ἀληθινὴν ταύτην τροφὴν δίδει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστὸς

διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ διὰ τοῦτο Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἄρτος τῆς Ζωῆς. Ὁ πολὺς κόσμος δὲν ἀντελήφθη τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῶν λόγων του καὶ ἤρχισε νὰ ἀδιαφορῇ ἢ καὶ νὰ φεύγῃ. Οἱ μαθηταὶ Του ὅμως, ἂν καὶ δὲν κατενόησαν πλήρως τὴν διδασκαλίαν αὐτήν, ἔμειναν πιστοὶ κοντὰ Του καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πάλιν πρὸς Αὐτόν :

— Κύριε, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

43. Αἱ ἀντιρροήσεις καὶ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. ιδ', 34 - 36 κ. ἀ)

Ὁ Ἰησοῦς παρέμενεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ κυρίως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Γεννησαρὲτ μεταξὺ Μαγδάλων καὶ Βηθσαϊδά. Πλήθος πολὺν τὸν ἠκολούθει πάντοτε καὶ πλήθος ἀσθενῶν ἔθεραπεύετο.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι παρηκολούθουν μὲ ἀνησυχίαν καὶ μῖσος τὴν προσήλωσιν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἦρχισαν νὰ διαδίδουν, ὅτι ζητεῖ νὰ ἀνατρέψῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ ὅτι περιφρονεῖ τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους. Παρηκολούθουν τὰς ὁμιλίαις Του καὶ τὸν ἠνώχλουν μὲ τὰς ἀντιρροήσεις των, τὰς ὁποίας παρουσιάζον κατόπιν ὡς φοβερὰς κατηγορίας.

Αὐταὶ περιστρέφοντο εἰς τέσσαρα κυρίως ζητήματα :

1) Κατηγόρουν τὸν Ἰησοῦν ὅτι, ἐνῶ κανεὶς δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, Αὐτὸς εἶπεν εἰς τὴν ἁμαρτωλὴν γυναῖκα : « Ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι ».

2) Ἄλλη κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ ἦτο, ὅτι περιεφρόνει τὰς νηστείας.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἐδίδασκεν ἤδη πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ νηστεία εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ « ὄρους Ὀμιλίαν » Του.

3) Τρίτη κατηγορία τῶν Φαρισαίων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἡ συναναστροφή Του μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

Ἄλλὰ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπεστόμωσε μὲ τὴν ὠραίαν ἀπάντησιν Του : « οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν ».

4) Ἄλλη τέλος κατηγορία ἦτο ἡ σχετικὴ μὲ τὴν τήρησιν τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς κατηγορίας ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέτρεψε τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Φαρισαίων. Οὗτοι ὅμως ἐξηκολούθουν

κατηγοροῦντες Αὐτὸν καὶ διαδίδοντες ὅτι ἀρνεῖται καὶ καταργεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

44. Ὁ Ἰησοῦς στηλιτεύει τὴν ἀπιστίαν τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων.

(Λουκ. ια', 37-54 καὶ ιβ' 1-3)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς Φαρισαῖος ἐκάλεσεν εἰς γεῦμα τὸν Ἰησοῦν. Εἶχε καὶ ἄλλους πολλοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους προσκεκλημένους. Πάντες οὗτοι θὰ προεκάλουν τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν καὶ θὰ εὗρισκον ἴσως ἐπιχειρήματα ἐναντίον Του. Οὐδεὶς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ εἶχε προσκληθῆ.

Ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ κόσμος πολὺς ἠκολούθει, ἵνα Τὸν ἀκούσῃ διδάσκοντα, τὸ δὲ γεῦμα θὰ ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ εἶναι πρόχειρον καὶ βιαστικόν, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ λουσθῆ πρῶτον, κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν παράδοσιν. Οἱ Φαρισαῖοι παρετήρουν Αὐτὸν μὲ ἐκπληξιν καὶ μὲ τὰ βλέμματα Τὸν ἐπετίμων.

Τότε ὁ Ἰησοῦς βλέπων τὴν ὑποκρισίαν των ἤρχισε νὰ τοὺς ὁμιλῇ μὲ μεγάλην αὐστηρότητα:

— Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἐφῶναξε πρὸς αὐτοὺς.

Κατατρίβεσθε περὶ τὰ ἐπουσιώδη καὶ τὰ ἀσήμαντα καὶ παραμελεῖτε τὰ σπουδαῖα καὶ σημαντικά, δηλαδή τὴν ἠθικὴν βελτιώσιν σας καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς.

Ἔχετε φιλοδοξίαν καὶ ἐγωῖσμόν· ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· τὰ πάντα κἀμνετε πρὸς ἐπίδειξιν.

Ὑποκριτικῶς φαίνεσθε ἕξωθεν εὐσεβεῖς, ἡ καρδία σας ὁμως εἶναι πλήρης κακίας. Ὁμοιάζετε πρὸς τάφους «κεκονιαμένους», οἱ ὅποιοι ἕξωθεν φαίνονται ὠραῖοι, ἐνῶ εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ ὀστέων νεκρῶν.

Ἐνῶ παρουσιάζεσθε ὡς ἐρμηνευταὶ τοῦ Νόμου, ἀπὸ ἰδιοτέλειαν ἀποκρύπτετε καὶ διαστρέφετε τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἐντολῶν Του.

Τὸ κατηγορητήριον τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων ἤκουσε καὶ ὁ λαός, ὁ ὁποῖος εἶχε συγκεντρωθῆ ἕξωθεν

τῆς οἰκίας. Ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε καὶ συνέχισε τὴν διδασκαλίαν Του.

Εἶπε δὲ τότε πρὸς τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ ἐμμέσως καὶ πρὸς τὸ πλῆθος :

— Προσέχετε ἀπὸ τὴν ζύμην ταύτην τῶν Φαρισαίων, διότι οὗτοι εἶναι γεμᾶτοι ὑποκρισίαν. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν αὕτη θὰ ἀποκαλυφθῇ.

45. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

(Λουκ. ιβ', 13 - 21)

Ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἐξηκολούθει διδάσκων περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, εἰς ἀκροατῆς Τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε :

— Κύριε, μεσίτευσον παρὰ τῶ ἀδελφῶ μου, ὥστε νὰ μοιράσῃ μετ' ἐμοῦ δικαίως τὴν πατρικὴν κληρονομίαν.

Ὁ Ἰησοῦς διὰ νὰ κάμῃ τοὺς ἀκροατάς Του νὰ ἐνοήσουν, ὅτι ἡ διανομὴ τῆς περιουσίας ἦτο ἔργον τοῦ δικαστηρίου, ἐνῶ τὸ ἰδικόν Του ἔργον ἦτο εὐρύτερον καὶ ὑψηλότερον, εἶπε πρὸς τὸν διακόψαντα :

— Ἀνθρώπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστὴν, ὥστε νὰ λύω τὰς διαφοράς σας ;

Λαμβάνων ὅμως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν διαφωνίαν τῶν δύο ἀδελφῶν ἔκαμε πρὸς ὅλους τοὺς ἀκροατάς Του μίαν ὠραίαν διδαχὴν. Διὰ ταύτης συμβουλεύει τοὺς ἀνθρώπους νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν, διότι ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ διδαχὴ ἔγινε διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

— Κάποτε, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, οἱ ἀγροὶ καὶ τὰ κτήματα ἐν γένει ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου εἶχον τόσῃν εὐφορίαν, ὥστε τοῦ ἀπέδωσαν ἄφθονα εἰσοδήματα.

Ὁ πλούσιος, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν αὐτὴν, ἤρχισε νὰ διαλογίζεται :

— Τὶ νὰ κάμω ; Αἱ ἀποθήκαι μου δὲν χωροῦν πλέον. Πῶς θὰ συναξω ὅλα αὐτὰ τὰ εἰσοδήματά μου ;

Ἀφοῦ ἠγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, τέλος ἀπεφάσισεν :

— Ἴδου τὶ θὰ κάμω, εἶπε : θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλας μεγαλυτέρας. Ἐκεῖ θὰ συναξω ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου καὶ θὰ εἶπω τότε εἰς τὴν ψυχὴν μου :

— Ψυχὴ μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα σοῦ φθάνουν διὰ τὴν ζήτησιν πολλὰ ἔτη. Λοιπὸν ἀναπαύσου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

Ἄλλὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην, ὁ Θεός, διὰ τὴν τιμωρηθῆν ἢ πλεονεξία, ἀλλὰ καὶ ἡ μωρία τοῦ πλουσίου ἐκείνου, ὥρισεν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς διακοπῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς του. Ἦκουσε λοιπὸν τότε ὁ πλούσιος μίαν φωνὴν νὰ τοῦ λέγη :

— Ἄφρον, ἄφρον, αὐτὴν τὴν νύκτα εἶναι ὠρισμένον νὰ ἀποθάνῃς. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἠτοιμάσες εἰς ποῖον θὰ ἀνήκουν ;

Ταῦτα θὰ πάθουν, προσέθεσεν ὁ Ἰησοῦς, ὅλοι ὅσοι θησαυρίζουν ὑλικούς θησαυρούς διὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν καὶ δὲν σκέπτονται καθόλου διὰ τὸν θησαυρὸν τῆς ψυχῆς των.

46. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος Θεραπεία δαιμονιζομένης κόρης.

(Ματθ ιε', 21 - 28)

Ὁ Ἰησοῦς, βλέπων τὴν ἀντίδρασιν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ἠθέλησε νὰ ἀπομακρυνθῆ ὀλίγον ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐπέφρασεν εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος.

Ἐκεῖ θὰ ἠδύνατο νὰ διδάξῃ καλύτερον καὶ ἐν συσχείᾳ τοὺς μαθητάς Του.

Ἡ φήμη Του ὅμως εἶχε φθάσει ἤδη πολὺ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης καὶ πολλοὶ ἔσπευδον πρὸς Αὐτόν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων παρουσιάσθη πρὸς τὸν Ἰησοῦν μία γυνὴ Χαναναία, ὀμιλοῦσα τὴν Ἑλληνικὴν, ἢ ὁποῖα ἰκέτευε τὸν Ἰησοῦν λέγουσα :

— Ἐλέησόν με, Κύριε, γιὰ τοῦ Δαβίδ. Ἡ θυγάτηρ μου ἔχει κακὸν δαιμόνιον καὶ ὑποφέρει.

Ὁ Ἰησοῦς, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τῆς Χαναναίας ἐνώπιον ὄλων, δὲν ἀπεκρίθη καθόλου εἰς αὐτήν. Ἐκείνη τότε ἐξηκολούθησε νὰ τὸν παρακαλῆ καὶ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὰς ἰκεσίας της. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίνετο, ἐπῆγε πρὸς τοὺς μαθητάς Του καὶ τοὺς παρεκάλει νὰ μεσιτεύσουν παρὰ τῷ Διδασκάλῳ αὐτῶν.

Μερικοὶ μαθηταὶ ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπον :

— Κύριε, κάμε κάτι δι' αὐτήν, διότι ἔρχεται καὶ φωνάζει εἰς ἡμᾶς.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Δέν ἀπεστάλην, παρὰ διὰ νὰ σώσω τοὺς ἁμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτας.

Οἱ μαθηταὶ ὑπεχώρησαν, ἀλλὰ ἡ Χαναναία ἐπλησίασε πάλιν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἰκέτευεν Αὐτὸν λέγουσα :

— Κύριε, βοήθει μοι.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησε καὶ εἶπε :

— Δέν εἶναι ὀρθὸν νὰ ρίψη κανεὶς τὸν ἄρτον τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ κυνάρια ¹.

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησε μὲ ἐτοιμότητα ἡ Χαναναία, ἀλλὰ τὰ κυνάρια τρέφονται καὶ μόνον μὲ τὰ ψιχία, τὰ ὁποῖα πίπτουν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυριῶν των.

Μὲ τὴν ἀπάντησιν ταύτην καὶ μὲ τὴν ἐπιμονὴν τῆς ἡ Χαναναία ἀπέδειξε τὴν σταθερὰν αὐτῆς πίστιν.

— ὦ γύναι, μεγάλη εἶναι ἡ πίστις σου. Ἄς ἐκπληρωθῇ λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία σου.

Πράγματι τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἑθεραπεύθη τελείως ἡ θυγάτηρ αὐτῆς.

47. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον εἰς Δεκάπολιν καὶ τὸν τυφλὸν εἰς Βηθσαϊδά.

(Μάρκ. ιζ', 31 - 37 καὶ η', 22 - 26)

Ἀπὸ τὴν χώραν Τύρου καὶ Σιδῶνος ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πάλιν πρὸς ἀνατολὰς καὶ μετέβη εἰς τὴν πέραν τῆς λίμνης χώραν, τὴν ὀνομαζομένην Δεκάπολιν ἀπὸ τὰς δέκα ἐκεῖ ὑπαρχούσας πόλεις.

Ἐφεραν τότε εἰς Αὐτὸν ἕνα κωφάλαλον καὶ παρεκάλουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν φωνὴν του. Ὁ Ἰησοῦς ἔβαλε τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν Του εἰς τὰ ὠτά του καὶ ἤγγισε τὴν γλῶσσαν τοῦ κωφαλάλου. Ὑψωσεν ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμοὺς Του πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε καὶ εἶπεν :

— Ἐφφαθά (ὅπερ σημαίνει : Νὰ ἀνοιχθῆς).

Ἀμέσως ἠνοιχθησαν τὰ ὠτα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσά του, ἤρχισε δὲ νὰ ὁμιλῇ.

1. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπωνόμαζον τοὺς ἐθνικοὺς κύνας, οἱ δὲ ραββῖνοι ἔλεγον ὅτι ὁ συντρώγων μὲ ἐθνικὸν δὲν διαφέρει τοῦ συντρώγοτος μετὰ κυνός.

Ὁ Ἰησοῦς παρήγγειλε νὰ μὴ ἀνακοινώσουν τοῦτο εἰς κανένα. Ἄλλὰ τὰ θαύματα διεδίδοντο καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγε μὲ κατὰ-πληξιν :

— Κάμνει κωφούς νὰ ἀκούουν καὶ ἄλλους νὰ ὁμιλοῦν!

Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς καὶ εὗρέθη εἰς τὴν πόλιν Βηθσαϊδᾶ, ἔφεραν ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ ἕνα τυφλὸν καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ὄρασίν του.

Ὁ Ἰησοῦς ὠδήγησε τὸν τυφλὸν ἔξω ἀπὸ τὴν κωμόπολιν καί, ἀφοῦ ἔπτυσεν εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀπέδωσε πρῶτον εἰς αὐτὸν τὸ φῶς. Ἐπειτα ἐπέθεσε πάλιν τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τότε ὁ τυφλὸς ἔθεραπεύθη τελείως καὶ ἔβλεπε πλέον καθαρὰ ὅλα τὰ ἀντικείμενα.

48. Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου: « Σὺ εἶ ὁ Χριστός... »

(Ματθ. 1στ', 13 - 28 καὶ Μάρκ. η', 27 - 38)

Ἐκ τῆς Βηθσαϊδᾶ ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησε πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὴν χώραν τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Ἡ πόλις αὕτη Καισάρεια ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἑρμών.

Διερχόμενος τὰ μέρη ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ διδάσκων, ἠρώτησε τοὺς μαθητὰς Του :

— Τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ ; Τί πιστεύουν ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε βέβαια τὰς περὶ ἑαυτοῦ ιδέας τοῦ πλήθους. Ἐρωτᾷ ὅμως, ἵνα διδάξῃ τοὺς μαθητὰς Του καὶ δι' αὐτῶν διορθώσῃ τὰς ἐσφαλμέναις ιδέαις τοῦ λαοῦ.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησαν :

— Ἄλλοι Σὲ ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι ὡς τὸν προφῆτην Ἠλίαν, ἄλλοι ὡς τὸν προφῆτην Ἰερεμίαν καὶ ἄλλοι ὡς ἕνα ἐκ τῶν προφητῶν.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη τῶν μαθητῶν ἀπεικόνιζε πράγματι τὰς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ιδέαις τοῦ πλήθους. Εἶχον παύσει πλέον οἱ παρακολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν Του νὰ πιστεύουν, ὅτι ἦτο ὁ ἀναμενόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ἀπελευθερωτῆς ἐκ τοῦ ρωμαϊκοῦ ζυγοῦ Μεσσίας.

Ὁ Ἰησοῦς ἠρώτησεν ἐν συνεχείᾳ :

—Σεῖς δὲ οἱ μαθηταί μου, οἱ ὅποιοι πρὴρ κολοῦθησάτε τὴν διδασκαλίαν μου καὶ ἐγίνατε μάρτυρες τῶν ἔργων μου, σεῖς τί πιστεύετε ὅτι εἶμαι ;

Τότε ὁ Πέτρος, ἀπαντῶν ἐξ ὀνόματος τῶν Ἀποστόλων, εἶπε :

—Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν πλέον ὄριμοι καὶ ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβωσι τὸ ἀποστολικὸν ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπικυρῶνει τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ Πέτρου πανηγυρικῶς μετὰ τὴν ἀπάντησίν Του :

—Μακάριος εἶσαι σύ, Σίμων Βᾶρ (=υἱὲ) Ἰωνᾶ, διότι τὴν περὶ ἐμοῦ ἀποκάλυψιν σοῦ ἔκαμεν ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν Οὐρανοῖς.

Καί, ὡς διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὸν Πέτρον καὶ δι' αὐτοῦ ὅλους τοὺς Ἀποστόλους, προσέθεσε :

—Σὺ εἶσαι Πέτρος καὶ «ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς...».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, βέβαιος πλέον ὅτι οἱ μαθηταὶ Του εἶχον κατανοήσει τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τῆς διδασκαλίας Του, ὁμιλεῖ πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὅποιον θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

—Πρέπει, τοὺς εἶπε, νὰ μεταβῆ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου θὰ καταδιωχθῆ ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων, θὰ ὑποστῆ ὕβρεις καὶ προσβολάς, ἐν τέλει δὲ θὰ θανατωθῆ, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῆ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι οὗτοι ἐπροκάλεσαν μεγάλην ἀθυμίαν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ, εἶπεν ἀκόμη ὅτι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, πρὶν ἀποθάνωσι, θὰ ἴδωσι «τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ».

Μὲ τοῦτο ἤθελε νὰ προφητεύσῃ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας θείαν Μεταμόρφωσίν Του.

49. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος.

(Ματθ. ιζ', 1-9. Μάρκ. θ', 2-10. Λουκ. θ', 28-36) ~

Ἐξ ἡμέρας μετὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πέτρου, ὁ Ἰησοῦς ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι τινὲς τῶν μαθητῶν θὰ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου «ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ».

Παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀνῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ παρά τὴν Ναζαρέτ ὄρος Θαβώρ, ἵνα προσευχηθῆ.

Ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ ὄρος, καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἰησοῦς προσηύχετο, ἔγινεν ἡ θεία Μεταμόρφωσις Αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς μαθηταὶ εἶδον ἔξαφνα, ὅτι ἔλαμψε τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἰμάτια Αὐτοῦ ἔγιναν στιλπνὰ καὶ λευκὰ ὡς ἡ χιών. Κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμήν παρουσιάσθησαν καὶ ἐστάθησαν πλησίον Αὐτοῦ οἱ δύο ἐπιφανέστατοι ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀντιπρόσωποι τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν, ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, οἱ ὅποιοι ἤρχισαν νὰ συνομιλοῦν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Πέτρος τότε λέγει πρὸς τὸν Χριστόν :

— Καλὰ εἶναι νὰ μείνωμεν ἑδῶ. Ἄς κόμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ, μίαν διὰ τὸν Μωυσέα καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν.

Τοῦτα ἔλεγεν ὁ Πέτρος ἔχων ὑπ' ὄψιν του ὅσα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς περὶ διώξεως καὶ θανατώσεως Του ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ἔτσι ἠλιπίζεν ὁ Πέτρος ὅτι θὰ ἐσώζετο ὁ Ἰησοῦς.

Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη τοὺς λόγους του ὁ Πέτρος, ὅταν μία νεφέλη φωτεινὴ ἐσκέπασε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μετ' Αὐτοῦ δύο ἄνδρας.

Μία δὲ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης ἠκούσθη λέγουσα :

— Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠὲ ἠγάπησα· αὐτοῦ ἀκούετε.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἔπεσον μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν ἔντρομοι ἀπὸ ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. Μετ' ὀλίγον ἐπλησίασεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν Του, τοὺς ἤγγισε καὶ τοὺς εἶπε :

— Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἐσηκώθησαν, ἐκοίταξαν γύρω, ἀλλὰ δὲν εἶδον κανένα, παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν· ἡ φωτεινὴ νεφέλη εἶχε διαλυθῆ, οἱ δὲ οὐράνιοι ἐπισκέπται εἶχον ἔξαφανισθῆ.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν τριῶν μαθητῶν ἤρχισαν νὰ καταβαίνουν ἀπὸ τὸ ὄρος. Καθ' ὁδὸν εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ ἀνακοινώσουν εἰς κανένα ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν, πρὶν γίνῃ ἡ Ἀνάστασις Του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐφορτάζει τὸ γεγονός τῆς θείας Μεταμορφώσεως τὴν 6ην Αὐγούστου.

50. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον.

(Μάρκ. θ', 14·26. Ματθ. ιζ', 14·18.)

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὸ ὄρος, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι προσεπάθουν νὰ ὑπονομεύσωσι τὴν ἐπιρροὴν Του εἰς τὰ πλήθη. Ἐπωφελήθησαν δὲ τῆς εὐκαιρίας, τὴν ὁποίαν τοὺς ἔδωσε τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ὑπόλοιποι ἑννέα μαθηταὶ Του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσι τὸν σεληνιαζόμενον νέον, τὸν ὁποῖον ἔφερον εἰς αὐτοὺς ὁ πατὴρ του.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους, εὐρέθη ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως. Πολλοὶ ἔσπευδον πρὸς Αὐτόν, ὁ δὲ πατὴρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ νέου ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε, ἐλέησον τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει πολὺ. Ὅταν τὸν κυριεύσῃ ἡ ἀσθένεια, γίνεται ἀναίσθητος, σπασμοὶ τὸν ταράσσουν καὶ ἀφροὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα του. Τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πέσῃ εἰς τὸ ὕδωρ ἢ καὶ εἰς τὸ πῦρ. Τὸν ἔφερα εἰς τοὺς μαθητάς Σου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσουν.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὴν περιγραφὴν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ πατρὸς, ἠγανάκτησε δὲ ἕνεκα τῆς ἀπιστίας, ἡ ὁποία ἐπεκράτει εἰς τὴν ὁμήγυριν, καὶ ἐφώνασεν:

— Ὡ γενεὰ ἀπιστος, ἕως πότε θὰ εἶμαι ἐδῶ καὶ θὰ ὑπομένω τὴν ἀπιστίαν σας;

Διέταξε κατόπιν ὁ Ἰησοῦς νὰ φέρουν ἐνώπιόν Του τὸν νέον. Οὗτος, μόλις ἀντίκρυσεν Αὐτόν, κατελήφθη ἀπὸ παροξυσμόν, ἔπεσε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκυλίετο ἀφρίζων.

Ὁ πατὴρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ εἶπε τότε πρὸς τὸν Ἰησοῦν:

— Κύριε, λυπήσου καὶ βοήθησέ μας, ἂν δύνασαι.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν:

— Δύνασαι νὰ πιστεύσῃς; Ὅλα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα.

— Ναί, Κύριε, ἔκραξε πάλιν ὁ δυστυχὴς πατὴρ μετὰ δακρύων, πιστεύω· βοήθησέ με, Κύριε, καὶ Σὺ, ἂν ἡ δική μου πίστις δὲν εἶναι ἀρκετή.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐστράφη πρὸς τὸν κατὰ γῆς κείμενον πάσχοντα καὶ ἐφώνασε:

— Πνεῦμα ἄλαλον καὶ κωφόν. Ἐγὼ σὲ διατάσσω νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ αὐτόν!

Ἀμέσως ὁ ἀσθενὴς ὑπέστη ἓνα τελευταῖον κλονισμόν καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς νεκρός. Ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν αὐτόν ἐκ τῆς χειρός, τὸν ἀνήγειρε καὶ τὸν παρέδωκεν ἡσυχον καὶ ὑγιᾶ εἰς τὸν πατέρα του.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν κόσμον, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς σταθερότητος τῆς πίστεως ἡμῶν.

51. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει περὶ πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ συγχωρήσεως.

(Ματθ. ιζ', 19-21 καὶ ιη', 23-35. Μάρκ. θ', 28-37)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ νέου οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν διατί αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς αὐτούς, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀδυναμίας των προήρχετο ἀπὸ τὴν μὴ σταθερὰν ἀκόμη πίστιν των. Τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀποκτήσῃ πίστιν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἶναι ἡ π ρ ο σ ε υ χ ῆ καὶ ἡ ν η σ τ ε ί α. Διὰ τῆς προσευχῆς ἐπικοινωνεῖ τις μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντλεῖ θεῖαν δύναμιν· διὰ δὲ τῆς νηστείας ἀπαλλάσσει τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ὕλης καὶ ὑψοῦται εἰς πνευματικὸν βίον.

Ἄν ἔχετε πίστιν θερμὴν ὡς κόκκον σινάπεως ¹, τοὺς εἶπε, δύνασθε καὶ ὄρος ἀκόμη νὰ μετακινήσετε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ Του ἀνεχώρησαν κατευθυνόμενοι πρὸς τὴν Καπερναοῦμ.

Καθ' ὁδὸν οἱ μαθηταὶ συνωμίλουν μεταξύ των περὶ τοῦ ποῖος ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν ἄλλων (τίς ἔστι μείζων). Ἐλάβον ἴσως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν προτίμησιν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς τρεῖς, τὸν Πέτρον δηλ., τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, τοὺς ὁποίους εἶχε παραλάβει μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ ὄρος.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν διέκοψε τοὺς συζητοῦντας. Ὅταν ὁμως ἔφθασαν εἰς τὴν Καπερναοῦμ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς μαθητάς Του καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ περὶ τ α π ε ι ν ο φ ρ ο σ ὑ ν η ς .

¹ Ὁ κόκκος σινάπεως μολοντί μικρὸς εἶναι πολὺ θερμὸς.

— ‘Η ὁδός, τοὺς εἶπεν, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ πρὸς τὰς τιμὰς εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη· ὁ θέλων νὰ εἶναι πρῶτος πρέπει νὰ εἶναι ἔσχατος καὶ ὑπηρέτης ὄλων. Οἱ ἄξιοι μαθηταὶ Μου πρέπει νὰ γίνωσι ταπεινοὶ καὶ ἄκακοι, ὅπως τὰ μικρὰ καὶ ἀθῶνα παιδιά.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς Του, ὅτι πρέπει τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν νὰ καλλιεργῶσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἄν κανεὶς μᾶς ἀδικήσῃ, πρέπει νὰ τὸν συγχωρῶμεν.

Διὰ νὰ τονίσῃ δὲ ζωηρότερον ὁ Ἰησοῦς τὸ καθήκόν μας νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς, εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ πονηροῦ δούλου.

Εἷς βασιλεὺς εἶχε πολλοὺς δούλους, διαχειριζομένους τὴν περιουσίαν του, καὶ ἠθέλησε κάποτε νὰ ζητήσῃ λογαριασμὸν ἀπὸ αὐτούς. Ἐνας ἐκ τῶν δούλων παρουσιάσθη ὅτι ἐχρεώσται εἰς τὸν βασιλέα ἐν ὑπέρογκον χρηματικὸν ποσόν, δέκα χιλιάδας τάλαντα. Ὁ βασιλεὺς ἠδύνατο νὰ φυλακίσῃ τὸν δοῦλον ἢ νὰ τὸν πωλήσῃ, διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Ὁ δοῦλος προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τοῦ δώσῃ μίαν προθεσίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συγκεντρώσῃ ὅσα ὄφειλε, ὁ δὲ ἀγαθὸς βασιλεὺς συνεκινήθη καὶ τοῦ ἐχάρισε τὴν ὀφειλήν.

Ὁ εὐεργετηθεὶς δοῦλος εὔρε μετ’ ὀλίγον ἕνα συνάδελφόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ὄφειλε τὸ εὐτελὲς ποσὸν τῶν ἑκατῶν δηναρίων. Τὸν ἔπιασεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν λαϊμὸν καὶ τοῦ ἐζήτηι τὰ ἑκατὸν δηνάρια. Ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τοῦ ἔλεγε :

— Λυπήσου με, ἔχε ὑπομονὴν καὶ θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Ἀλλὰ ὁ κακὸς δοῦλος δὲν συνεκινήθη καὶ ἔβαλε τὸν σύνδουλόν του εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Ὅσοι παρέστησαν εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην ἠγανάκτησαν καὶ ἀνέφερον τὸ γεγονός εἰς τὸν βασιλέα.

Ὁ βασιλεὺς τότε ἐκάλεσε τὸν πονηρὸν δοῦλον καὶ τοῦ εἶπε :

— Δοῦλε πονηρέ, ἐγὼ σοῦ ἐχάρισα τὸ χρέος σου. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῆς τὸν συνάδελφόν σου, ὅπως σὲ ἐλυπήθην ἐγώ ;

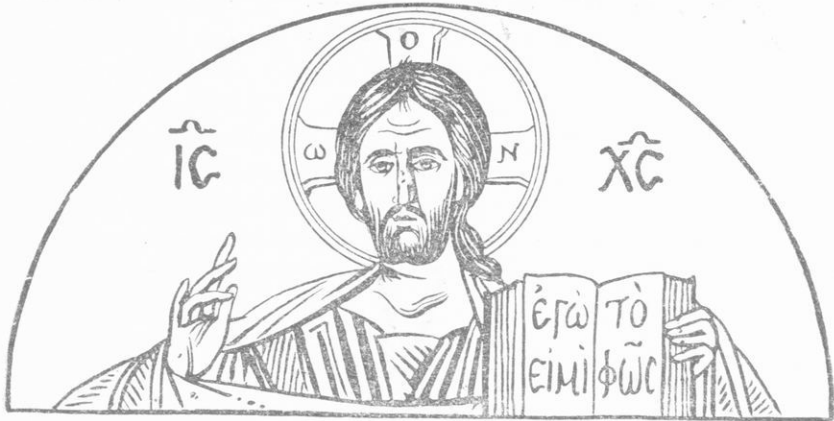
Καὶ ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ τιμωρηθῇ καὶ νὰ φυλακισθῇ, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ « πᾶν τὸ ὀφειλόμενον ».

Ἄφοῦ ἔτελείωσε τὴν παραβολὴν, ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

– Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ Πατήρ Μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάμῃ εἰς
σᾶς, ἂν δὲν συγχωρῆτε μὲ τὴν καρδίαν σας τὰ παραπτώματα τῶν
ἄλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΕΝ ΦΑΝΕΡΩ ΔΙΩΓΜΩ
ΥΠΟ ΤΩΝ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

52. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς
Σκηνοπηγίας. Οἱ Φαρισαῖοι διατάσσουν τὴν σύλληψίν Του.
(Ἰω. ζ', 10 - 52)

ΧΟΥΝ ἤδη παρέλθει δύο καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ ὡς Διδασκάλου. Εἶναι φθινόπωρον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστῆ καὶ Αὐτὸς εἰς τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας.

Τὴν ἑορτὴν ταύτην ἔκαμον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν σκηναῖς διαμονῆς των εἰς τὴν ἔρημον μετὰ τὴν ἐξοδὸν των ἐκ τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἑορτὴ διήρκει ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὴν μεγαλοπρεπεῖς τελεταὶ καὶ πολυτελεῖς θυσίαι. Ἰδιαιτέρως ἐπίσημος ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς ἡμέρα Σαββάτου. Πλήθη Ἰουδαίων συνεκεντρῶνοντο καὶ διέμενον ἔξω τῆς πόλεως εἰς σκηνάς.

Ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς. Ἐκ τῶν πρώτων ἡμερῶν οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκνητῶν καὶ ἔλεγον :

— Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος ;

Ὁ Ἰησοῦς τὸ ἔμαθεν, ἀλλὰ δὲν ἐδίστασε νὰ ἀρχίσῃ τὸ κήρυγμά Του ἀμέσως εἰς μίαν ἐκ τῶν στοῶν τοῦ Ναοῦ. Πλήθος λαοῦ ἤκουον μὲ θαυμασμόν τὴν διδασκαλίαν καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον· « Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης », ἄλλοι δέ· « Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός ».

Μεταξὺ τοῦ πλήθους ἦσαν καὶ ἄνθρωποι τῶν Φαρισαίων καὶ Ἀρχιερέων, οἱ ὁποῖοι προσεπάθουν νὰ διασπείρουν τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν δυσπιστίαν. Ἐλεγον· « Πῶς λοιπὸν οὗτος διδάσκει γράμματα μὴ μεμαθηκώς; ». Ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὠμολογοῦν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε διδαχθῆ οὐδαμῶς γράμματα ἢ ἀνθρωπίνην σοφίαν.

Ἐπὶ τέλος οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν ἀνθρώπους, διὰ νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν. Οἱ ἀποσταλέντες ὅμως, ὅταν ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν διδάσκοντα, ὄχι μόνον δὲν ἐξετέλεσαν τὴν ἐντολὴν ποῦ ἔλαβον, ἀλλ' ἐπιστρέψαντες εἶπον εἰς τοὺς Φαρισαίους μὲ ἀπορίαν καὶ θαυμασμόν.

— Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

Παρουσιάσθη τότε ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ θαυμαστής καὶ ἐν κρυπτῷ μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ Νικόδημος, ὁ ὁποῖος ἦτο μέλος τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου. Οὗτος ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ Νόμος ἀπαγορεύει νὰ καταδικασθῆ ἓνας ἄνθρωπος ἄνευ ἀπολογίας.

Οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τότε εἰς αὐτὸν μὲ κακίαν :

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ Γαλιλαίας ;

Ἄλλ' ἡ διαφωνία τοῦ Νικοδήμου συνετέλεσεν ὥστε νὰ διαλυθῆ τὸ Συνέδριον, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπίσημον περὶ συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐξηκολούθησε νὰ διδάσκῃ καί, ἀποκαλύπτων ὁλοὺν περισσότερον τὴν θείαν ἀποστολὴν Του, ἔλεγε πρὸς τὸν λαόν :

— Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ περιπατῆ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θὰ ἔχη πάντοτε τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

53. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.

(Ἰωάν. θ', 1 - 41)

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἑορτὴν, ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου πλησίον τοῦ Ναοῦ. Εἰς μίαν γωνίαν εἶδον ἓνα ἐκ γενετῆς τυφλόν, ὁ ὁποῖος ἐζήτει ἐλεημοσύνην.

Εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν εἶπε :

— Διδάσκαλε, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, καὶ ἐγεννήθη τυφλός;

Ὁ Ἰησοῦς διορθῶν τὴν ἐσφαλμένην ιδέαν τῶν Ἑβραίων, ὅτι κάθε νόσος ἢ ἐλάττωμα ὀφείλεται πάντοτε εἰς ἁμαρτίαν, ἀπήντησεν :

— Οὔτε αὐτὸς ἡμάρτησεν οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ ἐγεννήθη τυφλός,

διὰ τὴν νὰ φανερωθῇ ἐν αὐτῷ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀμέσως, ἀφοῦ ἔπτυσε κάτω, ἔκαμε πηλόν, ἤλειψε δι' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Πήγαινε τώρα εις τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ¹ νὰ νιφθῆς.

“Ὁ τυφλὸς ὑπήκουσεν. “Ὅταν ἐνίφθη, ἀντελήφθη μὲ ἀγαλλίασιν ὅτι ἔβλεπε καὶ ἐπανήλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εὐχαριστῶν καὶ δοξολογῶν τὸν Κύριον.

“Ὅσοι τὸν ἐγνώριζον παρεξενεύοντο καὶ ἔλεγον :

— Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ τυφλὸς ποῦ ἐζήτηι ἐλεημοσύνην ; πῶς τώρα βλέπει ;

Καὶ ὅλοι τὸν ἠρώτων πῶς ἔγινεν αὐτὸ τὸ θαῦμα, αὐτὸς δὲ διηγεῖτο προθύμως τὸν τρόπον τῆς θεραπείας του. Ἄλλὰ μερικοί, δυσπιστοῦντες εἰς τὴν διήγησίν του, ἔφεραν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπον τὰ λεγόμενα. Οἱ Φαρισαῖοι ἐζήτησαν νὰ μάθουν ἀπὸ τὸν ἴδιον τί συνέβη. Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπεν :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ μέχρι τῆς σήμερον τυφλός. “Ενας ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλόν, μοῦ ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μὲ διέταξε νὰ νιφθῶ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Ἐπῆγα, ἐνίφθην καὶ τώρα βλέπω.

Οἱ Φαρισαῖοι, τότε, μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσι τίποτε ἄλλο, ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὅτι εἶργάσθη ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου. Καὶ ἔλεγον :

— “Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός, διότι δὲν τηρεῖ τὸν νόμον τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

“Ἄλλοι ὁμως ἔλεγον :

— “Ἄν εἶναι ἁμαρτωλός, πῶς κάμνει θαύματα ;

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν τὸν ἄλλοτε τυφλόν :

— Σὺ τί λέγεις διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν ;

Ἐκεῖνος ἀπήντησε :

— Λέγω ὅτι εἶναι προφήτης.

Ἐκάλεσαν τότε τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλοτε τυφλοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ τοὺς ἐρωτοῦν :

— Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σας, διὰ τὸν ὅποιον λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός ; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει ;

Οἱ γονεῖς τοῦ θεραπευθέντος ἀπεκρίθησαν :

1. Τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς καὶ δεξαμενῆς (κολυμβήθρας) Σιλωάμ ἤρχετο ἀπὸ τὴν πηγὴν Βηθεσδὰ (σελ. 85).

— Γνωρίζομεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ υἱὸς μας καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός· πῶς τῶρα βλέπει δὲν γνωρίζομεν. Ἄν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερο, ἐρωτήσατε τὸν ἴδιον· ἔχει ἄρκετὰ μεγάλην ἡλικίαν, ὥστε δύναται ὁ ἴδιος νὰ σᾶς εἶπη πῶς ἐθεραπεύθη καὶ ποῖος τὸν ἐθεράπευσε.

Εἶπον δὲ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ταῦτα, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Φαρισαίους. Εἶχε γνωσθῆ τότε, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸ Συνέδριον εἶχον ἀποφασίσει νὰ κηρύξουν « ἄ π ο σ υ ν ἄ γ ω γ ο ν » (ἀφωρισμένον) πάντα, ὅστις θὰ ἀνεγνώριζε τὸν Ἰησοῦν ὡς Χριστὸν καὶ Μεσσίαν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐφώναξαν πάλιν τὸν ἄλλοτε τυφλὸν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν :

— Νὰ δοξάζῃς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος σὲ ἐθεράπευσε, καὶ ὄχι τὸν Ἰησοῦν, διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός, ἀφοῦ δὲν τηρεῖ τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου.

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— Ἄν εἶναι ἁμαρτωλὸς ἢ ὄχι, δὲν γνωρίζω. Τὸ μόνον πού γνωρίζω εἶναι ὅτι, ἐνῶ προηγουμένως δὲν ἔβλεπα, τῶρα βλέπω. Ἄλλὰ διατί τόσον πολὺ μὲ ἐρωτᾶτε, πῶς ἐθεραπεύθη; Μήπως θέλετε νὰ γίνετε καὶ σεῖς μαθηταὶ Του ;

Οἱ Φαρισαῖοι ἐθύμωσαν καὶ εἶπον :

— Ἡμεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσέως. Ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωυσέα ὠμίλησεν, ἐνῶ διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ τίποτε δὲν εἶναι γνωστόν.

Τότε ὁ ἄλλοτε τυφλὸς λέγει :

— Ἐγὼ γνωρίζω, ὅτι ὁ Θεὸς μόνον τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δικαίους ἀκούει.

Οἱ Φαρισαῖοι ὠργίσθησαν ἐναντίον του καὶ τὸν ἐξεδίωξαν ἀπὸ τὸν Ναὸν λέγοντες :

— Σὺ, ἕνας ἐκ γενετῆς ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος, θὰ μᾶς διδάξῃς ;

Βραδύτερον ὁ Ἰησοῦς συνήντησε τὸν θεραπευθέντα ὑπ' Αὐτοῦ τυφλὸν καί, θέλων νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ τὴν ἐκδίωξίν του ἐκ τοῦ Ναοῦ, εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ;

Ὁ τυφλὸς ἀπήντησε ;

— Ποῖος εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν ;

— Καί εἶδες Αὐτόν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅταν ἔλαβες τὸ φῶς σου, καὶ ὁ ὄμιλῶν μετὰ σοῦ τὴν στιγμήν ταύτην ἐκεῖνός ἐστιν.

Ὁ πρῶφην τυφλὸς προσεκύνησεν ἀμέσως τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— Πιστεύω, Κύριε.

*54. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰησοῦ εἰς Γαλιλαίαν καὶ μετάβασις
Αὐτοῦ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου.*

Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρου συκῆς.

(Λουκ. ιγ', 2-5 καὶ 6-9 κ. ἄ.)

Μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας, ὁ Ἰησοῦς ἐπιστρέφει εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ διαμένει ὀλίγον χρόνον εἰς τὴν Καπερναοὺμ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του.

Ἔμαθεν ὅμως ὅτι οἱ Φαρισαῖοι κατηγόρουσιν καὶ ἠπείλουσιν Αὐτόν, διέδωσαν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἡγεμὼν Ἡρώδης Ἀντίπας τὸν ζητεῖ, διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ὁ Ἰησοῦς ἀποφασίζει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Γαλιλαίας καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς λίμνης χώραν, ἧτις ὠνομάζετο Περαιία.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ, ἔστειλεν ἑβδομήκοντα ἐκ τῶν πολυαριθμῶν μαθητῶν Του, ἵνα « ἐτοιμάσωσιν Αὐτῷ τὴν ὁδόν ». Αὐτοὶ ἠθέλησαν νὰ τοῦ ἐτοιμάσωσιν κατάλυμα εἰς τινὰ κώμην Σαμαρειτῶν. Ἄλλ' οἱ κάτοικοι τῆς κώμης ἐκεῖνης ἀπὸ φυλετικὸν μῖσος δὲν τὸν ἐδέχθησαν, ἐπειδὴ ἐσκέφθησαν ὅτι μεταβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν εἰς ἄλλην κώμην (Λουκ. θ', 51-56).

Καθ' ὁδὸν ἐγενήθη εἰς πολλοὺς συνοδοιπόρους τοῦ Κυρίου ἡ ἀπορία, διατὶ ἄλλοι μὲν ἀμαρτωλοὶ τιμωροῦνται ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ἄλλοι δὲ ὄχι.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε τὴν παραβολὴν τῆς ἀκάρου συκῆς. Εἰς ταύτην πᾶς ἀμαρτωλὸς μὴ μετανοῶν, ὡς καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος, παραβάλλεται πρὸς συκῆν, τὴν ὁποίαν ὁ οὐράνιος Πατὴρ ἐφύτευσεν ἐν τῷ ἀμπελῶνί Του, δηλ. ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ Πατὴρ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν συκῆν καρπούς, δηλ. ἀπὸ τὸν περιούσιον λαὸν καθαρὰν θρησκείαν καὶ ἀγαθὰ ἔργα, πλὴν ὅμως ἡ συκὴ ἔμενεν ἄκαρπος.

Εἶπε τότε ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, τὸν ἀπεσταλμένον δηλ. Υἱὸν τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦν :

— Ἰδοῦ, τρία ἔτη ἔρχομαι καὶ ζητῶ καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ δὲν εὐρίσκω. (Δηλαδή ἐπὶ τρία ἔτη Σὺ ὁ Υἱὸς μου τοὺς διδάσκεις καὶ δὲν πιστεύουν). Κόψε την λοιπόν, διότι κρατεῖ ἄχρηστον τὸ μέρος τῆς γῆς, ὅπου ἐφύτρωσε καὶ τρέφεται.

Ὁ ἀμπελουργὸς ἐν τῇ μακροθυμίᾳ Του παρακαλεῖ :

— Κύριε, ἄφησέ την καὶ τὸ ἔτος τοῦτο, νὰ σκάψω γύρω ἀπὸ τὴν ρίζαν της, νὰ βάλω λίπασμα καί, ἂν δὲν καρποφορήσῃ, κόψε την.

55. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

(Λουκ. ιζ', 11 - 19)

Ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἐξήρχετο ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Περαιάν, ἐν οἰκτρὸν θέαμα παρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν Του.

Δέκα λεπροί, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀπομονωθῆ ἕξ αἰτίας τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας των, ἴσταντο μακρὰν τῆς ὁδοῦ καὶ ἀνέμενον τὴν διέλευσιν τοῦ Ἰησοῦ. Ὄταν εἶδον ἀπὸ μακρὰν τὴν ὄλην συνοδείαν, ἤρχισαν νὰ κραυγάζουν, διὰ νὰ ἀκουσθοῦν :

— Κύριε Ἰησοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῶν ἀσθενῶν, συνεκινήθη καὶ τοὺς εἶπε νὰ ὑπάγωσι εἰς τὰ χωρία των, διότι ἤδη ἔχουν θεραπευθῆ.

Πράγματι, οἱ δέκα λεπροὶ ἠσθάνθησαν ἀμέσως ὅτι τὸ αἷμα καὶ τὸ σῶμά των ἐκαθαρίσθη καὶ ὅτι εἶχον ἀνακτήσει τὰς δυνάμεις των. Μετέβησαν εἰς τὰ χωρία των καὶ παρουσιάσθησαν εἰς τοὺς ἱερεῖς, ὅπως ἔλεγεν ὁ Νόμος. Οἱ ἱερεῖς ἐξηκρίβωσαν, ὅτι οἱ λεπροὶ ἐθεραπεύθησαν καὶ τοὺς ἔδωσαν τὴν ἄδειαν νὰ κατοικήσουν εἰς τὰς οἰκίας των καὶ νὰ συναστρέφονται ἐλευθέρως μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν δέκα ὁμως θεραπευθέντων εἰς μόνον ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του, εὐλογῶν τὸ ὄνομά Του. Ἦτο δὲ οὗτος Σαμαρείτης, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐννέα ἦσαν Ἰουδαῖοι. Ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἐθεραπεύθητε δέκα ; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἐννέα ;

Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς Του παρετήρησε :

— Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν, νὰ δοξάσουν τὸν Θεὸν καὶ οἱ ἄλλοι, ὅπως ἔκαμεν ὁ ἀλλόφυλος οὗτος Σαμαρείτης ;

Πρὸς τὸν θεραπευθέντα δὲ Σαμαρείτην εἶπε :

— Σήκω καὶ πήγαινε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Τοῦ εἶχε πλέον χαρίσει μαζί με τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του.

56. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Περσίαν.

Θαύματα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντίδρασις τῶν Φαρισαίων.

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

(Λουκ. ιγ', 10-17. ιδ', 1-5 καὶ ιστ', 19-31)

Ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν, συνεχίζων τὸ ἔργον Του. Ἄν καὶ ἦτο μακρὰν τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἐν τούτοις ἠνώχλουν Αὐτὸν πάντοτε οἱ μισοῦντες Αὐτὸν καὶ τὸ ἔργον Του Φαρισαῖοι.

Ἐδίδασκε μίαν ἡμέραν Σάββατον εἰς τὴν Συναγωγὴν. Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν ἦτο καὶ μία γυνή, ἡ ὁποία ἐπὶ δέκα ὀκτῶ ἔτη ἦτο ραχιτικὴ· ἔκυπτε πολὺ πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ κάτω καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνυψώσῃ τὸ σῶμά της.

Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ ἀπέειρω εὐσπλαχνία Του ἔλυπηθη αὐτήν, τὴν ἤγγισε μετὰ τὴν χεῖρά Του καὶ εἶπε :

— Σήκωσε τὸ σῶμά σου, εἶσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.

Ἀμέσως ἡ ραχιτικὴ γυνὴ ὕψωσε τὸ σῶμά της, τὸ ὁποῖον ἐστάθη εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν γεμάτη εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν θεραπείαν της.

Οἱ Φαρισαῖοι ὁμως ἤρχισαν ὑποκριτικῶς καὶ ὑπόουλως νὰ γογγύζων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, λέγοντες ὅτι ἐργάζεται ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Οἱ Φαρισαῖοι ἀπεδεικνύοντο σκληροὶ καὶ ἀσπλαχνοὶ πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς πτωχοὺς. Ὁ Ἰησοῦς προσπαθεῖ καὶ τοὺς ἐχθροὺς του ἀκόμη νὰ διδάξῃ, ὅτι ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλούτου καὶ ἡ ἐλεημοσύνη πρὸς τοὺς πτωχοὺς εἶναι θεῖα ἐντολή.

Τότε εἶπε καὶ τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου.

Εἰς μίαν πόλιν ἔζη εἰς πλούσιος βίον πολυτελεῖ καὶ τρυφλόν. Ἐτρωγεν, ἔπινε καὶ διεσκέδαζε.

Εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔζη καὶ εἰς πτωχός, ὀνομαζόμενος Λάζαρος. Ὁ Λάζαρος ἤρχετο εἰς τὴν θύραν τῆς μεγάλης οἰκίας τοῦ πλουσίου

καὶ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψιχία ποὺ ἐπιπτον ἐκ τῆς τραπέζης του· οἱ κύνες τὸν ἐτριγύριζον καὶ ἐγλειφον τὰς πληγὰς του.

Ἐν τούτοις ὁ Λάζαρος ὑπέμενε μὲ καρτερίαν τὴν ἀθλίαν ζωὴν του, ἐνῶ ὁ πλούσιος δὲν κατεδέχετο νὰ ρίψῃ οὔτε καὶ ἐν βλέμμα συμπαθείας εἰς αὐτόν.

Ἦλθεν ἡ ὥρα καὶ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο. Τὸν πτωχὸν ἔφερον οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν, «εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ»· ὁ πλούσιος ὅμως, λόγῳ τῆς ἀσπλαχνίας του, ἐρρίφθη εἰς τὸν Ἅδην.

Ἐνῶ ἐβασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τότε ἐφώνασε:

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ στείλε τὸν Λάζαρον, νὰ βρέξῃ τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ ὕδωρ καὶ νὰ δροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι εἰς αὐτὰς τὰς φλόγας.

Ὁ Ἀβραάμ ἀπήντησε:

— Τέκνον, ἐνθυμήσου ὅτι σὺ εἶχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὁ δὲ Λάζαρος ὅλα τὰ κακὰ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν. Τώρα λοιπὸν σὺ μὲν ὑποφέρεις, αὐτὸς δὲ ἀπολαμβάνει. Ἄλλως τε μέγα χάσμα μᾶς χωρίζει καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ καμμία ἐπικοινωνία μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν.

Ὁ πλούσιος εἶπε πάλιν:

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἄς εἰδοποιηθοῦν τοῦλάχιστον οἱ πέντε ἀδελφοί μου νὰ ἀλλάξουν ζωὴν.

Καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀπαντᾷ:

— Ἐχουν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ τοὺς λόγους τῶν προφητῶν. Νὰ ὑπακούουν εἰς αὐτούς.

Ὁ πλούσιος ἐπιμένει:

— Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ· μόνον ἂν μεταβῇ κάποιος ἐκ τῶν νεκρῶν, θὰ πιστεύσουν καὶ θὰ μετανοήσουν.

Ἀλλὰ ὁ Ἀβραάμ τελειώνει τὸν διάλογον ὡς ἑξῆς:

— Ἄν δὲν ἀκούσουν τὸν Μωυσέα καὶ τοὺς προφῆτας, οὔτε καὶ ἐκεῖνον ποὺ θὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν θὰ ἀκούσουν.

Ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην, ὅτι εἰς τὸν Ἅδην δὲν ὑπάρχει μετάνοια.

57. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

(Λουκ. ι', 25·37)

Μίαν ἡμέραν ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν εἰς νομικὸς καὶ τὸν ἠρώτησε :

— Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν ;

Ἐπεὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Τί γράφει περὶ τούτου ὁ νόμος τοῦ Μωυσέως, τὸν ὁποῖον σὺ τόσον καλὰ γνωρίζεις ;

Ἐπεὶ ὁ νομικὸς ἀπεκρίθη :

— Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν μας καὶ τὸν πλησίον μας ὡς τὸν ἑαυτὸν μας.

Ἐπεὶ ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπεν :

— Ὅρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο νὰ κάμνης καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Ἄλλὰ ὁ νομικὸς, ὁ ὁποῖος δὲν ἠθέλε νὰ φωτισθῇ, ἀλλὰ νὰ περιπλέξῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν, ἐπέμενε καὶ ἠρώτησε πάλιν :

— Καὶ τίς ἐστὶν ὁ πλησίον ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν :

Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινε ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχώ. Εἰς τὸν δρόμον τὸν συνέλαβον λησταί, τοῦ ἀφήρεσαν ὅ,τι εἶχε, τὸν κατεπλήγωσαν καὶ τὸν ἄφησαν μισοπεθαμένον.

Μετ' ὀλίγον ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς ἱερεὺς. Ἄν καὶ εἶδε τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν, δὲν ἐνδιεφέρθη καθόλου, ἀλλὰ ἐπροχώρησεν εἰς τὸν δρόμον του.

Ἐπειτα ἐπέρασεν ἓνας Λευίτης καὶ ἔκαμε τὸ ἴδιον μὲ τὸν ἱερέα.

Κατόπιν ἐφάνη εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν εἰς Σαμαρείτης. Αὐτός, μόλις εἶδε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν, κατέβη ἀμέσως ἀπὸ τὸ ζῶν του καὶ ἤρχισε νὰ τὸν περιποιῆται. Ἐδεσε τὰ τραύματά του, τὸν ἀνέβασεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῶν του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ, τοῦ ἔδωσε δύο δηνάρια καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιποιηθῇ τὸν πληγωμένον.

— Ἄν δαπανήσῃς περισσότερα διὰ τὴν περιποίησιν, τοῦ εἶπεν, ὅταν ἐπιστρέψω, θὰ σοῦ τὰ πληρώσω.

Ἐπειτα ὁ Σαμαρείτης ἀνεχώρησεν.

Ἐπειδὴ ἔτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὴν παραβολὴν, εἶπε πρὸς τὸν νομικόν :

— Ποῖος ἀπὸ τούτων τρεῖς σοῦ φαίνεται ὅτι ἐδείχθη π λ η σ ί ο ν εἰς τὸν πληγωμένον ;

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— Ἐκεῖνος βέβαια, ὁ ὁποῖος τὸν περιέθαλψε.

— Λοιπὸν καὶ σύ, ὅπως ὁ Σαμαρείτης, νὰ θεωρῆς « πλησίον » κάθε ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν βοηθῆς, ἂν ἔχη τὴν ἀνάγκην σου.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδασκεν ὅτι « πλησίον » εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην ἡμῶν, ἄνευ διακρίσεως φυλετικῆς ἢ κοινωνικῆς, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τυχὸν ἀδικήσας ἡμᾶς. Ἡ ἔννοια αὕτη περὶ τοῦ « πλησίον » ὄχι μόνον εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀρχαῖον κόσμον ἦτο ἄγνωστος ἕως τότε.

58. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄσωτου υἱοῦ.

(Λουκ. ιε', 11 - 32)

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐν Περαιᾷ ἐπέστρεψαν οἱ ἀποσταλέντες διὰ τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἑβδομήκοντα μαθηταί. Ἀνήγγειλαν εἰς Αὐτὸν ὅτι τὸ κήρυγμα ἔγινε δεκτὸν μετ' ἀγαλλιάσεως ὑπὸ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων κυρίως.

Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἐλέγχει τώρα δριμύτατα τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ ἐκαυχῶντο διὰ σοφίαν, δὲν ἐδέχοντο τὰς ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του, ἀπὸ ἐγωῖσμόν.

Ἐπειδὴ δὲ μία ἐκ τῶν συνήθων κατηγοριῶν των ἐναντίον Του ἦτο ὅτι συνανεστρέφετο τελῶνας καὶ ἁμαρτωλοὺς, ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκεν ἐπανειλημμένως διὰ παραβολῶν περὶ τοῦ θέματος τούτου.

Ἡ ὠραιότερα ἐκ τῶν παραβολῶν τούτων εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ ἄσωτου.

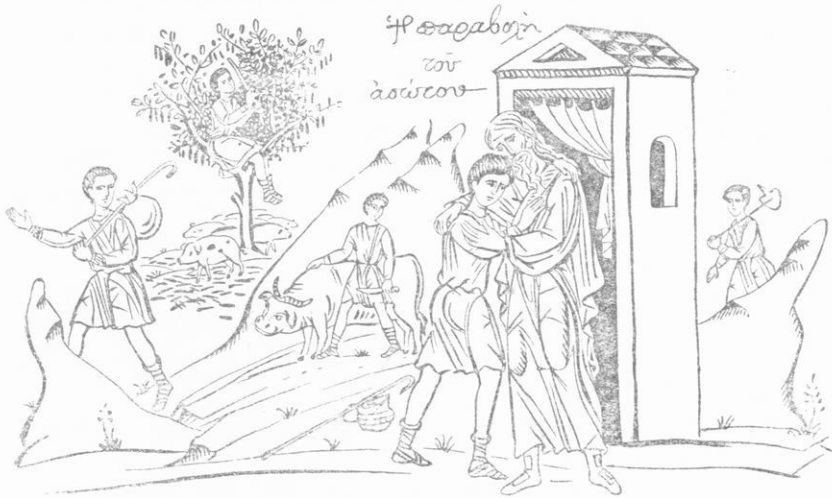
Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐζήτησε μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν πατέρα του τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν περιουσίαν των. Ὁ πατήρ ἐδέχθη καὶ ἐμοίρασε τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δύο υἱούς του.

Ὁ νεώτερος ἐπώλησε τὸ μερίδιόν του καὶ λαβὼν τὰ χρήματα ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλην μακρινὴν χώραν. Ἐκεῖ κατεσπατάλησε τὰ χρήματά του εἰς πολυτελῆ καὶ ἄσωτον βίον, κατήντησε δὲ χοιροβόσκός.

Τόσον ἀθλία ἦτο ἡ ζωὴ του, ὥστε πολλάκις ἠναγκάζετο νὰ τρώγῃ ξυλοκέρατα, ὅπως οἱ χοῖροι.

Μίαν ἡμέραν, συλλογιζόμενος τὴν ἀθλιότητά του, συνῆλθε καὶ εἶπε μέσα του :

— Οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ πατρός μου χορταίνουν τὸν ἄρτον καὶ τοὺς περισσεύει, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείναν. Θὰ φύγω καὶ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν πατέρα μου. Θὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἶπω : « Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ

δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι υἱὸς σου· πᾶρέ με πάλιν ὡς ὑπηρετήν σου ».

Πράγματι, ἔφυγε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἔρχεται, ἔσπευσε νὰ τὸν δεχθῆ με μεγάλην χαράν. Τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν κατεφίλει.

Ἐνῶ δὲ ὁ ἄσωτος, ἀλλὰ μετανοημένος υἱός, ἔλεγε : « Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱὸς σου », ὁ πατὴρ ἐφώνασεν εἰς τοὺς δούλους του :

— Φέρετε τὴν καλύτεραν στολὴν, διὰ νὰ ἐνδυθῆ, καινουργῆ ὑποδήματα, νὰ φορέσῃ, καὶ βάλετε εἰς τὴν χεῖρά του δακτυλίδιον. Σφάζετε δὲ τὸν μόσχον « τὸν σιτευτόν », διὰ νὰ φάγωμεν ὄλοι καὶ νὰ

εὐφρανθῶμεν. Διότι ὁ υἱός μου οὗτος «νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη».

Ἔλα ἔγιναν ὅπως διέταξεν ὁ πατήρ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοὺς ἀγρούς, ὅπου εἰργάζετο ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ πρεσβύτερος υἱός. Ἄπὸ μακρὰν ἤκουσε τὸν εὐθυμον θόρυβον, τὰ ἄσματα καὶ τὸν ἦχον τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Ὅταν ἐπλησίασε καὶ ἐπληροφορήθη τί συνέβαινε, δυσηρεστήθη καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἦ πατήρ ἐξῆλθε καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ μετὰσχῃ εἰς τὴν χαρὰν τῆς οἰκογενείας. Ἐκεῖνος ὁμως παραπονούμενος τοῦ εἶπε :

— Πατέρα μου, ἐγὼ σοῦ ἐργάζομαι τόσα ἔτη μὲ ὑπακοὴν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωσες ἐρίφιον, διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Τώρα πού ἦλθεν ὁ υἱός σου, ὁ ὁποῖος ἐσπατάλησεν ἀσώτως τὴν περιουσίαν σου, ἐθυσίασες πρὸς χάριν του καὶ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

Ἦ πατήρ τότε ἀπαντῶν εἰς αὐτὸν εἶπε :

— Τέκνον μου, ἀδίκως παραπονεῖσαι. Σὺ εἶσαι πάντοτε πλησίον μου καὶ ὅλη ἡ περιουσία μου σοῦ ἀνήκει. Καὶ σὺ λοιπὸν ὀφείλεις νὰ χαρῆς, διότι ὁ ἀδελφός σου «νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη».

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξε θεῖα διδάγματα, τὰ ἐξῆς :

1) Ὅπως ὁ πατήρ ἐξασφαλίζει εἰς τὸν οἶκόν του πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τὰ τέκνα του, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ Θεὸς ἐξασφαλίζει καὶ τὴν παροῦσαν καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν εἰς τοὺς παραμένοντας πιστοὺς εἰς τὸ ὄνομά Του καὶ εἰς τὰς ἐντολάς Του.

2) Ὁ ἀγαθὸς πατήρ δὲν δυσκολεύεται νὰ δώσῃ εἰς τοὺς υἱούς του τὰ μερίδιά των ἐκ τῆς περιουσίας του. Ὁ ἐν οὐρανοῖς Πανάγαθος Πατήρ διδὲι εὐχαρίστως διάφορα προτερήματα καὶ καλὰς ιδιότητας εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀφήνει δὲ ἐλευθέρους νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν προτερημάτων των εἰς τὴν ζωὴν των.

3) Ὅπως ὁ ἄσωτος υἱὸς σπαταλᾷ τὴν περιουσίαν του καὶ καταντᾷ εἰς ἀθλιότητα, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν κάμνει καλὴν χρῆσιν τῶν προτερημάτων του, ἀλλὰ παρασύρεται εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὑποφέρει καὶ ἐξαθλιώνεται ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

4) Τέλος, ὅπως ὁ πατήρ δέχεται μὲ μεγάλην χαρὸν τὸν υἱὸν του ἐπιστρέφοντα μετανοημένον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἐν οὐρανοῖς Πατήρ δέχεται μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ σῶζει τοὺς ἁμαρτωλοὺς οἱ ὁποῖοι μετανοοῦν εἰλικρινῶς.

59. Αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς.

(Λουκ. ιε', 3-10)

Ὅμοιοι εἶναι καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου καὶ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Α') Ποῖος ἀπὸ σᾶς, εἶπεν εἰς τοὺς ἀκροατάς Του, ἂν ἔχη ἑκατὸν πρόβατα καὶ χάσῃ τό ἓν, δὲν σπεύδει νὰ τὸ ἀνεύρη, ἀφήνων χωρὶς τὴν ἐπίβλεψίν του τὰ ἄλλα ἐνεήκοντα ἑννέα; Ὅταν δὲ τὸ εὔρη, τότε τὸ σηκώνει γεμάτος χαρὰν, τὸ θέτει μὲ στοργὴν ἐπάνω εἰς τοὺς ὠμούς του καὶ τὸ φέρει εἰς τὸν οἶκόν του. Τόση εἶναι ἡ χαρὰ του, ὥστε προσκαλεῖ καὶ τοὺς γείτονας του καὶ τοὺς λέγει:

— Ἐλάτε νὰ χαρῆτε μαζί μου, διότι εὔρηκα « τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον ».

Σᾶς λέγω λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ μεγάλη χαρὰ, ἡ ὁποία γίνεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς, δι' ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

Β') Διὰ δὲ τῆς παραβολῆς τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς ὁ Ἰησοῦς παρουσιάζει μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε δέκα δραχμὰς καὶ ἔχασε τὴν μίαν.

Ἡ γυνὴ αὐτὴ ἀνάπτει τὸν λύχνον της, σαρῶνει τὴν καλύβην

Ἡ
παραβολὴ
τοῦ
ἀπολωλότος
προβάτου

της καὶ ἔρευνᾷ μὲ προσοχὴν, ἕως ὅτου εὕρη τὴν δραχμὴν. Ὅταν δὲ τὴν εὕρη, φωνάζει γεμάτῃ χαρὰν εἰς τὰς φίλας καὶ τοὺς γείτονάς της :
 — Χαρῆτε μαζί μου ! Εὕρηκα τὴν δραχμὴν, τὴν ὁποῖαν εἶχον χάσει.

Παρομοία εἶναι, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ τὴν σωτηρίαν ἐνὸς ἁμαρτωλοῦ, εἰλικρινῶς μετανοοῦντος.

60. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Λουκ. ιη', 9-14)

Θέλων ὁ Ἰησοῦς νὰ καυτηριάσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν Φαρισαίων καὶ νὰ διδάξῃ, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι θεάρεστος ἀρετὴ, εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν :

Μετέβησαν κάποτε εἰς τὸν Ναόν, νὰ προσευχηθοῦν, δύο ἄνθρωποι. Ὁ εἰς ἦτο Φαρισαῖος, ἀπὸ ἐκείνους δηλ. τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι παρουσιάζοντο ὡς εὐσεβεῖς τάχα καὶ δίκαιοι, χωρὶς νὰ εἶναι πραγματικοὶ τοιοῦτοι.

Ὁ ἄλλος ἦτο τελώνης, ἄνθρωπος δηλ. θεωρούμενος ὡς ἄδικος καὶ ἁμαρτωλός.

Ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ἐστάθησαν χωριστὰ ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἤρχισαν νὰ προσεύχωνται.

Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, διὰ νὰ εἶναι ὁρατὸς καὶ ἀκουστὸς ἀπὸ ὅλους, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ :

— Θεέ μου, Σὲ εὐχαριστῶ, διότι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ ἄρπαγες, ἄδικοι καὶ ἀνήθικοι, καθὼς εἶναι καὶ αὐτὸς ἐδῶ ὁ τελώνης. Νηστεύω δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ δέκατον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τοὺς πτωχοὺς.

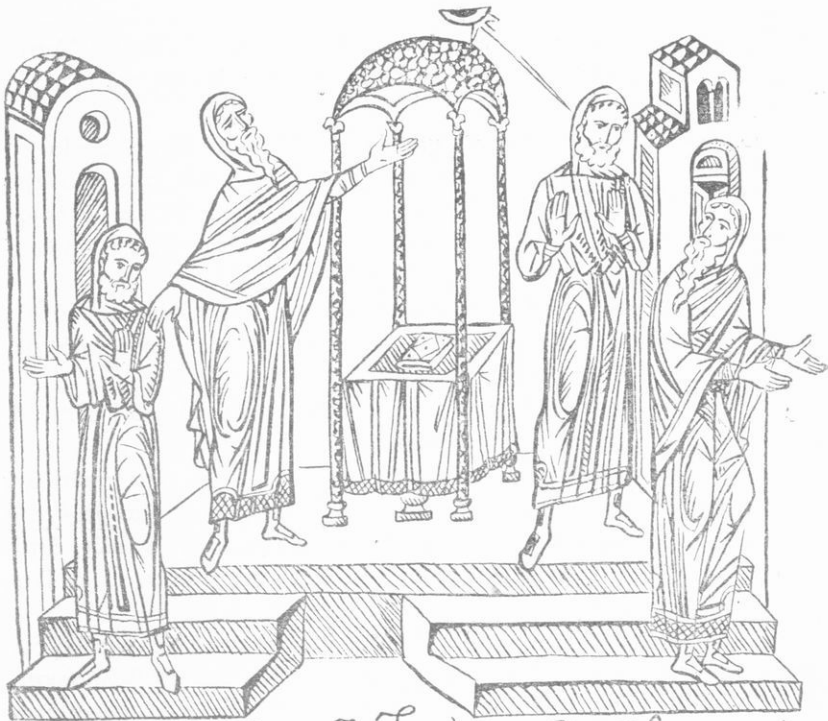
Ἀντιθέτως ὁ τελώνης, ὁ ὁποῖος συνησθάνετο τὸ βᾶρος τῶν ἁμαρτιῶν του, ἐστάθη παράμερα καὶ οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του δὲν ἐτόλμα νὰ σηκώσῃ. Ἐκτύπα τὰ στήθη του καὶ προσηύχετο μὲ συντριβὴν λέγων :

— Θεέ μου, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν.

Ὁ Ἰησοῦς κατέληξε μὲ τὸ ἐξῆς συμπέρασμα :

— Σᾶς λέγω ὅτι ὁ τελώνης ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του συγχαρημένος, ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος κατεκρίθη.

Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι: «Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.»

61. Ὁ Ἰησοῦς μεταβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων καὶ ἐπιστρέφει εἰς Περαιάν.

(Ἰω. ι', 22 - 42)

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του, ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ παρέμεινεν ἐπὶ δίμηνον εἰς Περαιάν, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶχε καθιερωθῆ ἀπὸ τοῦ 166 π. Χ. ὑπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου εἰς ἀνάμνησιν τοῦ καθαρμοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τῆς

βεβηλώσεως, ἦν εἶχεν ὑποστῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Διήρκει καὶ αὕτη ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὰς λαμπραὶ τελεταί.

Ἐξω τῶν Ἱεροσολύμων ἔκειτο ἡ κωμόπολις Βηθανία.

Ἐξῆ ἐκεῖ μία εὐπορος καὶ εὐπτόληπτος οἰκογένεια, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν του Μάρθας καὶ Μαρίας. Ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ταύτης, τὴν ὁποίαν «λίαν ἡγάπα», ἐφιλοξενήθη τότε ὁ Ἰησοῦς.

Ὅταν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εὐρέθη περιπατῶν εἰς τὴν στοὰν τοῦ Σολομῶντος, περιεκυκλώθη ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔλεγον :

— Ἔως πότε θὰ κρατῆς τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐν ἀμφιβολίᾳ ; Εἰπέ εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ χώρῳ ἃν εἶσαι ὁ Μεσσίας.

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε τὸ μῖσος τῶν Φαρισαίων καὶ ἀντελήφθη ὅτι ἤθελον νὰ ἐμπλέξουν Αὐτὸν εἰς μίαν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐχρησιμοποιοῦν ἐναντίον Του. Ἐν τούτοις τοὺς ἀπήντησε σαφῶς, ἀποκαλύπτων πάλιν τὴν θεῖαν ἀποστολὴν Του : « Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐσμέν ».

Οἱ Φαρισαῖοι ἤρχισαν τότε νὰ διαμαρτύρωνται καὶ νὰ λέγουν ὅτι ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτὸν Θεόν. Ἦθελον δὲ νὰ τὸν λιθοβολήσωσιν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμως, μὲ ἡρεμίαν καὶ γαλήνην ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς ὅτι οἱ Προφῆται προανήγγειλαν τὴν ἀποστολὴν Του. Οἱ Φαρισαῖοι ὄχι μόνον νὰ τὸν λιθοβολήσωσιν, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ τὸν συλλάβουν, ὅπως εἶχον ἀποφασίσει, δὲν ἐτόλμησαν.

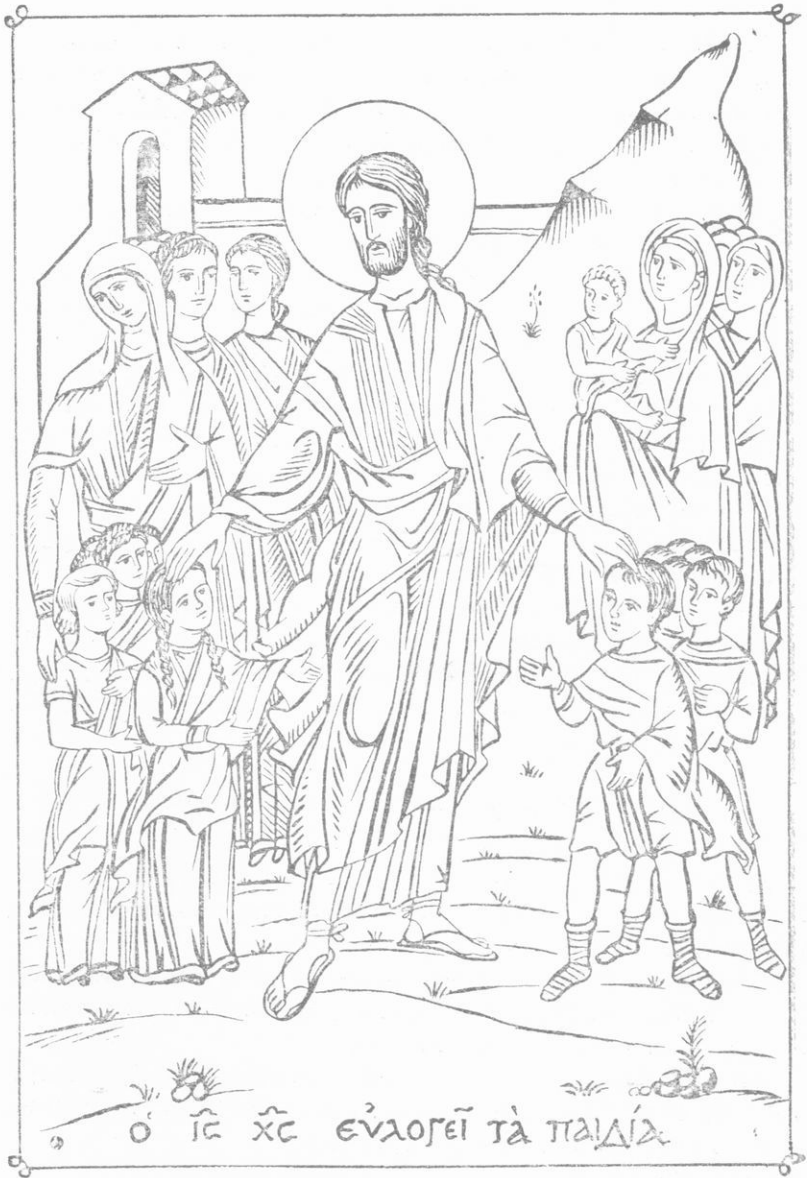
Ἡ διαμονὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δὲν εἶχε πλέον κανένα σκοπόν, ἀφοῦ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέρριψαν καὶ πάλιν τὴν διδασκαλίαν Του, ἡ δὲ ὥρα διὰ τὸ σωτήριον Πάθος δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη.

Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν, ὅπου παρέμεινε τὸ τελευταῖον πρὸ τῶν Παθῶν τρίμηνον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς Του διδάσκων τοὺς μαθητὰς Του.

62. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παῖδια.

(Ματθ. ιθ', 13-15. Μάρκ. ι', 13-16)

Ὁ Ἰησοῦς παρέμεινε ἐν Περαιᾷ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν τριῶν περιπτῶν μηνῶν, τὸ ὁποῖον ἐμεσολάβει μέχρι τοῦ Πάσχα.

Τὸ πλῆθος τῶν πιστευόντων εἰς Αὐτὸν ἠΰξανεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Φαρισαῖοι τὸν ἠνώχλουν καὶ ἐκεῖ δι' ἔρω-
τήσεων παραδόξων, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εὔρουν ἀφορμὴν νὰ Τὸν κα-
τηγορήσουν ἐπισήμως. Ὁ Ἰησοῦς ὁμως τοὺς ἀπεστόμωνε διὰ τῶν
ἀπαντήσεών Του.

Ὁ καιρὸς ἐπέρασε καὶ τὸ Πάσχα ἐπλησίαζεν. Ὁ Ἰησοῦς ἠτοιμά-
ζετο διὰ τὴν ἀναχώρησιν.

Ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας ἔγινε συζήτησις περὶ γάμου καὶ οἰκογενείας,
ὁ δὲ Ἰησοῦς ὠμίλησε διὰ τὴν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας
καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα.

Τότε ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πολλὰ μικρὰ παιδιά οἱ γονεῖς των, ἵνα
τὰ εὐλογήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι ἡ παρουσία τῶν παιδιῶν
θὰ ἦτο ἐνόχλησις διὰ τὸν Διδάσκαλον αὐτῶν καὶ ἐπέπληξαν τοὺς
γονεῖς, λέγοντες εἰς αὐτοὺς νὰ τὰ ἀπομακρύνουν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμως δὲν ἠὐχαριστήθη διὰ τοῦτο, ἀλλὰ εἶπεν εἰς τοὺς
μαθητὰς Του :

— « Ἄφετε τὰ παιδιά ἐλθεῖν πρὸς με » καὶ μὴ τὰ ἐμ-
ποδίζετε, διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Σᾶς λέγω
ὅτι μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ὁμοιάζουσι μὲ αὐτὰ τὰ παιδιά, θὰ
εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Ἐπειτα ἔθεσεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν παιδιῶν τὰς χεῖράς Του
καὶ τὰ ἠϋλόγησε.

63. Ὁ διάλογος μὲ τὸν πλούσιον νέον.

(Ματθ. 19', 16-29)

Ἀμέσως μετὰ τὴν συγκινητικὴν σκηνὴν τῆς εὐλογίας τῶν παι-
διῶν παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ εἰς νέος πλούσιος Ἰουδαῖος
καὶ ἀπηύθυνε πρὸς Αὐτὸν τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν :

— « Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον »;

Ὁ Ἰησοῦς, γνωρίζων ὅτι ὁ Ἰουδαῖος θεωρῶν Αὐτὸν ὡς ἀπλοῦν
ἄνθρωπον τὸν εἶπεν ἀγαθόν, ἀπήτησεν :

— Διατί μὲ ὀνομάζεις ἀγαθόν; « Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός ».

Ἄλλὰ θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σου: Ἄν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς
εἰς τὴν Ζωὴν, πρέπει νὰ τηρῇς τὰς ἐντολάς.

Τότε ὁ Ἰουδαῖος ἠρώτησε ποῖας ἐντολάς ἐννοεῖ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

—Τὰς ἐντολὰς τοῦ Νόμου : Τὸ « οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν ».

Ἐπὶ τὴν ἐντολὴν αὐτὰς τηρεῖ ἀπὸ τὴν μικρὰν τοῦ ἡλικίαν, ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν θέλῃς νὰ γίνῃς τέλειος, πήγαίνοι, πώλησε τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ μοίρασε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀντὶ τῆς περιουσίας σου ταύτης, θὰ ἔχῃς θησαυρὸν ἄλλον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Τότε δὲ ἔλα νὰ με ἀκολουθήσῃς ὡς μαθητῆς μου.

Ὁ νέος, ὅταν ἤκουσε ταῦτα, ἔφυγε συλλογισμένος καὶ στενοχωρημένος. Εἶχε πολλὰ κτήματα καὶ χρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε νὰ ἀποχωρισθῇ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητὰς Του καὶ εἶπε :

—Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος¹ ἀπὸ τὴν ὀπήν μιᾶς βελόνης παρὰ εἰς πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν πολὺ αὐστηροὶ εἰς τοὺς μαθητὰς, οἱ ὁποῖοι ἐσκέπτοντο : Δὲν εἶναι ἄραγε δυνατόν ἕνας πλούσιος νὰ εἶναι καὶ ἀγαθός ;

Εἶπον δὲ πρὸς τὸν Ἰησοῦν με ἀνησυχίαν :

—Ποῖος λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

—Ὅ,τι παρουσιάζεται ὡς ἀδύνατον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὲν εἶναι με τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἀδύνατον· διότι « παρὰ τῷ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἔστιν ».

Ὁ Πέτρος τότε ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν ἂν διὰ τοὺς Μαθητὰς Του, οἱ ὁποῖοι ἄφησαν τὰ πάντα καὶ πρῶτοι τὸν ἠκολούθησαν, ἐπιφυλάσσεται ἰδιαιτέρα τις ἀμοιβή. Ἀπαντῶν ὁ Ἰησοῦς διεβεβαίωσε αὐτοὺς, ὅτι οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι θὰ εἶναι « σύνθρονοι » καὶ « σύνεδροι » κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν· ἀλλὰ εἶπε καὶ τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

1. Κάμηλος, τὸ γνωστὸν ζῷον τῆς ἐρήμου. Κάμιλος σημαίνει χονδρὸν σχοινίον. Τινὲς γράφουσιν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο τοῦ Εὐαγγελίου κάμιλος δηλ. χονδρὸν σχοινίον εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν ὀπήν.

64. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελώματος.

(Ματθ. κ', 1-16)

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὁμοιάζει πρὸς οἰκοδεσπότην, πλούσιον κτηματίαν.

Ἐξῆλθεν οὗτος λίαν πρῶτῃ καὶ ἐμίσθωσεν ἐργάτας, διὰ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελώνα του. Συνεφώνησε μετ' αὐτῶν νὰ τοὺς πληρῶσῃ ἐν δηνάριον διὰ τὴν ἐργασίαν των τῆς ἡμέρας καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς τὸ κτῆμα.

Βραδύτερον ἐξῆλθε πάλιν καὶ προσέλαβε καὶ ἄλλους ἐργάτας.

— Πηγαίνετε καὶ σεῖς, τοὺς εἶπεν, εἰς τὸν ἀμπελώνα μου καὶ θὰ σᾶς πληρῶσω ὅ,τι εἶναι δίκαιον.

Τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

Τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία, ἦλθον ὅλοι οἱ ἐργάται, διὰ νὰ πληρωθοῦν.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἤρχισε νὰ πληρῶνῃ πρῶτον ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἔστειλε τελευταίους, τὸ ἀπόγευμα.

Ἔδωσε πρὸς αὐτοὺς ἐν δηνάριον. Κατόπιν ἤρχισε νὰ πληρῶνῃ καὶ τοὺς ἄλλους μὲ ἐν πάλιν δηνάριον.

Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀρχίσει τὴν ἐργασίαν των ἀπὸ τῆς πρωίας, ὅταν εἶδον ὅτι οἱ τελευταῖοι ἐλάμβανον ἐν δηνάριον, ἐπερίμεναν ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐπληρῶνοντο περισσότερα. Ἐπειδὴ ὅμως ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὴν ἰδίαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐργασίαν των, ἤρχισαν νὰ γογγύζουσι καὶ νὰ διαμαρτύρωνται κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότην.

Οὗτος ἤκουσε τὰς διαμαρτυρίας των καὶ τοὺς εἶπε:

— Φίλοι μου, δὲν σᾶς ἀδικῶ. Ὅ,τι σᾶς συνεφώνησα, τὸ ἐλάβατε. Ἄν ἐγὼ θέλω νὰ δώσω καὶ εἰς τοὺς τελευταίους ἐργάτας τοῦ ἀμπελώματος μου ἀνὰ ἐν δηνάριον, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα;

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν κόσμον, ὅτι τόσον ἐκεῖνοι ποὺ ἐδέχθησαν πρῶτοι τὴν διδασχὴν Του, ὅσον καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι βραδύτερον θὰ γίνουσι χριστιανοί, θὰ εἶναι ἕξ ἴσου δεκτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

65. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

(Ἰωάν. ια', 1-57)

Ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἔτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώρας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅταν ἔφθασεν ἀπεσταλμένος ἀπὸ

τὴν Βηθανίαν τῆς Ἰουδαίας. Οὗτος τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ὁ Λάζαρος, ὁ ἀδελφὸς τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, ἦτο σοβαρῶς ἀσθενὴς καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Ἡ εἰδοποίησις εἶχε τὴν ἔννοιαν προσκλήσεως τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα θεραπεύσῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τὸν φίλον Του.

Ὁ Ἰησοῦς ἤκουσε τὴν εἶδησιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς:

— «Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ».

Ἐχρονοτρίβησεν ἀκόμη δύο ἡμέρας καὶ κατόπιν ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ πλήθους λαοῦ διὰ τὴν Βηθανίαν, λέγων πρὸς αὐτούς:

— Ὁ φίλος ἡμῶν Λάζαρος ἔχει ἤδη κοιμηθῆ· ἀλλὰ πηγαίνω νὰ τὸν ἐξυπνήσω.

Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι πράγματι περὶ ὕπνου τοῦ Λαζάρου ὠμίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπον:

— Κύριε, ἂν ἐκοιμήθῃ θὰ σωθῆ ἐκ τῆς ἀσθενείας του.

Ὁ Ἰησοῦς τότε τοὺς εἶπε φανερά ὅτι ὁ Λάζαρος ἀπέθανε καὶ ὅτι πρέπει νὰ μεταβῶσι πρὸς αὐτόν.

Ὅταν περὶ τὴν ἐσπέραν ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν Βηθανίαν καὶ ἔγινε γνωστὸν τοῦτο, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μάρθα ἔσπευσε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ. Ἡ ἄλλη ἀδελφὴ Μαρία ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μαζὶ μὲ τοὺς πολλοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὅποιοι εἶχον σπεύσει νὰ τὰς παρηγορήσουν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ των, τὸν ὅποιον εἶχον ἤδη θάψῃ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν.

Ἡ Μάρθα, ὅταν ἔφθασε πλησίον τοῦ Ἰησοῦ, εἶπε πρὸς Αὐτόν:

— Κύριε, ἂν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκε. Καὶ τώρα ὅμως γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ εἰς Σὲ ὅ,τι ζητήσῃς παρ' αὐτοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τὴν Μάρθαν:

— «Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου».

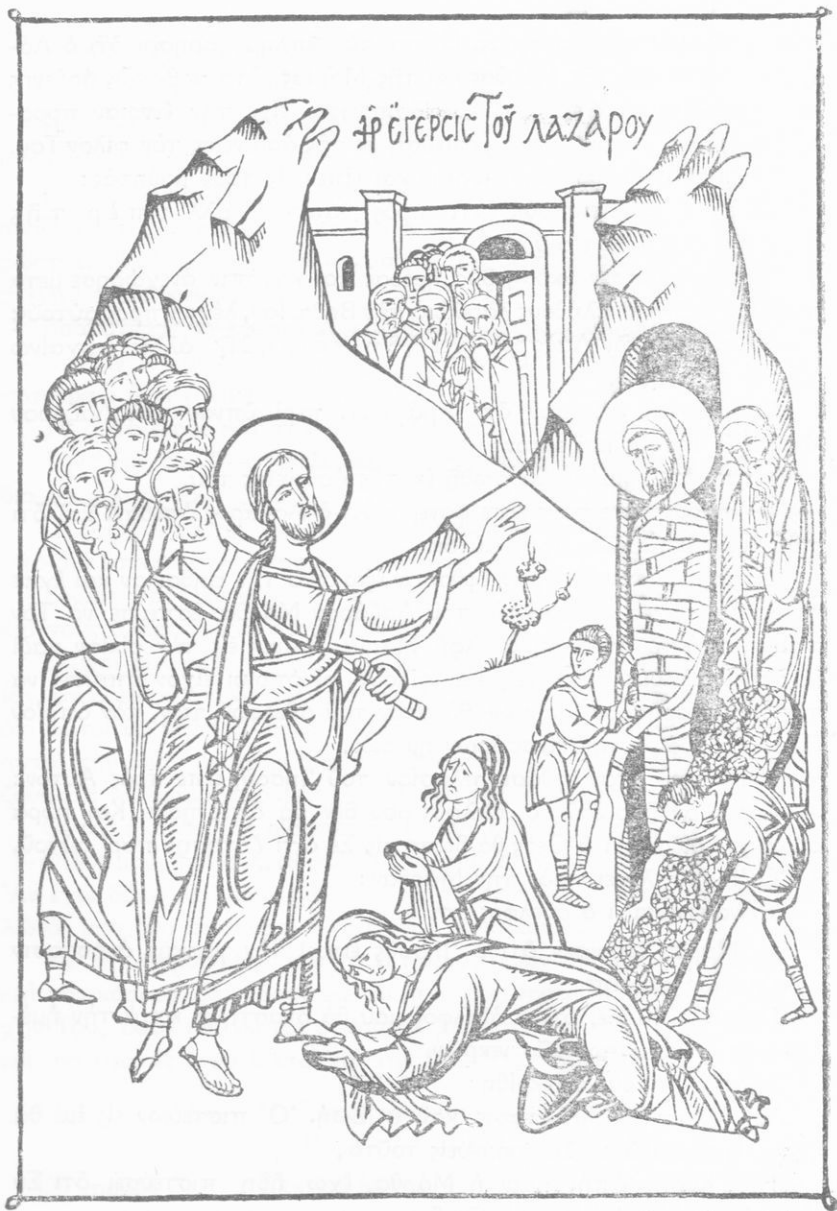
Ἡ Μάρθα ἐνόμισεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐννοεῖ τὴν γενικὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἶπε:

— Γνωρίζω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θὰ ἀναστήθῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν.

Ἄλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ θὰ ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Σὺ πιστεύεις τοῦτο;

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησεν ἡ Μάρθα, ἔχω ἤδη πιστεύσει ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

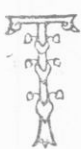

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΥΨΗΛΑΙ ΔΙΔΑΧΑΙ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

69 Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.
(Ματθ. κα', 1 - 17)

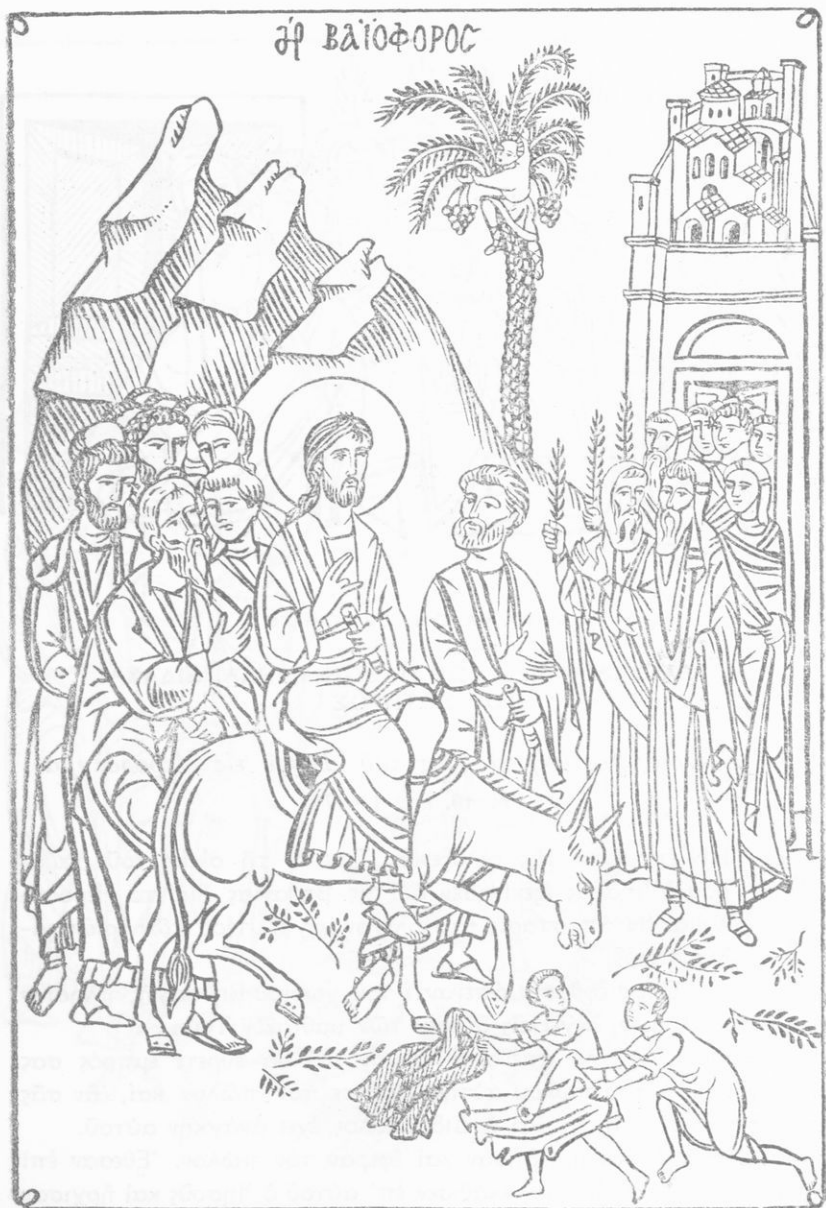

ἮΝ ἐπομένην τῆς φιλοξενίας Του ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Λαζάρου ὁ Ἰησοῦς ἐξεκίνησεν ἐκ τῆς Βηθανίας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ ἀπόστασις ἦτο ὀλίγον μεγαλύτερα τῶν τριῶν χιλιometrων.

Ὅταν ἔφθασεν ἀπέναντι τοῦ χωρίου Βηθφαγή, πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, λέγει εἰς δύο ἐκ τῶν μαθητῶν Του :

— Πηγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ θὰ εὑρετε ἐμπρὸς σας μίαν ὄνον μετὰ τοῦ πῶλου αὐτῆς. Λάβετε τὸν πῶλον καί, ἂν σᾶς ἐρωτήσῃ κανεὶς, εἴπατε ὅτι ὁ Διδάσκαλος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ.

Οἱ δύο μαθηταὶ μετέβησαν καὶ ἔφεραν τὸν πῶλον. Ἔθεσαν ἐπὶ τῆς ράχεως αὐτοῦ ἱμάτια, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἤρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τοιοῦτοτρόπως ἐξεπληρώθη

ἡ προφητεία τοῦ Ζαχαρίου, ὁ ὁποῖος ἔγραφεν: Εἶπατε εἰς τὴν θυγατέρα Σιών: Ἴδου ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται εἰς σὲ καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου».

Πολλοὶ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ πολυάριθμοι προσκυνηταί, ὅταν ἤκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐξήλθον διὰ νὰ Τὸν προὔπαντήσουν. Ἄλλοι ἐκράτουν βᾶϊα, ἤτοι κλάδους φοινίκων, ἄλλοι ἔστρωνον εἰς τὸν δρόμον ὑφάσματα καὶ κλάδους δένδρων. Ὅλοι δὲ μὲ χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔκραζον:

—«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννά ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις».

Τοιοῦτοτρόπως δέ, ἐν μέσῳ τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὅσοι δὲν ἐγνώριζον ἐμάνθανον τότε, ὅτι Αὐτὸς ἦτο ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀναστήσει τὸν Λάζαρον.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς μόλις κατώρθωνον νὰ συγκρατήσουν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸ μῖσός των. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκδηλώσουν φανερά τὴν ὀργὴν των.

Ὁ Ἰησοῦς κατηυθύνθη πρὸς τὸν Ναόν καί, ὅπως ἄλλοτε, εἶδε τὸν ἱερὸν χῶρον μεταβεβλημένον εἰς πολυθόρυβον ἀγοράν: πλήθος ζώων, προβάτων καὶ βοῶν, οἱ πωληταὶ τῶν περιστερῶν, οἱ κολλυβισταὶ μὲ τὰς τραπέζας των. Ὅπως ἄλλοτε, κατὰ τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του, οὕτω καὶ τώρα, κατὰ τὸ τρίτον Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἐξεδίωξε βιαίως τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ Ναοῦ. Ἔλεγε δέ: Ὁ οἶκός μου θὰ ὀνομάζεται οἶκος προσευχῆς. Ἐνῶ σεῖς τὸν ἐκάματε «σπήλαιον ληστῶν».

70. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἕλληνες.

(Ἰω. ιβ', 20-24)

Μεταξὺ τῶν προσελθόντων εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἦσαν καὶ μερικοὶ Ἕλληνες ἐξ ἐκείνων, οἵτινες διέμενον εἰς Γαλιλαίαν ἢ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς λεγομένης Δεκαπόλεως.

Οἱ Ἕλληνες οὗτοι ἐπλησίασαν τὸν μαθητὴν Φίλιππον καὶ εἶπον εἰς αὐτόν:

—Θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ ἀπόστολος Φίλιππος ἀνεκοίνωσε τὴν παράκλησιν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν ἀπόστολον Ἀνδρέαν καὶ οἱ δύο μαζί κατόπιν εἰς τὸν Διδάσκαλον. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει τὸ γεγονός, γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἤκουσεν ὅτι Ἕλληνες θέλουσι τὸν ἴδωσι καὶ φυσικὰ νὰ τὸν ἀκούσωσι διδάσκοντα, εἶπεν : « Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ».

Βραδύτερον οἱ μαθηταὶ ἀντελήφθησαν τὴν σημασίαν τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος προέβλεπεν, ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἑλλήνων νὰ ἴδωσιν Αὐτὸν ἦτο προμήνυμα τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν καὶ τῆς διαδόσεως αὐτοῦ μὲ τὴν συνδρομὴν καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

*71. Ὁ Ἰησοῦς ἀμύνεται κατὰ τῶν Ἀρχιερέων
καὶ Γραμματέων. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν.*

(Ματθ. κα', 23 - 45)

Τὴν ἐπομένην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου Του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα (Δευτέραν ἡμέραν τῆς ἑβραϊκῆς ἑβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς ἦλθε πάλιν εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν καὶ ἐδίσταζον νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀπόφασίν των περὶ συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ. Ἐπλησίασαν ὁμως καί, θέλοντες νὰ ἀποσπάσουν λόγον τινὰ Αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύναντο νὰ στηρίξουν κατηγορίαν, τὸν ἠρώτησαν :

—Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα ; Καὶ ποῖος σοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησε τοὺς σκοποὺς των καὶ δὲν ἀπήντησεν ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' ἠρώτησε καὶ Αὐτὸς τοὺς Γραμματεῖς τι ἐξουσίαν πιστεύουν ὅτι εἶχεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς. Αὐτοὶ ἐσκέφθησαν, ἂν εἴπωμεν ὅτι ὁ Ἰωάννης ἐβάπτιζεν ἀπεσταλμένος ἐκ Θεοῦ, θὰ μᾶς εἴπη διατὶ δὲν ἐπιστεύσατε ; ἂν εἴπωμεν ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ του ἐβάπτιζεν ὁ Ἰωάννης, φοβούμεθα τὸν λαόν. Καὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν γνωρίζουν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε, ὅτι καὶ Αὐτὸς δὲν ὑποχρεοῦται πλέον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἰδικὴν των ἐρώτησιν. Ἀλλὰ κατὰ βάθος

εἶχεν ἀπαντήσῃ, ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωσε καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην καὶ εἰς Αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἔργου των.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς παρέμειναν, διὰ νὰ παρακολουθῶσι τοὺς λόγους Του. Τότε ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἀρχοντες τοῦ Συνεδρίου δὲν ἦσαν ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ, εἶπεν ἐνώπιον αὐτῶν τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

Εἷς ἄνθρωπος οἰκοδεσπότης ἐφύτευσε μέγαν ἀμπελῶνα, τὸν περιέφραξε, κατεσκεύασε ληνὸν καὶ πύργον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἐμισθωσεν εἰς γεωργούς, αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλον τόπον.

Ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, ἔστειλε τοὺς δούλους του, διὰ νὰ λάβουν τὸ ἀνήκον εἰς αὐτὸν εἰσόδημα. Ἀλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοὶ συνέλαβον τοὺς δούλους καὶ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν. Ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους, ἀλλὰ οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ ἴδια.

Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε τὸν υἱὸν του πρὸς αὐτούς.

— Θὰ ἐντραποῦν, ἐσκέφθη, τὸν υἱὸν μου.

Ἀλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοὶ, ὅταν εἶδον τὸν υἱὸν τοῦ οἰκοδεσπότητος, εἶπον ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἄς τὸν φονεύσωμεν, διὰ νὰ κληρονομήσωμεν ἡμεῖς τὸν ἀμπελῶνα.

Τὸν συνέλαβον λοιπὸν καὶ τὸν ἐθανάτωσαν.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν, ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς ἀκροατάς του :

— Ὅταν ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμῃ εἰς τοὺς γεωργούς αὐτούς ;

— Θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρά. Τὸν δὲ ἀμπελῶνα θὰ ἐκμισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργούς, πού θὰ δίδουν τοὺς καρπούς.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Ἰησοῦς κατηγορήσῃ φανερὰ πλέον τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἰουδαίων, ὅτι εἶναι κακοὶ γεωργοὶ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ἐφόνευσαν τοὺς ἀποσταλέντας εἰς αὐτοὺς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς προφήτας καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ σκέπτονται καὶ διὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν Ὅποῖον δὲν πιστεύουν.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς ἔφυγον ἀπὸ τὸν Ναὸν γεμᾶτοι μῖσος καὶ ὀργὴν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Ἐκαμαν Συμβούλιον καὶ ἀπεφάσισαν νὰ «παγιδεύσωσιν» εἰς συζήτησιν τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ δυνηθῶν νὰ στηρίξουν σοβαρὰν κατηγορίαν ἐναντίον Του.

72. Ὁ Ἰησοῦς κεντηριάζει τοὺς Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαίους.

(Ματθ. κβ', 17 κ. ε. Λουκ. κ', 22 κ. ε. καὶ Ματθ. κγ', 1-39)

Τὴν ἄλλην ἡμέραν (Τρίτην τῆς ἐβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς μετέβη πάλιν εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐδίδασκεν. Οἱ Φαρισαῖοι παρουσιάσθησαν πάλιν ἔχοντες ἐτοιμὴν νέαν « παγίδα ». Ἠρώτησαν δηλαδὴ τὸν Ἰησοῦν :

— Πρέπει νὰ πληρώνωμεν φόρον εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἄρχοντας ἡμῶν ἢ ὄχι ;

Ἄν ἀπήντα ναί, οἱ Φαρισαῖοι θὰ Τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἀντιτίθεται εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ὁ ὁποῖος κατ' αὐτοὺς ἀπηγόρευε νὰ πληρώνουν φόρον κεφαλικὸν εἰς ἄλλον, παρὰ μόνον εἰς τὸν Ναόν. Ἄν ἀπήντα ὄχι, θὰ Τὸν κατηγοροῦν ὡς στασιαστὴν κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς ἀρχῆς.

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς σκοποὺς των. Ἐζήτησε νὰ Τοῦ δεῖξουν ἐν νόμισμα (δηνάριον, κῆνσον) καὶ τοῦ ἔδειξαν ἓν, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ Αὐτοκράτορος Τιβερίου (14 - 37 μ. Χ.)

— Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη ; ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς.

— Τοῦ Καίσαρος, τοῦ ἀπήντησαν.

Ὁ Ἰησοῦς τότε τοὺς λέγει :

— « Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ ».

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἦτο ἀποστομωτικὴ διὰ τοὺς Φαρισαίους. Δὲν παρητήθησαν ὁμως οὗτοι τοῦ σκοποῦ των. Ὑπέβαλον καὶ ἄλλας πολλὰς ἐρωτήσεις πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἀλλ' οὗτος ἔδιδε πάντοτε ἀπάντησιν εὐστοχον. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι κατετροπώθησαν καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπιτίθεται τώρα φανερά πλέον ἐναντίον των διὰ τῆς διδασκαλίας Του. Στραφεῖς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἀκροατῶν, ἀπεκάλυψε πρῶτον τὴν ὑποκρισίαν, τὴν κακίαν καὶ ἀλαζονείαν των.

Ἐπειτα δὲ ἐκατηνάριασεν αὐτοὺς καὶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των διὰ πολὺ αὐστηρῶν λόγων καὶ φράσεων, αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουσιν μὲ τὴν λέξιν Οὐαὶ (ἀλίμονον).

— Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Ὅχι μόνον δηλαδὴ σεῖς δὲν θέλετε νὰ εἰσέλθετε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν τοὺς ἐμποδίζετε.

— Οὐαί ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι « διῦ-
λίσετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον ».

Καὶ ἐξακολουθῶν ὁ Ἰησοῦς τὸ φοβερὸν κατηγορητήριόν Του ἀποκαλεῖ αὐτοὺς « ὄφεις καὶ γεννήματα ἐχιδνῶν ».

Ὁ Ἰησοῦς γνωρίζει, ὅτι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔχουν ἤδη ἀποφασίσει τὸν θάνατόν Του. Συμπληρώνει τὴν διδασκαλίαν Του ὁμιλῶν περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως.

73. Ἡ μέλλουσα κρίσις.

(Ματθ. κε', 31 - 46)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, θὰ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μετ' ὅλην τὴν δόξαν Του καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ θὰ καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον Του.

Θὰ συναχθοῦν τότε ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια. Καὶ θὰ θέσῃ ἐκ δεξιῶν Του τὰ πρόβατα, δηλαδὴ τοὺς δικαίους καὶ ἀγαθοὺς, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὰ ἐρίφια, δηλαδὴ τοὺς ἀδίκους καὶ πονηροὺς.

Καὶ θὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς δικαίους :

— Ἐλθετε σεῖς, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν. Διότι ἐπείνασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ μετ' ἐποτίσατε, ξένος ἦμην καὶ μετ' ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μετ' ἐνεδύσατε, ἠσθένησα καὶ μετ' ἐπεσκέφθητε, εἰς τὴν φυλακὴν ἦμην καὶ ἤλθατε πρὸς ἐμέ.

Πρὸς δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ κακοὺς θὰ εἴπῃ :

— Φύγετε ἀπ' ἐμοῦ σεῖς, οἱ καταραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς συντρόφους του. Διότι ἐπείνασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μετ' ἐποτίσατε, ξένος ἦμην καὶ δὲν μετ' ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μετ' ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μετ' ἐπεσκέφθητε.

Τότε θὰ εἴπουν πρὸς αὐτόν :

— Κύριε, πότε Σὲ εἶδομεν ὅτι ἐπείνασες καὶ ἐδίψασες ἢ ξένον καὶ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν Σὲ ὑπηρετήσαμεν ;

Θὰ ἀποκριθῆ δέ :

— Σᾶς λέγω ὅτι, ἀφοῦ δὲν ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς Μου τοὺς ἐλαχίστους, οὔτε καὶ εἰς Ἐμέ τὸ ἐπράξατε.

Θά σταλοῦν δὲ οἱ μὲν δίκαιοι εἰς ζωὴν, οἱ δὲ ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον.

Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς, εἰς ἐρώτησιν πότε θὰ γίνῃ ἡ δευτέρα παρουσία Του καὶ ἡ μέλλουσα κρίσις, ἐδίδαξε :

— Κανεὶς δὲν γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν παρὰ μόνον ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐν οὐρανοῖς. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀγρυπνήτε, διότι δὲν ἤξεύρετε ποίαν ὥραν ἔρχεται ὁ Κύριος. Εὐτυχῆς θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι ἕτοιμος, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος. Ἀγρυπνεῖτε, μήπως ἔλθῃ ἄφρα καὶ σᾶς εὕρῃ νὰ κοιμᾶσθε.

Εἶπε δὲ ἐν συνεχείᾳ, διὰ νὰ γίνῃ περισσότερον ἀντιληπτός, τὴν ὥραιαν παραβολὴν τῶν δέκα παρθένων.

74. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

(Ματθ. κε', 1 - 13)

Οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, θὰ ὁμοιάζουν πρὸς δέκα παρθένοισι, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον τὰς λαμπάδας των καὶ ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ νυμφίου.

Αἱ πέντε ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι καὶ αἱ ἄλλαι πέντε ἦσαν μωραὶ. Αἱ μὲν φρόνιμοι εἶχον λάβει μαζί των ἄρκετὸν ἔλαιον διὰ τὰς λαμπάδας των, ἐνῶ αἱ μωραὶ δὲν εἶχον προνοήσει περὶ τούτου.

Ὁ νυμφίος ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ. Ὅλοι ἐνύσταξαν καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσθη μία φωνή :

— Ἰδοῦ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέλθετε εἰς προὔπαντησίν του !

Ὅλοι αἱ παρθένοι ἐξύπνησαν καὶ ἠτοίμαζον τὰς λαμπάδας των, ἀλλὰ τῶν μωρῶν παρθένων αἱ λαμπάδες ἔσβηνον, διότι δὲν εἶχον ἔλαιον.

Λέγουν τότε αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρόνιμοις :

— Δώσατε καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἰδικόν σας ἔλαιον.

Ἀλλὰ αἱ φρόνιμοι ἀπεκρίθησαν :

— Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς δώσωμεν, μήπως δὲν ἐπαρκέσῃ οὔτε δι' ἡμᾶς οὔτε διὰ σᾶς. Πηγαίνετε εἰς τοὺς πωλοῦντας ἔλαιον καὶ ἀγοράσατε.

Ἐνῶ δὲ ἐκεῖναι ἔφυγον, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἔλαιον, ἔφθασεν ὁ νυμφίος. Αἱ φρόνιμοι καὶ προνοητικαὶ παρθένοι εἰσῆλθον μετὰ ἀνημένας

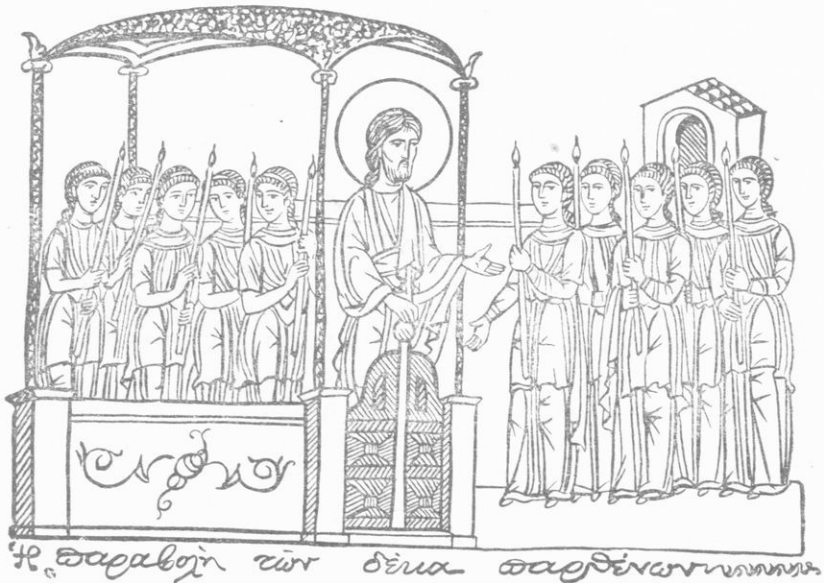
τὰς λαμπάδας των εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ νυμφίου καὶ εἰς τοὺς γάμους, ἡ δὲ θύρα ἐκλείσθη.

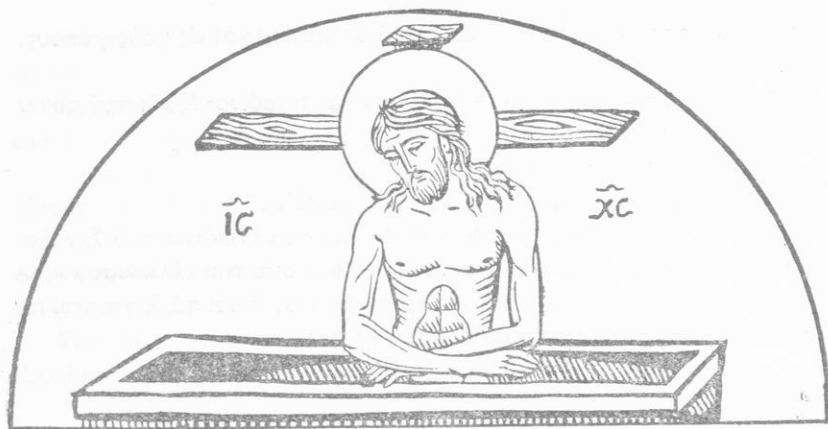
Μετ' ὀλίγην ὥραν ἔφθασαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι ἕξωθι τοῦ οἴκου καὶ ἐφώναζον :

— Κύριε, Κύριε, ἀνοιξέ μας.

Ἐκεῖνος ὁμως ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν τὰς γνωρίζει.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ἐδίδαξε παραστατικώτατα ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι διὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Πρέπει νὰ κάμνωμεν πάντοτε ἔργα ἀγαθὰ, διότι τὰ ἔργα ταῦτα θὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

75. Ὁ Μυστικός Δεῖπνος.

(Ματθ. κατ', 17 - 29 καὶ Ἰω. ιγ', 1 κ. ε')

ΤΗΝ ἐπομένην ἡμέραν (Τετάρτην τῆς ἐβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς δὲν μετέβη εἰς τὸν Ναόν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς τὴν Βηθανίαν προσευχόμενος εἰς τὸ παρ' αὐτὴν ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Εἶχεν εἶπει εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν ἐτελείωσε τὴν περὶ μελλούσης κρίσεως διδαχὴν Του :

— Πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ Πάσχα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται « εἰς τὸ σταυρωθῆναι ».

Ὁ ἑορτασμός τοῦ Πάσχα διήρκει ἑπτὰ ἡμέρας, ἤρχιζε δὲ ἐκεῖνο τὸ ἔτος τὸ ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς. Ἐγίνετο πολυτελής θυσία εἰς τὸν Ναόν, τὸ δὲ ἑσπέρας εἰς ὅλας τὰς οἰκίας παρατίθετο πλούσιον δεῖπνον.

Οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν τὸν Διδάσκαλον τὴν πρωΐαν τῆς Πέμπτης, ποῦ θέλει νὰ ἐτοιμάσωσι τὸ δεῖπνον τοῦ Πάσχα. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς :

— Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν (ἦσαν εἰς Βηθανίαν) καὶ θὰ συναντήσετε ἄνθρωπον νὰ κρατῆ μίαν ὕδριαν. Ἀκολουθήσατέ τον καὶ εἰσελ-

θετε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας ταύτης εἶπατε νὰ σᾶς δεῖξη τὸ μέρος, ὅπου θὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖπνον.

Οἱ δύο μαθηταὶ Ἰωάννης καὶ Πέτρος μετέβησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔπραξαν ὅ,τι εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

Εὗρηκαν τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὴν ὕδριαν, καθὼς καὶ τὸν οἰκοδεσπότην, ὁ ὁποῖος τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ ἀνώγειον τῆς οἰκίας. Ὑπῆρχεν

ἐκεῖ τράπεζα φαγητοῦ μετὰ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα. Οἱ δύο μαθηταὶ ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζουσαν ὅ,τι ἀκόμη ἐχρειάζετο διὰ τὸ δεῖπνον.

Τὴν ἐσπέραν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ ἐκάθησαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἐσηκώθη ὁ Κύριος καὶ λαβὼν ὕδωρ καὶ νιπτῆρα ἤρχισε νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Ἦθελε μετὰ τοῦτο ὄχι μόνον νὰ τηρήσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν παρ' Ἑβραίοις συνήθειαν (σελις 39), ἀλλὰ καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς παράδειγμα ταπεινοφρο-

σύνης, διότι ἐγνώριζεν ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν τῶν μαθητῶν ὑπῆρχον ἀκόμη ἴχνη φιλοδοξίας καὶ φιλοπρωτίας.

Μετὰ ταῦτα τὸ δεῖπνον ἤρχισε.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου ὁ Διδάσκαλος ὠμίλει πρὸς τοὺς μαθητὰς περὶ ταπεινοφροσύνης, ἀγάπης καὶ αὐτοθυσίας. Ἐξαφνα μὲ κάποιαν ψυχικὴν ταραχὴν λέγει :

— Σᾶς λέγω ὡς βέβαιον, ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν θὰ μὲ προδώσῃ.

Ὡς κεραυνὸς ἔπεσεν ὁ λόγος οὗτος ἀναμέσον τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι παρετήρουν μὲ ἀμηχανίαν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἠρώτων :

— Μήπως εἶμαι ἐγώ, Κύριε ;

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπήντησεν. Ὅταν ὁμως ὁ Πέτρος παρεκάλεσε τὸν Ἰωάννην νὰ Τὸν ἐρωτήσῃ καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὅποιος ἐκάθητο πλησίον Του, ἔκυψεν εἰς τὸ στῆθός Του καὶ Τὸν ἠρώτησεν εἰς τὸ οὓς ποῖος εἶναι, εἶπε χαμηλοφώνως :

— Εἶναι ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὅποιον Ἐγὼ θὰ δώσω ψωμίον, ἀφοῦ ἐμβάψω αὐτὸ εἰς τὸ πινάκιον.

Καὶ προσέφερε τὸ ψωμίον εἰς τὸν Ἰούδα, ἐνῶ συγχρόνως τοῦ ἔλεγεν :

— Ὅ,τι ἔχεις νὰ κάμῃς, κάμε το τὸ ταχύτερον.

Ὁ Ἰούδας ἀμέσως ἀνεχώρησε καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀπεχωρίσθη πλέον ὀριστικῶς ἀπὸ τὸν ὄμιλον τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰούδα ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε καὶ ηὐλόγησεν ἄρτον, ἔκοψεν αὐτὸν εἰς τεμάχια καὶ τὸν ἐμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητὰς, λέγων :

— Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

Ἐπειτα δέ, λαβὼν ποτήριον, ἔκαμε δέησιν εὐχαριστήριον πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τοὺς μαθητὰς, λέγων :

— Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Τοιοτοτρόπως ὁ Κύριος ἡμῶν συνέστησε τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὅποιον εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς χριστιανοὺς τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας μας πρὸς Αὐτὸν καὶ μεγίστη δωρεὰ Του πρὸς ἡμᾶς.

76. Ἡ τελευταία διδαχὴ τοῦ Σωτῆρος.

(Ἰωάν. ιγ', 31 - ιζ', 26)

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον, ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε τὴν τελευταίαν καὶ ἀποχαιρετιστήριον ὑψηλὴν διδαχὴν Του πρὸς τοὺς μαθητάς :

— «Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ», εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Μετ' ὀλίγον ἀποχωρίζομαι ἀπὸ σᾶς καὶ πηγαίνω ἐκεῖ, ὅπου σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε. Ἀφήνω ὅμως, τέκνα μου, εἰς σᾶς μίαν ν έ α ν έ ν τ ο λ ή ν. Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ὅπως ἐγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς, ἔτσι καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶσθε καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ διακρίνεσθε ὅτι εἴσθε μαθηταὶ Μου.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο διέκοψεν Αὐτὸν ὁ Πέτρος, λέγων :

— Κύριε, διατί εἶπες ὅτι ὅπου ὑπάγεις δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ ἔλθωμεν; Ἐγὼ θὰ σὲ ἀκολουθήσω, πρόθυμος καὶ τὴν ζωὴν μου ἀκόμη νὰ θυσιάσω ὑπὲρ Σοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Σοῦ λέγω, Πέτρε, ὅτι σὺ τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ « φωνήσῃ », θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές.

Ὁ Πέτρος ἐσιώπησεν, ὁ δὲ Ἰησοῦς συνέχισε τὴν ὁμιλίαν Του :

— «Ἐκεῖ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, βεβαίως δὲν δύνασθε νὰ Μὲ ἀκολουθήσετε. Ἀλλὰ « μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά ». Πιστεῦετε εἰς Ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Θεόν. Δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. Ὅ,τι ζητήσετε « ἐν τῷ ὀνόματί Μου » σᾶς λέγω, ὅτι θὰ ἐκπληρωθῆ. Ἄν τηρῆτε τὰς ἐντολάς Μου, θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα νὰ στείλῃ εἰς σᾶς ἄλλον Παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἵνα μὲνη πάντοτε ἐντὸς ὑμῶν καὶ σᾶς βοηθῆ. Τοῦτο, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, θὰ σᾶς φωτίσῃ δι' ὅλα ὅσα σᾶς ἐδίδαξα. Ὁ κόσμος θὰ σᾶς μισήσῃ καὶ θὰ σᾶς διώξῃ, ὅπως ἐδίωξεν Ἐμέ. Θὰ σᾶς κάμωσιν « ἀποσυναγωγούς ». Ἀλλὰ σεῖς γνωρίζετε πλέον ὅτι ἐγὼ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς ἐστάλην εἰς τὸν κόσμον καὶ ὅτι τώρα πορεύομαι πάλιν πρὸς τὸν Πατέρα. Καὶ τίποτε δὲν πρέπει νὰ σᾶς φοβίσῃ νὰ τὸ διακηρύξετε.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οἱ μαθηταὶ διεβεβαίωσαν τὸν Κύριον περὶ τούτου καὶ εἶπον :

— Ναί, πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐστάλης καὶ ἤλθες.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ

είπε : « Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα. Δόξασόν Σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱὸς δοξάσῃ Σέ ! ». Οἱ μαθηταὶ εἶναι ἔτοιμοι. « Καθὼς ἀπέστειλας Ἐμὲ εἰς τὸν κόσμον, κάγω ἀπέστειλα αὐτούς ».

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἐξῆλθον ὅλοι ἐκ τῆς οἰκίας, ὅπου ἐγένεν ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, καὶ διηθύνθησαν ἔξω τῆς πόλεως, εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

77. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Γεθσημανῆ. Ἡ σύλληψις Αὐτοῦ.

(Μαθ. κατ', 36 - 56)

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἔφθασεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἦτο περίπου μεσονύκτιον. Εἰσῆλθον ὅλοι εἰς τὸν κήπον Γεθσημανῆ, ὅπου συχνὰ μετέβαινε ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ προσευχηθῆ. Τοῦτο ἐγνώριζε βεβαίως καὶ ὁ Ἰούδας.

Ὁ Ἰησοῦς παρεκάλεσε τοὺς ἄλλους μαθητὰς νὰ καθίσουν εἰς ἓν μέρος. Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τριῶν, τοῦ Πέτρου δηλαδὴ, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου, ἐπροχώρησε βαθύτερον εἰς τὸν κήπον.

— « Περὶλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου », εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς μαθητὰς· καὶ προσέθεσε :

— Μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' Ἐμοῦ.

Καί, ἀφοῦ ἐπροχώρησεν ἀκόμη ὀλίγον, ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ :

—«Πάτερ, εἰ δυνατόν ἐστί, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' Ἐμοῦ!». Ἄλλ' ἄς γίνῃ ὄχι ὅπως ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ὅπως θέλεις Σὺ!

Κατόπιν ἐπέστρεψεν ἐκεῖ, ὅπου εἶχεν ἀφήσει τοὺς τρεῖς μαθητάς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους. Ἐξύπνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε:

—Σίμων, κοιμᾶσαι; Δὲν ἠδυνήθης οὔτε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσης μαζί Μου; «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν». Ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ εἶναι πρόθυμος, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἀσθενές.

Ἀπεσύρθη πάλιν καὶ συνέχισε τὴν προσευχὴν Του μόνος. Ἐπανήλθεν, εὗρε τοὺς μαθητάς κοιμωμένους καὶ ἀπεσύρθη δια τρίτην φοράν, ἵνα προσευχηθῆ μόνος. Ὅταν ἐπανήλθεν, εὗρε πάλιν τοὺς μαθητάς νὰ κοιμῶνται.

—Κοιμᾶσθε λοιπόν, τοὺς εἶπεν. Ἐφθασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἄς πηγαίνωμεν. Ἴδού, ἔρχεται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ μὲ παραδώσῃ.

Πράγματι, τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐφάνησαν φῶτα καὶ ἄνθρωποι πολλοί. Ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Συνεδρίου, συνοδούμενοι ἀπὸ Ῥωμαίους στρατιώτας μὲ ὅπλα. Μαζί των ἦτο καὶ τοὺς ὠδήγει ὁ Ἰούδας.

Εἰς Γεθσημανῆ

‘Ο Ἰησοῦς ἐπροχώρησεν ἔμπρὸς ἀπὸ τῶν μαθητᾶς καὶ ἠρώτησε :

— Τίνα ζητεῖτε ;

— Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἀπήντησαν.

— Ἐγὼ εἶμαι, τοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

‘Ο Ἰούδας εἶχεν ἀποσπασθῆ ἔν τῷ μεταξύ ἀπὸ τὸν ὄμιλον τῶν ἀνθρώπων τῶν Ἀρχιερέων, ἐπλησίασεν, ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε:

— Χαῖρε, Ραββί!

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἶχε συμφωνήσει, ὅτι θὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς ποῖος εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Πρὶν προχωρήσουν οἱ στρατιῶται, διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ὁ Ἰησοῦς ἐπρόφθασε καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ἰούδαν ;

— Μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ;

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ στρατιῶται συνέλαβον Αὐτόν.

Οἱ μαθηταὶ ἴσταντο τεταραγμένοι καὶ μὴ γνωρίζοντες τί νὰ κάμουν. ‘Ο Πέτρος ὅμως ἐξήγαγε μάχαιραν, διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Διδάσκαλον, καὶ ἔκοψε τὸ οὖς ἑνὸς ὑπηρέτου τοῦ Ἀρχιερέως, ὀνόματι Μάλχου.

‘Ο Ἰησοῦς ἐπέπληξε τὸν Πέτρον :

— Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην της.

Ἐπειτα ἐθεράπευσε τὸ οὖς τοῦ Μάλχου καὶ ἠκολούθησε, χωρὶς ἀντίστασιν, τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι τὸν συνέλαβον.

Οἱ μαθηταὶ κατεπλάγησαν. Μόνον ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἠκολούθησαν τὴν συνοδείαν, ἀναμειχθέντες μετὰ τοῦ πλήθους.

78. ‘Ο Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως Ἄννα.

(Ἰω. ιη', 12-27)

Οἱ συλλαβόντες τὸν Ἰησοῦν ἔδεσαν τὰς χεῖράς Του με δεσμὰ καὶ τὸν ὠδήγησαν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχιερέως Ἄννα. Οὗτος ἦτο παλαιότερον Ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶχε τὴν ἀρχιερατείαν ὁ γαμβρὸς του Καϊάφας. ‘Ο Ἄννας ἀνῆκεν εἰς ἐπίσημον οἰκογένειαν καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιρροήν, ἀφοῦ ἦτο καὶ πειθερὸς τοῦ Ἀρχιερέως Καϊάφα.

‘Ο Ἄννας, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ὠδηγήθη ἐνώπιόν Του, ἤρχισε νὰ Τὸν ἐρωτᾷ διὰ τοὺς μαθητᾶς καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν Του. ‘Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὅτι πρέπει αὐτὰ νὰ εἶναι γνωστὰ, διότι δημοσίως πάντοτε

ἐκήρυττεν. Ἐπομένως ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἠρώτων περὶ τῆς διδασκαλίας Του θὰ ἐμάνθανον.

Τότε εἰς ἓκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἄννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε :

— Τοιουτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα ;

Ἐὖ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— Ἄν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν ὅμως ἐλάλησα καλῶς, τί μὲ δέρεις ;

Μαζὶ μὲ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας τοῦ Ἄννα ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν Ἀρχιερέα. Ὁ Ἰωάννης παρεκάλεσε τὴν θυρωρὸν νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὸν Πέτρον τὴν εἴσοδον. Αὐτὴ ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ ἠρώτησε τὸν Πέτρον :

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἓκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ;

— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Πέτρος, δὲν εἶμαι.

Κατόπιν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος ἴστατο πλησίον τῆς πυρᾶς, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀνάψει εἰς τὴν αὐλὴν διὰ νὰ θερμανθοῦν, εἶπε κάποιος εἰς αὐτόν :

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι μαθητῆς του ;

— Ὁχι, δὲν εἶμαι, εἶπε πάλιν ὁ Πέτρος.

Βραδύτερον εἰς δοῦλος τοῦ Ἀρχιερέως ἔκαμιν εἰς τὸν Πέτρον τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν· καὶ ἐκεῖνος διὰ τρίτην φορὰν ἠρνήθη.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐλάλησεν εἰς ἀλέκτωρ.

Ὁ Πέτρος, ὅταν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος, ἐνεθυμήθη ἀμέσως τοὺς λόγους τοῦ Διδασκάλου. Ἐξῆλθε τότε ἔξω καὶ μετανοημένος δι' ὃ, τι ἔκαμιν « ἔκλαυσε πικρῶς ».

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἄννας εἶχε τελειώσει τὴν προανάκρισιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔστειλεν Αὐτὸν εἰς τὸν Καϊάφαν, τὸν καὶ πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου.

79. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Συνεδρίου.

(Ματθ. κστ', 57-68)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα εἶχον συγκληθῆ τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου. Ἦσαν Ἀρχιερεῖς, Γραμματεῖς καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων. Ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ὠδηγήθη ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ διατυπωθῆ ἡ κατηγορία ἐναντίον Του καὶ νὰ καταδικασθῆ.

Τὴν καταδικὴν τοῦ Ἰησοῦ εἶχον ἤδη προαποφασίσει οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, κατὰ πρότασιν τοῦ Καϊάφα.

Ἡ κατηγορία ἔπρεπε νὰ στηριχθῆ ἐπὶ μαρτύρων. Παρουσιάστησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες, ἀλλὰ αἱ μαρτυρίαι των δὲν ἦσαν τοιαῦται. ὥστε νὰ στηρίξουν τὴν καταδίκην. Τέλος δύο ἄλλοι ψευδομάρτυρες κατέθεσαν:

— Ἠκούσαμε νὰ λέγῃ ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν Ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ.

Τοῦτο εἶχεν εἶπει πράγματι ὁ Ἰησοῦς, ἀλλ' ἐννοεῖ μὲ αὐτὸ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασίν Του. Ὁ Καϊάφας λέγει τότε:

— Ἀκούεις τί σὲ κατηγοροῦν; Τί ἀπαντᾷς;

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη. Ὁ Καϊάφας τότε λέγει:

— Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰπέ μας εἴσαι σὺ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστός;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε:

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι.

Ὁ Καϊάφας ἔδειξεν ἀμέσως, ὅτι πάρα πολὺ ἠγανάκτησε διὰ τὴν ἀπάντησιν αὐτήν. Ἐσχίσε τὰ ἱμάτιά του καὶ ἀνεφώνησε:

— Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν πλέον ἀπὸ μάρτυρας; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐβλασφήμησεν. Ἠκούσατε ὅλοι, εἶπεν ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ γνώμη σας;

Ὅλοι ἀπεκρίθησαν:

— «Ἐνοχος θανάτου ἐστί!».

Τοιουτοτρόπως ὁ Ἰησοῦς εἶχε καταδικασθῆ « νομίμως ».

Ἦρχισαν τότε οἱ παριστάμενοι νὰ κακομεταχειρίζωνται τὸν Ἀθῶν. Τὸν ἐνέπαιζον, τὸν ἔπτυνον, τὸν ἐκτύπων καὶ τοῦ ἔλεγον:

— Προφῆτευσον, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα ἐκρατήθη ὁ Ἰησοῦς ἐμπαιζόμενος καὶ κακοποιούμενος μέχρι τῆς πρωῆς τῆς Παρασκευῆς, παραμονῆς τοῦ Πάσχα.

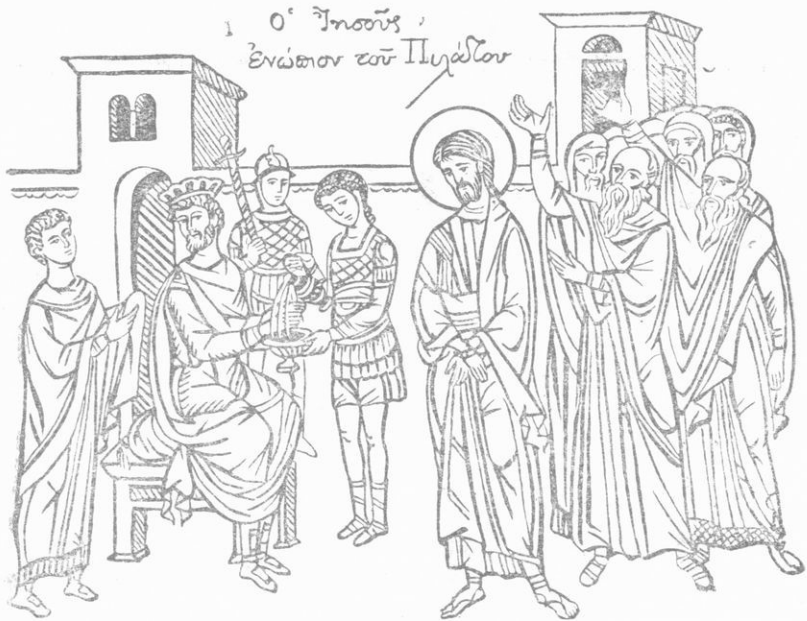
Ἡ εἰς θάνατον καταδίκη Του ἔγινε γνωστὴ εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Τὴν ἔμαθε καὶ ὁ προδῶσας Αὐτὸν Ἰούδας. Ὁ Ἰούδας μετεμελήθη διὰ τὴν προδοσίαν του. Ἐτρεξεν εἰς τὸ Συνέδριον καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς:

— Ἠμάρτησα, σᾶς παρέδωσα ἕνα Ἀθῶν.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν.

— «Τί πρὸς ἡμᾶς;» Σὺ νὰ ὄψεσαι.

Ὁ Ἰούδας μετέβη τότε εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἀπέρριπεν ἔκει τὰ τριάκοντα ἀργύρια, κατόπιν δὲ ηὔτοκτόνησεν.

80. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

(Ματθ. κζ', 11 - 26. Ἰω. ιη', 28 - ιθ', 16)

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ, ἀν δὲν ἐπεκυρώνετο ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖον διοικητὴν τῆς Ἰουδαίας. Ἐφεραν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ διοικητήριον, τὸ ὅποῖον ἐλέγετο μὲ τὸ Ῥωμαϊκὸν του ὄνομα π ρ α ι τ ῶ ρ ι ο ν. Διοικητὴς ἦτο τότε ὁ Πόντιος Πιλάτος.

Ὁ Πιλάτος, ὅταν ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς ἐβλασφήμησεν ὀνομάσας τὸν ἑαυτὸν Του υἱὸν τοῦ Θεοῦ, δὲν εὗρῃκε ταύτην σοβαρὰν καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐγκρίνη τὴν καταδίκην. Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων κατηγορήσαν τότε τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν Του βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, ὅτι δηλαδὴ ἦτο ἐπαναστάτης κατὰ τῶν Ῥωμαίων.

Ὁ Πιλάτος ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν:

— Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

— Δὲν εἶμαι βασιλεὺς, ὅπως οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς. Διότι τότε οἱ

άνθρωποί μου θά ἠγωνίζοντο νά μὴ συλληφθῶ. Ἡ βασιλεία Μου δὲν εἶναι τοῦ κόσμου τούτου. Ἐγὼ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ Πιλάτος ἀντελήφθη ὅτι εἶχεν ἐμπρὸς του ἓνα ἀθῶον, τὸν ὁποῖον κατεδίωκον οἱ Ἀρχιερεῖς διὰ προσωπικούς λόγους. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ εὔρη τρόπον, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Ἐπῆρχε συνήθεια νὰ ἀπελευθερώνουν κατὰ τὸ Πάσχα ἓνα Ἑβραῖον κατάδικον. Τοιοῦτος ἦτο τότε εἷς ἀπαίσιος κακοῦργος, ὀνομαζόμενος Βαραββᾶς. Ἠρώτησε λοιπὸν ὁ Πιλάτος τοὺς Ἰουδαίους ποῖον θέλουν νὰ ἀπολύσῃ: τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν.

Ὁ Ἰουδαϊκὸς ὄμως ὄχλος, τὸν ὁποῖον εἶχον συγκεντρώσει οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐφώνασε:

— Τὸν Βαραββᾶν θέλομεν νὰ ἀπολύσῃς.

— Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν; ἠρώτησε πάλιν ὁ Πιλάτος.

— «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!», ἐκραύγαζεν ὁ ὄχλος.

Ὁ Πιλάτος τότε, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά ἔβιδε κάποιοι διέξοδοι εἰς τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου, διέταξε νὰ μαστιγωθῇ ὁ Ἰησοῦς. Οἱ στρατιῶται, μετὰ τὴν μαστίγωσιν, ἐνέδυσαν αὐτὸν μὲ πορφύραν, ὅπως ἐνεδύοντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. Ὁ Πιλάτος τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν: «Ἴδου ὁ ἄνθρωπος!».

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἔπαυον νὰ φωνάζουν «σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν». Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπον τοὺς δισταγμούς τοῦ Πιλάτου, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν ὅτι, ἂν δὲν θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν του βασιλέα, δὲν θά εἶναι φίλος τοῦ Καίσαρος.

Ὁ Πιλάτος ἐφοβήθη. Ἐκαμεν ἐν τούτοις μίαν τελευταίαν προσπάθειαν. Παρουσίασε τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ ὄχλου καὶ εἶπε: «Τί κακὸν ἔκαμεν;» Ὁ ὄχλος ὁμως ἐκραύγαζε: «Σταυρωθήτω!»

Ὁ Πιλάτος ἔνιψε τὰς χεῖράς του καὶ εἶπεν:

— Ἀθῶος εἶμαι ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Σεῖς εἶσθε ὑπεύθυνοι.

Ὁ ὄχλος τῶν Ἑβραίων ἐφώνασε:

— Τὸ αἷμά του ἐπάνω εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ παιδιὰ μας.

Ὁ Πιλάτος παρέδωσε τέλος τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ἑβραϊκὸν ὄχλον, ἵνα σταυρωθῇ.

81. Ἡ Σταύρωσις.

(Ματθ. κζ', 32-56. Ἰω. ιθ', 17-37)

Αἱ θανατικά ἐκτελέσεις ἐγίνοντο εἰς ἓνα τόπον, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Γολγοθᾶς, δηλαδή κρᾶνίου τόπος. Ἐκεῖ ὠδηγήθη ὁ Ἰησοῦς, φέρων εἰς τοὺς ὤμους ὁ ἴδιος τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου Του. Εἰς τὸν δρόμον, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς κακουχίας καὶ τὸ βᾶρος ὁ Ἰησοῦς ἔπεσε κάτω, ἠγγάρευσαν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ σταυροῦ ἓνα ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν Κυρήνην, ὀνομαζόμενον Σίμωνα.

Ἦτο μεσημβρία, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν. Ἐκάρφωσαν μὲ καρφιά (ἤλους) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας Του καὶ ἔστησαν τὸν σταυρὸν ὄρθιον. Μαζί Του ἐσταύρωσαν καὶ δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν.

Καθ' ὃν χρόνον ἐσταύρωνον Αὐτόν, ὁ Ἰησοῦς ἀφῆκε τὴν φωνὴν τῆς συγγνώμης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς Του εἰπὼν:

« Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσιν ».

Εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ σταυροῦ εἶχον γράψαι:

Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Πολλοὶ ἐκ τοῦ ὄχλου περιέπαιζον ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον:

— Σὺ, ὁ ὁποῖος δύνασαι νὰ κρημνίσῃς καὶ νὰ ἀνοικοδομήσῃς τὸν Ναὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατάβα τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!

Ἄλλοι ἔλεγον:

— Ἄλλους ἔσωσες, τὸν ἑαυτὸν σου δὲν δύνασαι νὰ σώσῃς; Ἄν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἄς σὲ σώσῃ λοιπὸν ὁ Θεός!

Καὶ ὁ εἰς ἐκ τῶν ληστῶν εἶπε πρὸς Αὐτὸν περιπαικτικούς λόγους.

Ὁ ἄλλος ὅμως ληστής τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν, σὺ ὁ ἔνοχος, ἀλλὰ περιπαιζεῖς ἓνα Ἄθῶνον;

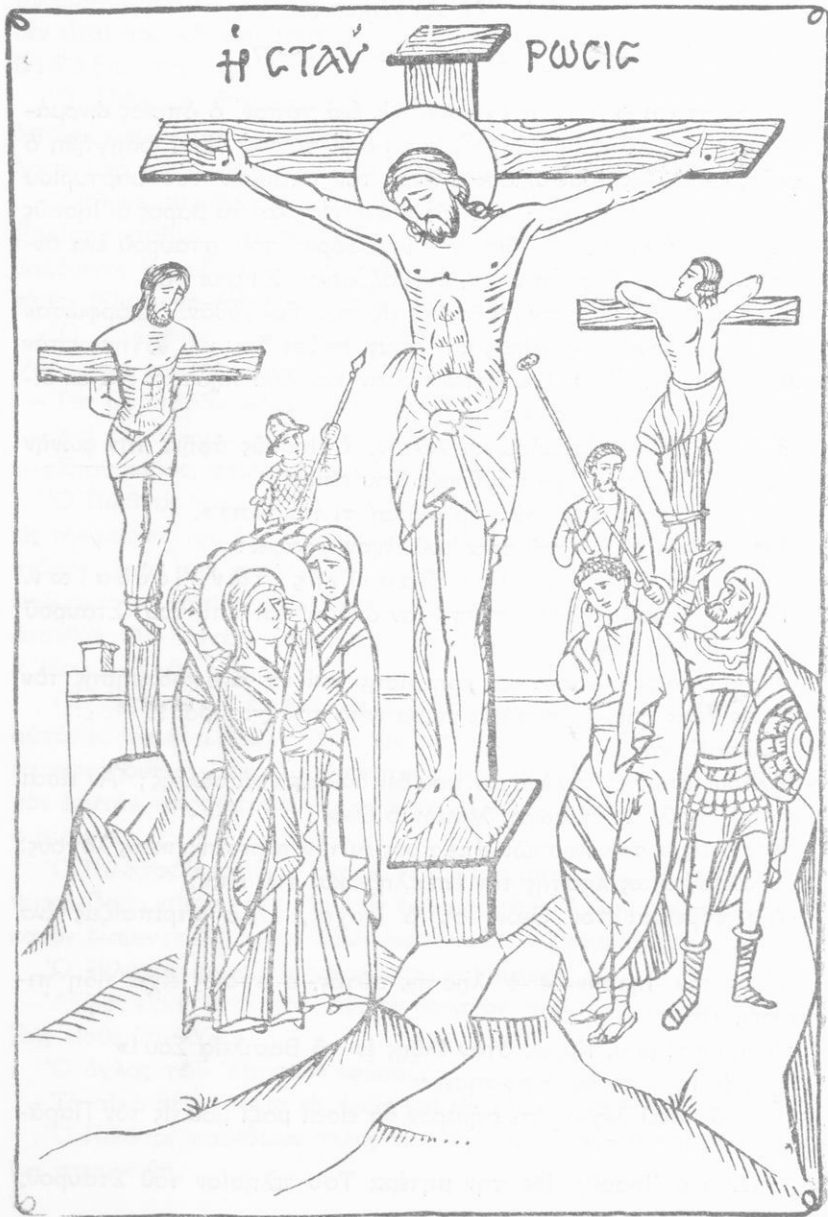
Πρὸς τὸν Ἰησοῦν δὲ ὁ ληστής αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη πιστεύσει, εἶπε:

« Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου! »

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν:

— Ἀληθῶς σοῦ λέγω, ὅτι σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὸν Παράδεισον!

Ἐπειτα ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα Του πλησίον τοῦ Σταυροῦ,

μαζί με τὸν ἀγαπητὸν Του μαθητὴν Ἰωάννην, καὶ εἶπε πρὸς Αὐτήν: «Ἴδου ὁ υἱὸς σου». Πρὸς τὸν Ἰωάννην δὲ εἶπε: «Ἴδου, ἡ μήτηρ σου».

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἂν καὶ ὁ ἥλιος ἐμεσουράνει ἀκόμη, βαθὺ σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν καὶ ἐκράτησε τρεῖς ὥρας. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν:

—Ἥλί, Ἥλί, λαμὰ σαβαχθανί, ἦτοι Θεέ μου, Θεέ μου, διατὶ με ἐγκατέλειψες;

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκούσαντας εἶπον ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον:

—Τὸν Ἥλιαν καλεῖ εἰς βοήθειαν!

Μετ' ὀλίγον ὁ Ἰησοῦς εἶπε: « Δ ι ψ ὦ ! »

Ἔσπευσε τότε εἰς στρατιώτης καὶ προσέφερεν εἰς Αὐτὸν χολὴν ἀναμεμιγμένην με ὄξος. Ὁ Χριστὸς ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἔπιεν. Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε τοὺς τελευταίους λόγους Του:

—Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν μέγας σεισμός συνεκλόνησε τὴν γῆν. Βράχοι ἐσχίσθησαν, τάφοι ἠνοιχθήσαν καὶ τοῦ Ναοῦ τὸ καταπέτασμα ἐσχίσθη εἰς δύο. Ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο ἐκεῖ κατετρόμαξαν. Ἐλεγον δέ:

—Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῷ μεταξὺ ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλάτον νὰ θανατωθοῦν διὰ συντριβῆς τῶν ὀστέων οἱ ἐσταυρωμένοι, ἂν δὲν εἶχον ἀποθάνει, διότι τὴν ἐπομένην δηλ. (ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τῆς Παρασκευῆς) ἦτο τὸ Πάσχα καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μένουν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἄταφοι.

Ὁ Πιλάτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν. Καὶ οἱ μὲν δύο λησται ἐθανατώθησαν, ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς εἶχεν ἀποθάνει καὶ δὲν τὸν ἐπέιρασαν. Εἰς μόνον ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε τὴν πλευράν του με τὴν λόγχην του, διὰ νὰ βεβαιωθῆ. Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πληγὴν αἷμα καὶ ὕδωρ.

82. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτήρος.

(Ἰω. ιθ', 31 - 42)

Κατὰ τὸ ἑσπέρας παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλάτον ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δοθῆ ἡ ἄδεια νὰ θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν.

Μαζί με τὸν Ἰωσήφ ἐπήγε καὶ ἄλλος ἐπίσημος Ἰουδαῖος καὶ ἐν κρυπτῷ μαθητῆς τοῦ Κυρίου, ὁ Νικόδημος. Οὗτος ἔφερε μαζί του καὶ ἀρώματα, σμύρναν καὶ ἀλόην διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

Ἀφοῦ κατεβίβασαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ σεπτὸν Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ (ἀποκαθήλωσαν Αὐτόν), ἐτύλιξαν αὐτὸ μὲ σινδόνην, τὴν ὁποίαν ἤλειψαν προηγουμένως μὲ ἀρώματα, καὶ τὸ ἠτοιμάσαν διὰ τὴν ταφὴν.

Ἐπειτα τὸ μετέφεραν εἰς ἓνα κῆπον, ἐκεῖ πλησίον, ὅπου ὑπῆρχε τάφος ἐσκαλισμένος εἰς βράχον. Ἐκεῖ ἀπέθεσαν τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐκύλισαν δὲ μέγαν λίθον καὶ ἔφραξαν τὸ στόμιον τοῦ μνημείου.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι Ἰουδαῖοι ἐπληροφόρηθησαν ταῦτα καὶ ἔσπευσαν πρὸς τὸν Πιλάτον. Ἐζήτησαν ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος, νὰ κλεισθῇ καλὰ καὶ νὰ τοποθετηθῇ φρουρὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. «Διότι, εἶπον, ἐνεθυμήθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε κάποτε, ὅτι εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐγερθῇ. Φοβούμεθα λοιπὸν μήπως οἱ μαθηταὶ τοῦ κλέψωσι τὸ σῶμά του καὶ εἴπωσιν ἔπειτα, ὅτι ἠ γ έ ρ θ η έ κ ν ε κ ρ ω ν ».

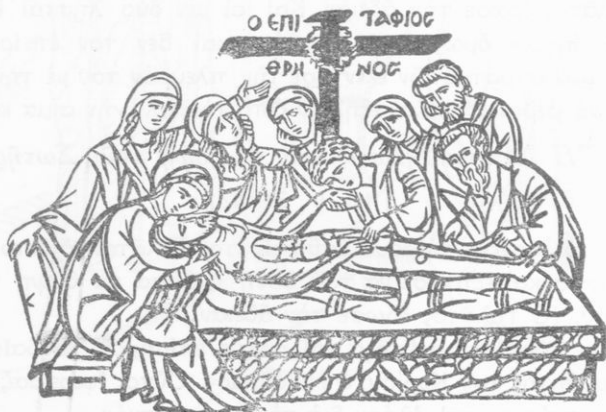
Ὁ Πιλάτος δὲν ἔφερον ἀντίρρησην, ἀλλὰ τοὺς εἶπε:

—Κουστῶδιαν (φρουρὰν) ἔχετε. Ὑπάγετε λοιπὸν καὶ ἀσφαλίσατε τὸν τάφον, ὅπως σεῖς γνωρίζετε.

Διέταξε δὲ νὰ μείνῃ καὶ φρουρὰ πρὸ τοῦ τάφου.

Οἱ Ἰουδαῖοι μετέβησαν, ἐσφράγισαν τὸν τάφον καὶ, ἀφοῦ εἶδον τὴν φρουρὰν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἀνεχώρησαν ἡσυχοί.

Ὅλα αὐτὰ ἐγίναν τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ὅτε θὰ ἤρχιζεν ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

83. Ἡ Ἀνάστασις.

(Μάρκ. ιστ', 1-8 καὶ Ματθ. κη', 1-10)

ἮΝ αὐγὴν τῆς μετὰ τὸ Σάββατον πρώτης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἦλθον εἰς τὸν τάφον, φέρουσαι ἀρώματα καὶ μύρον, διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸ σεπτὸν Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Αἱ μυροφόροι γυναῖκες ἔλεγον ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην :

—Ποῖος θὰ μᾶς ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ μνημείου ;

Ἐγνώριζον ὅτι ὁ λίθος ἦτο βαρύτατος.

Ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὸν τάφον, εἶδον μὲ ἀπορίαν ὅτι ὁ μὲν λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ, οἱ φρουροὶ δὲ τοῦ τάφου εἶχον πέσει κάτω εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἦταν κατατρομαγμένοι.

Εἶδον τότε μὲ τρόμον καὶ αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ἀποκεκλιμένου λίθου καθήμενον ἓνα ἄγγελον, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς αὐτάς :

—Μὴ φοβείσθε. Ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ; Δὲν εἶναι

ἔδω. Ἀνεστήθη. Ἴδου ὁ τάφος, ὅπου τὸν ἐνετάφισαν· εἶναι κενός. Ὑπάγετε λοιπὸν ταχέως καὶ εἶπατε τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς.

Αἱ μυροφόροι ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ ἀναζητήσουν τοὺς μαθητάς

καὶ νὰ τοὺς εἶπουν τὴν χαρμόσυνον εἶδησιν. Εἰς τὸν δρόμον συνήντησαν τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος τὰς ἐχαίρετήσεν. Αὐταί, ὅταν τὸν εἶδον, ἔπεσαν καὶ τὸν προσεκύνησαν.

Ὁ Κύριος ὠμίλησε πρὸς αὐτὰς καὶ εἶπε :

—Νὰ εἴπετε εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ ἐμφανισθῶ εἰς αὐτοὺς.

Αἱ γυναῖκες ἔσπευσαν νὰ εὑρουν τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ τοὺς ἀναγγείλουν τὴν μεγάλην εἰδησιν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνέστη. Ἐκεῖνοι ὁμως δὲν ἐπίστευον. Ὁ Πέτρος δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ μνημεῖον. Πράγματι, εὔρουν τὸν τάφον ἀνοικτὸν, εἰσῆλθον καὶ εἶδον τὴν νεκρικὴν σινδόνην. Τὸ Σῶμα τοῦ Σωτῆρος δὲν ἦτο ἐκεῖ. Ὁ Ἰησοῦς, καθὼς εἶχε προεῖπει, εἶχεν ἀναστηθῆ ἔκ νεκρῶν. Κατήργησε τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἐχάρισεν εἰς τοὺς νεκροὺς τὴν ζωὴν.

84. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου.

(Λουκ. κδ', 13-49. Ἰω. κ', 19-κα', 23)

α') *Εἰς Ἐμμαούς.*

Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπορεύοντο ὀλίγον μετὰ τὴν Ἀνάστασιν εἰς μίαν πόλιν πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποῖαν ὠνόμαζον Ἐμμαούς.

Ἐνῶ εὐρίσκοντο καθ' ὁδὸν καὶ συνωμίλουν διὰ τὰ γεγονότα, παρουσιάσθη ἄφρα εἰς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ ὁδοιπορῆ μαζί των. Ἐλαβε δὲ μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν των καὶ κατηγόρησεν αὐτοὺς, διότι εἶχον ἀμφιβολίας διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Εἶπε δὲ εἰς αὐτούς :

—Ὅλα ὅσα συνέβησαν προελέχθησαν ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ ἔπρεπε νὰ συμβοῦν. Πῶς δὲν τὰ πιστεύετε ;

Ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν Ἐμμαούς, οἱ δύο μαθηταὶ παρεκάλεσαν τὸν ἄγνωστον εἰς αὐτοὺς συνοδοιπόρον των νὰ δεχθῆ νὰ δειπνήσουν μαζί. Ἐκεῖνος ἐδέχθη.

Ὅταν ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ ἄγνωστος ἔλαβε τὸν ἄρτον, τὸν ἠλόγησε καὶ ἔπειτα τὸν ἔκοψε καὶ ἤρχισε νὰ μοιράζῃ. Τότε οἱ δύο μαθηταὶ ἀεγνώρισαν ἄφρα ὅτι ἦτο Ἐκεῖνος, ὁ Διδάσκαλος. Ἀμέσως ὁμως ὁ Κύριος ἐχάθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοῦς των.

β') *Εἰς Ἱερουσαλήμ.*

Οἱ δύο μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Εὔρουν τοὺς ἄλλους μαθητὰς συγκεντρωμένους εἰς μίαν οἰκίαν καὶ διηγῆθησαν εἰς

αυτούς, ὅτι εἶδον τὸν Κύριον. Μερικοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν ἐδυσπίστουν ἀκόμη.

Ἐνῶ συνωμίλουν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἣ ὅποια ἦτο κλειστή, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἔξαφνα παρουσιάσθη ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπεν :

—Εἰρήνη ὑμῖν !

Οἱ μαθηταὶ κατετρόμαξαν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς καθησυχάζει :

—Διατί φοβεῖσθε; Ἐγὼ εἶμαι. Ἴδού, αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες Μου μὲ τὰ σημάδια τῶν ἡλῶν. Ἐγγίσατέ Με, διὰ νὰ βεβαιωθῆτε.

Οἱ μαθηταὶ τότε ἀνεθάρρησαν καὶ ἔσπευσαν χαρούμενοι νὰ προσκυνήσουν τὸν Κύριον. Οὗτος δὲ λέγει πάλιν πρὸς αὐτούς :

—Εἰρήνη ὑμῖν ! Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, οὕτω καὶ Ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς. Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ὅσων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, ἅς εἶναι συγχωρημέναι.

Ἀφοῦ εἶπε τοὺς λόγους τούτους ὁ Κύριος, ἐξηφανίσθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μαθητῶν.

γ') *Εἰς τὸν δύσπιστον Θωμᾶν.*

Εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν, ὁ Θωμᾶς, ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐφάνη ὁ Κύριος. Ὅταν εἶδον τὸν Θωμᾶν οἱ ἄλλοι μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν :

—Εἶδομεν τὸν Κύριον.

Ἐκεῖνος ὁμως δὲν ἐπίστευε καὶ ἔλεγεν :

Ἄν δὲν ἴδω εἰς τὰς χεῖράς Του τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν Του, δὲν θὰ πιστεύσω.

Ὅκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἦσαν πάλιν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐμφανίζεται πάλιν ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Κύριος καὶ λέγει :

—Εἰρήνη ὑμῖν !

Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν Θωμᾶν τοῦ εἶπε :

—Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ εἰς τὴν χεῖρα καὶ εἰς τὴν πλευράν Μου καὶ μὴ εἶσαι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

Ὁ Θωμᾶς τότε προσεκύνησεν Αὐτὸν καὶ εἶπεν :

—Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Θωμᾶν :

— Θωμά, Μὲ εἶδες καὶ ἐπίστευσες; Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

δ') *Εἰς Γαλιλαίαν.*

Μετὰ τινὰς ἡμέρας, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ, εἶχον συγκεντρωθῆ οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἐκεῖ πάλιν ἐνεφανίσθη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε :

— Σᾶς ἀποστέλλω νὰ διδάξετε ὅλα τὰ ἔθνη. Πηγαίνετε καὶ φωτίσατε τοὺς λαοὺς. Βαπτίζετε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ διδάσκετε τὰς ἐντολάς Μου.

ε') *Εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος.*

Πάλιν ἐνεφανίσθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐφάρενον μὲ τὸ πλοῖόν των εἰς τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος. Ἦσαν ἑπτὰ. Ὁ Σίμων Πέτρος, ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, ὁ Ναθαναήλ, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ δύο ἀκόμη ἄλλοι.

Οἱ ἑπτὰ ἀλιεῖς δὲν εἶχον κατορθώσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα νὰ πιάσουν ἰχθῦς. Περὶ τὴν πρωΐαν εἶδον ἰστάμενον εἰς τὴν παραλίαν τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἀμέσως. Ὁ Ἰησοῦς ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτοὺς τροφήν, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἔπιασαν καθόλου ἰχθῦς.

Εἶπε τότε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς :

— Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου.

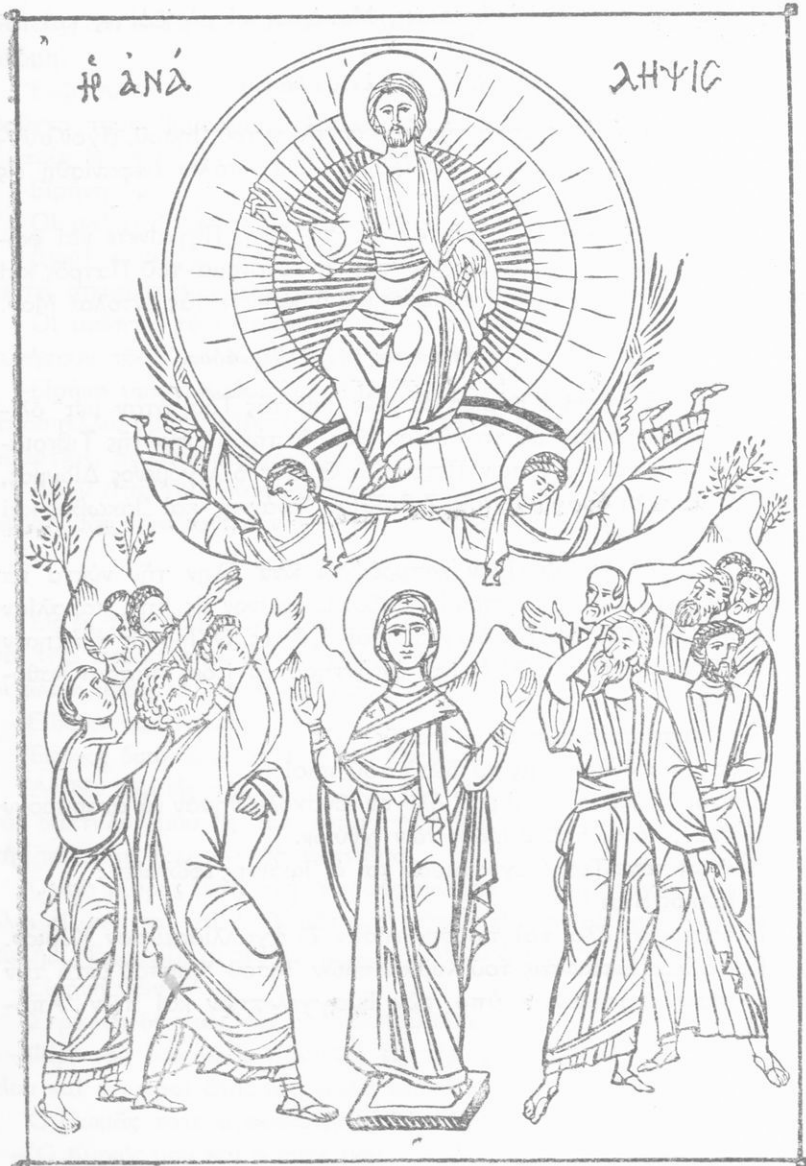
Ἐκεῖνοι ὑπήκουσαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἀνασύρουν τὸ δίκτυον, λόγῳ τοῦ βάρους τῶν ἰχθῦων.

Ἀμέσως τότε τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ ὁ Ἰωάννης ἐφώνησεν :

— Ὁ Κύριος εἶναι !

Προσέτρεξαν ὅλοι καὶ προσεκύνησαν ἐν ἀγαλλιάσει τὸν Κύριον.

Καὶ ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων.

85. Ἡ Ἀνάληψις

(Λουκ. κ', 50 - 53 καὶ Πράξ. Ἀποστ. α', 12)

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἐφανερῶθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ ὅποιοι εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἦλθε κατόπιν μετ' αὐτῶν εἰς τὸ παρὰ τὴν Βηθανίαν ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ἐκεῖ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας ἐντολάς. Τοὺς εἶπε δὲ νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ἐκεῖ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτούς.

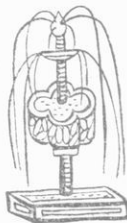
Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θὰ ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ὕψωσε τὰς χεῖρας καὶ ἠύλῳγησεν αὐτούς. Ἐνῶ δὲ ἔκαμνε τοῦτο, ἀπεχωρίζετο σιγὰ σιγὰ τῶν μαθητῶν, ἀναλαμβάνοντες πρὸς τὸν οὐρανόν, μία νεφέλη δὲ περιέλαβεν Αὐτὸν καὶ τὸν ἀπέκρυψε τέλος ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν μαθητῶν.

Οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον ἀκόμη ἕκταμβοι πρὸς τὴν διεύθυνσιν ὅπου ἀνελήφθη ὁ Κύριος. Παρουσιάσθησαν τότε δύο ἄγγελοι μετὰ κατάλευκα ἐνδύματα καὶ λέγουσιν πρὸς αὐτούς :

— Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς εἰς τὸν οὐρανὸν θὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὸν κόσμον καθ' ὃν τρόπον « ἐθεάσασθε Αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν ».

Οἱ μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εὐλογοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν Κύριον.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι είναι η μελέτη των αρχαίων κειμένων;

Η μελέτη των αρχαίων κειμένων είναι η διαδικασία της ανάγνωσης, της κατανόησης και της κριτικής αξιολόγησης των κειμένων που έχουν γραφτεί σε αρχαία γλώσσα. Περιλαμβάνει την ανάλυση του κειμένου ως προς το περιεχόμενό του, το ύφος, το στυλ και το ιστορικό πλαίσιο.

2. Ποιες είναι οι βασικές αρχές της μελέτης των αρχαίων κειμένων;

Οι βασικές αρχές της μελέτης των αρχαίων κειμένων είναι:

- Ακρίβεια: Η μελέτη πρέπει να γίνεται με ακρίβεια και προσοχή.
- Κριτική: Η μελέτη πρέπει να γίνεται με κριτική και να βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία.
- Παράδοση: Η μελέτη πρέπει να γίνεται με παράδοση και να βασίζεται στην επιστημονική κοινότητα.

3. Ποιες είναι οι βασικές μεθόδους της μελέτης των αρχαίων κειμένων;

Οι βασικές μέθοδοι της μελέτης των αρχαίων κειμένων είναι:

- Φιλολογική μέθοδος: Η μελέτη του κειμένου ως προς το περιεχόμενό του, το ύφος, το στυλ και το ιστορικό πλαίσιο.
- Ιστορική μέθοδος: Η μελέτη του κειμένου ως προς το ιστορικό πλαίσιο.
- Γλωσσολογική μέθοδος: Η μελέτη του κειμένου ως προς τη γλώσσα.

4. Ποιες είναι οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων;

Οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων είναι:

- Επίγραμμα: Βραχύ κείμενο που αφιερώνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστολή: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστομίδα: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.

5. Ποιες είναι οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων;

Οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων είναι:

- Επίγραμμα: Βραχύ κείμενο που αφιερώνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστολή: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστομίδα: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.

6. Ποιες είναι οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων;

Οι βασικές κατηγορίες των αρχαίων κειμένων είναι:

- Επίγραμμα: Βραχύ κείμενο που αφιερώνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστολή: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.
- Επιστομίδα: Κείμενο που απευθύνεται σε κάποιον ή κάτι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου

α') Ἀπολυτίκιον

Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἢ φανέρωσις. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζειται. Διὸ καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν· Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

2. Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος

α') Ἀπολυτίκιον

Ἡ γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως.
Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες
ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο Σὲ προσκυνεῖν
τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν
ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε, δόξα Σοι.

β') Κοντάκιον

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον¹ τίκει
καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον τῷ ἀπροσίτῳ² προσάγει,
ἄγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι,
μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι·
δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγενήθη παιδίον νέον
ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός.

1. Τὸν ὑπερούσιον = τὸν Θεόν.

2. Τῷ ἀπροσίτῳ = εἰς τὸν ἀπροσπέλαστον.

3. Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου

Ἄπολυτίκιον

Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε,
 ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης
 Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει.
 Εὐφραίνου καὶ σύ, Πρεσβῦτα δίκαιε, δεξάμενος
 ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν
 ἡμῶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

4. Εἰς τὴν Βάπτισιν τοῦ Σωτῆρος

α') Ἄπολυτίκιον

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζόμενον Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη
 προσκύνησις. Τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι,
 ἀγαπητὸν Σὲ Υἱὸν ὀνομάζουσα. Καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς
 ἐβεβαίον τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν
 κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι.

β') Κοντάκιον

Ἐπεφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένῃ
 καὶ τὸ φῶς Σου, Κύριε,
 ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ἐπιγνώσει ὑμνοῦντίας Σε.
 Ἦλθες, ἐφάνης, τὸ Φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

5. Εἰς τὴν ἀποκεφάλισιν
 τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ

Ἄπολυτίκιον

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ
 Κυρίου, Πρόδρομε. Ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώ-
 τερος, ὅτι καὶ ἐν ρείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον.
 Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν
 Ἄδῃ Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
 κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

6. Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος

α') Ἀπολυτίκιον

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει Χριστέ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς
Σου τὴν δόξαν Σου, καθὼς ἠδύνατο. Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτω-
λοῖς τὸ φῶς Σου τὸ αἰδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Φωτοδότα,
δόξα Σοι.

β') Κοντάκιον

Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ μαθηταί Σου
τὴν δόξαν Σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἐθεάσαντο, ἵνα, ὅταν Σὲ ἴδωσι σταυ-
ρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν,
ὅτι Σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.

7. Εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου

Ἀπολυτίκιον

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ
νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς,
ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θά-
νάτου βοῶμεν· Ὁσαννά ἐν τοῖς Ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ Ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου.

8. Μεγάλη Δευτέρα

Κάθισμα. Ὁ Νυμφίος

Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται
ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς
καὶ μακάριος ὁ δοῦλος
ὃν εὐρήσει γρηγοροῦντα,
ἀνάξιος δὲ πάλιν
ὃν εὐρήσει ὄαθυμοῦντα.
Βλέπε οὖν, ψυχὴ μου,
μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῆς,
ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῆς,
καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῆς,
ἀλλ' ἀνάνηφον κράζουσα·
Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος εἶ ὁ Θεός,
διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

9. Ὁ Μυστικός Δείπνος

α') Κάθισμα

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβῆς¹ φιλαργυρίαν νοσήσας² ἐσκοιζέτο καὶ ἀνόμοις³ κριταῖς Σέ, τὸν δίκαιον Κριτὴν, παραδίδωσι. Βλέπε, χρημάτων ἐρασιά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνην χρησάμενον, φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν, τὴν διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσασαν. Ὁ περὶ πάντα ἀγαθός, Κύριε, δόξα Σοι.

β') Κοντάκιον

Ὁ Ἰούδας τῇ γνώμῃ φιλαργυρεῖ,
κατὰ τοῦ διδασκάλου ὁ δυσμενῆς,
κινεῖται, βουλεύεται, μελετᾷ τὴν παράδοσιν
τοῦ φωτὸς ἐκπίπτει, τὸ σκότος δεχόμενος,
συμφωνεῖ τὴν προᾶσιν, πωλεῖ τὸν ἀτίμητον.
Ὅθεν καὶ ἀγχόνην ἀμοιβήν, ὧν περ ἔδρα,
εὗρίσκει ὁ ἄθλιος καὶ ἐπώδυνον θάνατον.
Τῆς αὐτοῦ ἡμᾶς λύτρωσαι μερίδος,
Χριστέ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων
ἄφρων δωροῦμενος τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ
τὸ ἄχραντον πάθος Σου.

10. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Σωτῆρος

Κάθισμα

Τὸ παθητικώτατον τοῦτο κάθισμα ψάλλεται τὴν Μ. Πέμπτην, μετὰ τὸ πέμπτον Ἐθαγγέλιον, διὰ τὸ ἱερὸς, ἐξερχόμενος τοῦ Ἁγίου Βήματος, κρατεῖ τὸν Ἐσταυρωμένον, τὸν ὁποῖον, ἀφοῦ περιφέροι εἰς τὸν κυρίως ναόν, προβάλλει εἰς προσκύνησιν τῶν πιστῶν.

Σήμερον κορεμᾶται ἐπὶ ξύλον
ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κορεμάσας⁴.

-
1. Ὁ δυσσεβῆς = ὁ ἀσεβῆς.
  2. Φιλαργυρίαν νοσήσας = ἀφοῦ κατελήφθη ἀπὸ φιλοχρηματίαν.
  3. Ἀνόμοις = εἰς ἀδίκους.
  4. Ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κορεμάσας = ὁ δημιουργὸς τῆς γῆς, ἡ ὁποία περιβρέχεται ἀπὸ ὕδατα.

Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται
 ὁ τῶν ἀγγέλων Βασιλεύς,
 Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται
 ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις ¹.
 Ράπισμα κατεδέξατο
 ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.
 Ἦλοις προσηλώθη
 ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.
 Λόγῃ ἐκεντήθη
 ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.
 Προσκυνοῦμέν Σου τὰ πάθη, Χριστέ,
 δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν Σου Ἀνάστασιν.

11. Ἀποκαθήλωσις καὶ ταφή

Ἀπολυτίκιον

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου
 σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κη-
 δεύσας ἀπέθετο.

12. Ἀνάστασις

α') Ἀπολυτίκιον

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν
 τοῖς μνήμασι ζῶην χαρισάμενος.

β') Κοντάκιον

Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες, Ἀθάνατε,
 ἀλλὰ τοῦ Ἄδου καθεῖλες τὴν δύναμιν
 καὶ ἀνέστης ὡς νικητής, Χριστέ ὁ Θεός,
 γυναιξὶ μυροφόροις φθεγγάμενος Χαίρετε
 καὶ τοῖς σοῖς Ἀποστόλοις εἰρήνην δωροῦμενος,
 ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν.

1. Ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις = ὁ κερύπαιος,
 ὁ σκεπάζων μὲ τὰ νέφη τὸν οὐρανόν.

13. Κανὼν εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα

Ἐναστάσεως ἡμέρα,
λαμπρυνθῶμεν λαοί,
Πάσχα Κυρίου Πάσχα·
ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν
καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν
Χριστὸς ὁ Θεὸς
ἡμᾶς διεβίβασεν,
ἐπινίκιον ἄδοντας.

Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἅγια ἡμέρα,
ἡ μία τῶν Σαββάτων,
ἡ βασιλις καὶ κυρία,
ἐορτῶν ἐορτὴ
καὶ πανηγυρὶς ἐστὶ πανηγύρεων,
ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν
Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

14. Εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος

Ἐπολυτίκιον

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας τοὺς
μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν
διὰ τῆς εὐλογίας, οὗ Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . . .

9

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Ζαχαρίας και Ἐλισάβετ	17
2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	19
3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ	21
4. Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	22
5. Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ	23
6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	25
7. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων	27
8. Ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγὴ τῆς ἱερᾶς οἰκογενείας	29
9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς ἐν τῷ ἱερῷ	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ

10. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ	33
11. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ	35
12. Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὴν διδασκαλίαν Του καὶ ἀποκτᾶ τοὺς πρῶτους μαθητάς	37
13. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας	38
14. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος	40
15. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τὸν Νικόδημον. Ἡ περὶ ἀναγεννήσεως διδασκαλία Του	42
16. Σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ἀποκεφάλισις αὐτοῦ	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

17. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Σαμαρεῖται	45
18. Ἡ διὰ λόγου θεραπεία τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐλικοῦ	48
19. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ. Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἄλλων ἀσθενῶν	49
20. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων	50

21. 'Η «ἐπί τοῦ Ὁρους Ὁμιλία»	51
22. Οἱ Μακαρισμοὶ	52
23. Σύστασις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς Του διὰ τὴν καλὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των	52
24. 'Η συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου	54
α) Περὶ φόνου	54
β) Περὶ ὄρκου	55
γ) Περὶ ἀνεξικακίας	56
δ) Περὶ ἀγάπης	56
ε) Περὶ ἐλεημοσύνης	57
στ) Περὶ προσευχῆς	58
ζ) Περὶ νηστείας	60
η) Περὶ Θείας Προνοίας	60
θ) Περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχη ὁ ἄνθρωπος	61
ι) Περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως	62
25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τοὺς χριστιανοὺς ἡ «ἐπί τοῦ Ὁρους Ὁμιλία»	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΕΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑΙ ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

26. 'Η θεραπεία τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ παραλυτικοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου τῆς Καπερναοῦμ	65
27. 'Η ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναΐν	67
28. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας	68
29. Ὁ Ἰησοῦς συνεχίζει τὴν διδαχὴν Του εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Γαλιλαίας. Αἱ παραβολαὶ τοῦ Ἰησοῦ	69
30. 'Η παραβολὴ τοῦ σπορέως	71
31. 'Η παραβολὴ τῶν ζιζανίων	73
32. 'Η παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης	74
33. Ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἄλλας παραβολὰς πρὸς τοὺς μαθητάς Του	74
α) 'Η παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ	75
β) 'Η παραβολὴ τοῦ πολυτίμου μαργαρίτου	75
γ) 'Η παραβολὴ τῆς σαγήνης	75
34. Ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου	75
35. Ὁ Ἰησοῦς σταματᾷ τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς ἀνέμους	77
36. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου	78
37. 'Η θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ	79
38. 'Η ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τῆς Ἰαείρου	80
39. Οἱ δώδεκα μαθηταὶ ἀναλαμβάνουν τὸ ἀποστολικὸν ἔργον. Ὁδηγία τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΝ
ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ. ΕΜΠΕΔΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ
ΑΥΤΟΝ ΠΙΣΤΕΥΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ

	Σελις
40. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα. Τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλύτου. Αἱ κατὰ τοῦ 'Ιησοῦ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων	85
41. 'Επιστροφή τοῦ 'Ιησοῦ εἰς Γαλιλαίαν. Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων	8
42. 'Ο 'Ιησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης	89
43. Αἱ ἀντιρρήσεις καὶ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων κατὰ τοῦ 'Ιησοῦ	91
44. 'Ο 'Ιησοῦς στηλιτεύει τὴν ἀπιστίαν τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων	92
45. 'Η παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	93
46. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος. Θεραπεία δαιμονιζο- μένης κόρης	94
47. 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαον εἰς Δεκάπολιν καὶ τὸν τυφλὸν εἰς Βηθσαϊδὰ	95
48. 'Η ὁμολογία τοῦ Πέτρου: « Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς . . . »	96
49. 'Η Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος	97
50. 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον	130
51. 'Ο 'Ιησοῦς διδάσκει περὶ πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ συγχωρήσεως.	101

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΕΝ ΦΑΝΕΡΩΙ ΔΙΩΓΜΩΙ
ΥΠΟ ΤΩΝ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

52. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας. Οἱ Φα- ρισαῖοι διατάσσουσι τὴν σύλληψίν Του	104
53. 'Η θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ	106
54. 'Επιστροφή τοῦ 'Ιησοῦ εἰς Γαλιλαίαν καὶ μετάβασις Αὐτοῦ εἰς τὴν πέ- ραν τοῦ 'Ιορδάνου. 'Η παραβολὴ τῆς ἀκάπου συκῆς	109
55. 'Η θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	110
56. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς Περαιάν. Θαύματα τοῦ 'Ιησοῦ καὶ ἀντίδρασις τῶν Φαρι- σαίων. 'Η παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου	111
57. 'Η παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου	113
58. 'Η παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	114
59. 'Η παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς	117
60. 'Η παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου	118
61. 'Ο 'Ιησοῦς μεταβαίνει εἰς 'Ιεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν 'Εγκαίνων καὶ ἐπιστρέφει εἰς Περαιάν	119
62. 'Ο 'Ιησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά	120

	Σελις
63. Ὁ διάλογος με τὸν πλούσιον νέον	122
64. Ἡ παραβολὴ τῶν ἔργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος	124
65. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	124
66. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεριχῶ. Ἡ θεραπεία τῶν δύο τυφλῶν	128
67. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	129
68. Τὸ πολῦτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης	129

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΥΨΗΛΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

69. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα	131
70. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἕλληνες	133
71. Ὁ Ἰησοῦς ἀμύνεται κατὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων. Ἡ παρα- βολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν	134
72. Ὁ Ἰησοῦς καυτηριάζει τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους	136
73. Ἡ μέλλουσα κρίσις	137
74. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	138

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

75. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος	140
76. Ἡ τελευταία διδασχὴ τοῦ Σωτῆρος	143
77. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Γεθσημανῆ. Ἡ σύλληψις Αὐτοῦ	144
78. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως Ἀννα	146
79. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Συνεδρίου	147
80. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου	149
81. Ἡ Σταύρωσις	151
82. Ἡ Ἀποκαθῆλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος	153

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

83. Ἡ Ἀνάστασις	155
84. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου	157
85. Ἡ Ἀνάληψις	161

$$\begin{array}{r|l}
 4 \cdot 100 & 304 \\
 1020 & 23,3 \\
 1080 & \\
 1680 & \\
 \hline
 & 72
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4/8 \\
 \hline
 9/1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \textcircled{108} \\
 \underline{23,3} \\
 \hline
 912 \\
 \underline{912} \\
 698 \\
 \underline{708} \\
 168 \\
 \hline
 725,2
 \end{array}$$

